LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA GRADA ZABOKA

GRAD ZABOK

Strateški plan razvoja za razdoblje 2014. do 2020. godine

IMPRESSUM

Izdavač:

Grad Zabok

Glavni urednik:

Ivan Hanžek

Uredništvo:

Mario Mihovilić, Rajko Turk, Juraj Bradač, Dijana Lovinčić –Crnković, Ozren Hanžek, Bojana Birač, Robert Črnjević, Ratko Tuđa, Božica Šarić, Hrvoje-Nikola Frgec, Jasenka Borovčak, Senka Jurina, Natalija Mučnjak

Autori tekstova

Natalija Gretić, Marija Sinković, Ivana Belinić, Dušanka Mikulec Mikac, Danijel Tuđa, Zvjezdana Bobek, Nataša Hlaban, Alen Hutinović, Helena Matuša

Izrazi koji se koriste u ovoj Strategiji, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

SADRŽAJ

I. UVODNA RIJEČ GRADONAČELNIKA 4

II. SAŽETAK 5

1.1. STRUKTURA LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE GRADA ZABOKA 8

III. ANALIZA STANJA U PROSTORU 10

1.2. GEOGRAFSKO-PROMETNE KARAKTERISTIKE 10

1.3. PRIRODNA OBILJEŽJA I RESURSI 11

1.4. DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA 12

1.4.1. Obrazovna struktura stanovništva 14

1.5. TRŽIŠTE RADA 16

1.5.1. Zaposlenost 18

1.5.2. Nezaposlenost 18

1.5.3. Korisnici mirovina 20

1.6. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA 20

1.6.1. Predškolski odgoj 20

1.6.2. Obrazovanje na području Grada Zaboka 20

1.6.3. Zdravstvo 24

1.6.4. Socijalna skrb 25

1.6.5. Kultura 26

1.6.6. Sport i zdrav život 29

1.6.7. Civilno društvo 29

1.7. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA 31

1.7.1. Cestovni promet 31

1.7.2. Željeznički promet 31

1.7.3. Zračni promet 32

1.7.4. Telekomunikacije 33

1.7.5. Opskrba energijom 34

1.7.6. Vodoopskrba 35

1.7.7. Odvodnja 36

1.7.8. Gospodarenje otpadom 36

1.8. OKOLIŠ I ZAŠTITA PRIRODE 38

1.9. GOSPODARSTVO 39

1.9.1. Poduzetništvo 39

1.9.2. Lokacijski kvocijent 41

1.9.3. Poduzetnička zona 42

1.9.4. Obrtništvo 43

1.9.5. Turizam 44

1.9.6. Ruralni razvoj 45

1.10. MEĐUREGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA 47

1.11. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM 48

1.12. FINANCIJSKI IZVORI ZA RAZVOJNE PROJEKTE 49

1.13. DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ 50
IV. SWOT ANALIZA 52
V. PRIORITETNI CILJEVI I MJERE RAZVOJA 56
VI. USKLAĐENOST STRATEGIJE SA EUROPSKIM, NACIONALNIM I REGIONALNIM DOKUMENTIMA 68
VII. INSTITUCIONALNI OKVIR PROVEDBE STRATEGIJE 75
VIII. PROVEDBA I PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE 77
1.14. FINANCIJSKI OKVIR PROVEDBE 78
1.15. PROVEDBA 79
1.16. USPOSTAVA BAZE PROJEKATA 79
1.17. IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI 80
IX. KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA 86
X. PRILOZI 90
PRILOG 1 – ČLANOVI LOKALNOG PARTNERSKOG VIJEĆA ZA IZRADU STRATEGIJE 90
PRILOG 2 – INDIKATIVNI FINANCIJSKI OKVIR PROVEDBE STRATEGIJE 91
PRILOG 3 – OBRAZAC AKCIJSKOG PLANA 92
PRILOG 4 – TABLICA BAZE PROJEKATA 94
PRILOG 5 – OBRAZAC ZA PRIKUPLJANJE PROJEKATA 95
PRILOG 6 – OBRAZAC GODIŠNJEG FINANCIJSKOG I NARATIVNOG IZVJEŠĆA O PROVEDBI STRATEGIJE 99
PRILOG 7 – MINIMALNI SADRŽAJ NARATIVNOG IZVJEŠĆA 104
XI. POPIS KRATICA 105
XII. POPIS TABLICA I GRAFIKONA 107

I. UVODNA RIJEČ GRADONAČELNIKA

Posljednjih dvadesetak godina razvoj Grada Zaboka temeljio se na značajnim ulaganjima u podizanje razine kvalitete komunalne i društvene infrastrukture, posebice komunalne, te na izgradnji pratećih institucija u cilju osiguranja potrebnih uvjeta za funkcioniranje gospodarskog i društvenog života na ovom području.

Zahvaljujući ulaganjima u infrastrukturu postavljeni su dobri temelji razvoja Zaboka u moderno urbano gospodarsko i kulturno središte, nadomak Zagreba. Otkupljeno je zemljište, gospodarska zona opremljena je infrastrukturom, rekonstruirana je kino dvorana u multimedijski centar, rekonstruiran je i uređen 2. kat DV Zipkica Zabok, kupljen je novi prostor i preseljena Gradska uprava iz Kumrovečke 6 na Zivtov trg 10, otvorena je Velika galerija grada, izgrađen je Društveni dom u Grabrovcu, sanirana je i uređena mrtvačnica na zabočkom groblju, uređen je Trg sv. Jelene i Zivtog trg, uređeni su i sanirani društveni, ribički i domovi dobrovoljnih vatrogasnih društava, na kompletnom gradskom području zamijenjene su živine svjetiljke natrijevim, osnovan je Logopedski kabinet za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta, otkupljena je tvornička hala u kojoj mladi Zabočani organiziraju svoje programe s namjerom da „Regenerator“ bude centar urbane kulture za mlade, proširen je i uređen prostor Gradske knjižnice i Galerije u sklopu iste.

Donošenjem novog prostornog plana proširena je lepeza razvojnih mogućnosti u smislu razvoja novih poduzetničkih zona i sadržaja (npr. novo groblje, brza cesta, Centar 3, aerodrom, elektrifikacija pruge, sportska dvorana, izmještanje motocross staze). Međutim, dobri temelji, koje sam djelomično spomenuo, trebaju kvalitetnu nadogradnju. Stoga će Grad Zabok u daljnjem razvoju poticati i podržavati nove inicijative i projekte koji se temelje na postojećim potencijalima i kapacitetima ali s novim pristupom u cilju razvoja onih segmenata ukupnog društvenog i gospodarskog razvoja koji će Zabok svrstati među moderne, zdrave i interesantne urbane sredine koje prate nove trendove i idu ispred svog vremena.

Promišljanje o budućem razvoju Grada temelji se na novim razvojnim vizijama i opredjeljenjima te na održivoj razvojnoj koncepciji usklađenoj sa suvremenim kretanjima utvrđenim ovom Strategijom. *Strategija razvoja Grada Zaboka za razdoblje od 2014. do 2020. godine* važan je dokument koji, osim što daje analitički prikaz lokalnog okvira djelovanja, predlaže konkretne prijedloge i projektne ideje, te predstavlja osnovu budućeg gospodarskog, društvenog, kulturnog, infrastrukturnog i sveopćeg razvoja grada Zaboka. Vizija, misija, ciljevi *Strategije* ostvarivi su, idu u korak s vremenom i Gradu Zaboku utvrđuju temelj za budući razvoj. Na svima nama je odgovornost u realizaciji postavljenih ciljeva i zadataka jer bez aktivnog uključivanja svih dionika, neće biti moguće stvoriti pretpostavke za kvalitetniji život svim građanima grada Zaboka.

Pohvaljujem sve one koji su izravno radili na tekstu Strategije: radnu skupinu za izradu Strategije, članove gradske uprave i članove projektnog tima, sve uključene dionike te Zagorsku razvojnu agenciju d.o.o. za promicanje regionalnog razvoja koja je pružila stručno vodstvo u izradi.

Hvala svima na suradnji !

Gradonačelnik, Ivan Hanžek

II. SAŽETAK

Strateški pristup lokalnom razvoju omogućava glavnim dionicima promišljanje o dugoročnom potencijalu lokalne okoline. Planiranje lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice efikasan je alat za provođenje razvojnih politika. Upravo se **Lokalnom razvojnom strategijom grada Zaboka** za 7-godišnje programsko razdoblje (2014. – 2020. godina) omogućava svim stanovnicima, javnom, privatnom i civilnom sektoru, da sudjeluju u razvoju integriranog pristupa *odozdo prema gore*, u okolnostima u kojima postoji potreba odgovoriti na lokalna i teritorijalna pitanja i izazove.

Temeljem Zakona o proračunu iz 2009. godine (NN 87/08) gradovi i općine obvezni su prilikom izrade proračuna, osim općeg i posebnog dijela, izraditi i plan razvojnih programa. Ovaj plan razvojnih programa predstavlja planirane investicijske rashode za naredne tri godine. Ujedno, ovi planovi predstavljali su samo jedan dio proračuna, odnosno jedan isječak financijskog plana. Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu iz 2012. godine (NN 136/12) mijenja se i sadržaj i srž planova razvojnih programa. Naime, jedinice lokalne samouprave primorane su izrađivati planove prema novoj metodologiji i to na način da on sadrži ciljeve i prioritete razvoja lokalne samouprave, a ti ciljevi povezani su sa programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Tako ova Strategija predstavlja osnovni strateško planski dokument koji pretpostavlja povezivanje svih strateških aktivnosti sa proračunskim planiranjem.

Osim poveznice za proračunskim planiranjem, Strategija je važna i u kontekstu pripreme Grada i svih dionika za korištenje sredstava iz fondova Europske unije. Naime, programi i projekti koji će se financirati putem fondova moraju imati jasnu vezu sa strateškim ciljevima i prioritetima na lokalnoj razini, a poštujući vertikalnu usklađenost sa ciljevima razvoja, mora postojati i jasno uporište u regionalnim i nacionalnim ciljevima razvoja.

Glavna svrha i ciljevi izrade *Lokalne razvojne strategije grada Zaboka* su:

- Ojačati kapacitete lokalne samouprave i stimulirati inovacije, gospodarstvo i mogućnosti za uvođenje promjena kroz jačanje razvoja i otkrivanje potencijala unutar zajednice;
- Promovirati zajedništvo kroz jačanje participacije zajednice u javnim politikama i provođenju ciljeva razvoja, a kako bi se ojačala efikasnost svih aktivnosti na jednom području;
- Pružanje podrške upravljanju na više razina kako bi se zajednici omogućilo punopravno sudjelovanje u oblikovanju i implementaciji nacionalnih, regionalnih i lokalnih razvojnih ciljeva.

Ova Strategija, osim što usmjerena je na jače uključivanje zajednice u provođenje zadanih aktivnosti i dostizanje ciljeva, pruža efikasne odgovore na različite izazove koji se javljaju u lokalnoj ekonomiji:

- **Rastuća nezaposlenost –** mjere su usredotočene na ulaganja u radna mjesta i podupiranje novih aktivnosti vezanih uz lokalnu proizvodnju, podupiranje novih oblika poduzetništva uključujući socijalno gospodarstvo i socijalna poduzeća; prioritetima se razvoj usmjerava na mlade, podupire se strukovno obrazovanje, naukovanje i stručna praksa, podupiru se komplementarne politike izobrazbe i aktivnog tržišta rada;

- » **Opadajuće tržište –** Strategija ostavlja prostor da se podupire ulazak poduzeća na nova tržišta i omogućuje potpora izvozu i transfer tehnologija; razvoj se fokusira na mobilizaciji lokalnog stanovništva i stvaranju lokalnih mreža;
- » **Nedostatak privatnih izvora financiranja –** omogućuje se osmišljavanje i iskorištavanje novih financijskih instrumenata te se želi povećati iskoristivost sredstava fondova EU i pružiti potpora u pripremi projekata;
- » **Smanjivanje prihoda lokalne samouprave –** prisutan problem smanjivanja prihoda lokalne samouprave uslijed jače centralizacije na nacionalnoj razini dovodi do smanjenja javnih ulaganja. Na ovaj se problem želi utjecati kroz osiguravanje alternativnih izvora financiranja razvojnih projekata javne uprave te osmišljavanje alternativnog korištenja postojeće imovine; podupiranjem socijalno inovativnih projekata želi se poboljšati usluga i/ili uspostaviti javno-privatna-gospodarska partnerstva.
- » **Siromaštvo i socijalna isključenost –** podupiranjem lokalnih planova za socijalnu uključenost želi se utjecati na provođenje lokalnih inicijativa kojima se rješavaju problemi siromaštva, socijalno ranjivih skupina u društvu i osiguravanje jednakih mogućnosti i kvalitete života za sve građane grada Zaboka.

U procesu izrade Strategije sudjelovali su članovi Lokalnog partnerskog vijeća za izradu strategije (Popis članova nalazi se u Prilogu 1), a članovi projektnog tima (također Prilog 1) prikupljali su i obrađivali sve potrebne informacije kako bi se Strategija oblikovala u cjelinu sukladno temeljnim *odrednicama Zakona o proračunu* te korištenog pristupa opisanog u *Smjernicama za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice namijenjene lokalnim sudionicima*[1]. Ukupno je održano 5 radionica sa Lokalnim partnerskim vijećem, kontinuirano su se održavali sastanci internog tima, provedene su konzultacije o viziji i misiji Grada putem društvenih mreža te su provedene konzultacije sa zainteresiranom javnošću i Gradskim vijećem.

U procesu izrade poštivala su se temeljna načela politike lokalnog i regionalnog razvoja, a koja se odnose na:

- » Partnerski pristup – u procesu izrade sudjelovali su predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora, konzultirani su građani, zainteresirana javnost te ostali glavni dionici regionalnog razvoja.
- » Jednake mogućnosti – ostvarena je platforma za stvaranje životnih uvjeta u kojima svatko ima mogućnost razviti svoje potencijale, talente i ideje bez obzira na spol, vjeru ili narodnost. Uključivanje socijalno osjetljivih skupina u društvo premisa je održivog lokalnog razvoja.
- » Strateško planiranje – pri izradi poštivale su se osnovne odrednice strateškog planiranja te je Strategija višegodišnji dokument razvoja koji definira politike upravljanja i planiranja lokalnog razvoja.
- » Udruživanje financijskih sredstava – financiranje planiranih aktivnosti u pojedinim prioritetima / ciljevima razvoja ostvaruje se udruživanjem javnih i privatnih sredstava potrebnih za provedbu pojedinih akcija. Strategija ne predstavlja osnovu za financiranje isključivo javnih investicija, odnosno plana razvojnih programa grada Zaboka, već predstavlja osnovu za udruživanje sredstava koja se upotrebljavaju za provedbu razvojnih projekata na lokalnoj razini, a koji postižu mjerljiv učinak na razvoj.

[1] Europski strukturni i investicijski fondovi, *Smjernice za države članice i tijela nadležna za programe,* Smjernice za korisnike

» Praćenje i vrednovanje – lokalni razvoj sustavno se prati i vrednuje radi povećanja djelotvornosti i učinkovitosti. Praćenje i vrednovanje doprinosi održivosti lokalnog razvoja koji utječe na ravnomjeran i skladan razvoj Krapinsko-zagorske županije u cijelosti.

U procesu programiranja strateških ciljeva razvoja u obzir su uzeti ciljevi razvoja na višim razinama (regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini) te su jasno identificirane poveznice između sektora i sudionika na način koji ima multiplicirajući efekt na lokalni razvoj i središnje programe. Strategija predstavlja alat za poboljšanje nacionalnih i regionalnih programa razvoja – urbanih i ruralnih te djeluje kao integrirano teritorijalno ulaganje. LRS grada Zaboka proizašla je iz specifičnih pitanja / problema za lokalnu zajednicu , a prednost joj je što te probleme razmatra u lokalnom kontekstu i mobilizira sve relevantne resurse i sudionike kako bi se ti problemi riješili. Tako strategija kombinira suradnju između:

» Lokalne, regionalne i nacionalne uprave;
» Javnih i privatnih organizacija i organizacija civilnog društva;
» Lokalnih institucija i institucija na višim razinama;
» Područja koja predstavljaju problem i područja koja nude prilike.

Ova suradnja omogućuje da se ostvari definirana **misija razvoja grada Zaboka:**

Grad Zabok otvoreno je i dinamično središte Krapinsko-zagorske županije koje partnerskim pristupom osigurava jednakost svih građana, kontinuirano ulaže u održivi razvoj poduzetništva i stvara poticajno okruženje za poduzetničke poduhvate. Kao centar umjetničke nezavisne scene, Zabok će iskoristiti bogatstvo kulture i tradicije te će osigurati visoku kvalitetu života.

Grad Zabok urbano je središte koje pruža prave prilike mladima, znanju i idejama.

Sukladno politici kvalitete gradske uprave, težnja Grada Zaboka kao lokalne samouprave je da bude moderan i uređen grad koji maksimalno koristi svoj geografski i prometni položaj poslovnog centra u županiji. U isto vrijeme Grad Zabok je grad koji svojim gospodarskim i drugim poslovnim subjektima, prepoznavanjem njihovih potreba te pozitivnim poslovnim okruženjem stvara pretpostavke za gospodarski i društveno-kulturni razvitak i rast. Težnja je, otvaranjem novih tvrtki i djelatnosti, izgradnjom objekata različite namjene, razvojem komunalne i društvene infrastrukture, zapošljavanjem obrazovanih mladih stručnjaka, novim urbanih sadržajima te kontinuiranim unapređenjem kvalitete života i rada, učiniti Zabok poželjnim i sigurnim gradom za sve naraštaje.

1.1. STRUKTURA LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE GRADA ZABOKA

Lokalna razvojna strategija Grada Zaboka izrađena je za programsko razdoblje 2014. – 2020. godina. Struktura je usklađena sa metodologijom izrade regionalnih razvojnih planova te predloženom strukturom sukladno CLLD pristupu. Strategija se sastoji od:

1. ***Osnovne analize*** koja na sažet način prikazuje trenutni razvojni položaj Grada Zaboka te identificira razvojne potrebe i prilike;
2. ***SWOT analize*** koja prikazuje razvojne snage, slabosti, prilike i prijetnje;
3. ***Misije*** razvoja;
4. Strateških ***razvojnih ciljeva i prioriteta*** sa definiranim aktivnostima;
5. ***Usklađenosti*** sa relevantnim regionalnim, nacionalnim i europskim strateškim dokumentima koji definiraju prioritete razvoja;
6. ***Institucionalnog okvira*** koji definira organizacijski sustav provedbe na dvije razine – razine lokalne samouprave i razine lokalnih dionika razvoja;
7. Modela za ***praćenje i izvješćivanje*** o provedenim aktivnostima javne uprave, civilnog i privatnog sektora;
8. ***Financijskog okvi*****ra** koji prikazuje potrebna (udružena) financijska sredstva za provedbu strategije i predviđenih aktivnosti;
9. ***Komunikacijske strategije*** koja služi kao okvir za uključivanje lokalne zajednice u provedbu Strategije.

Sukladno *Članku 33. Uredbe o zajedničkim odredbama o strategijama lokalnog razvoja* LRS Grada Zaboka u osnovnoj analizi daje definiciju područja i stanovništva na koje se strategija odnosi, analizira razvojne potrebe i potencijale područja Grada te opisuje integrirana i inovativna obilježja područja. Ciljevi razvoja razrađeni su primjenom *SMART* pristupa te se rezultati ciljeva mogu izraziti količinski ili kvalitativno. Strategija je usklađena s relevantnim programima svih uključenih ESI fondova.

Ciljevi razvoja identificirani su obzirom na zemljopisna (fizička) obilježja prostora, kulturni identitet područja te koncentraciju gospodarske aktivnosti. Identificirane snage i mogućnosti postale su osnova za definiranje razvojnih ciljeva, a to su:

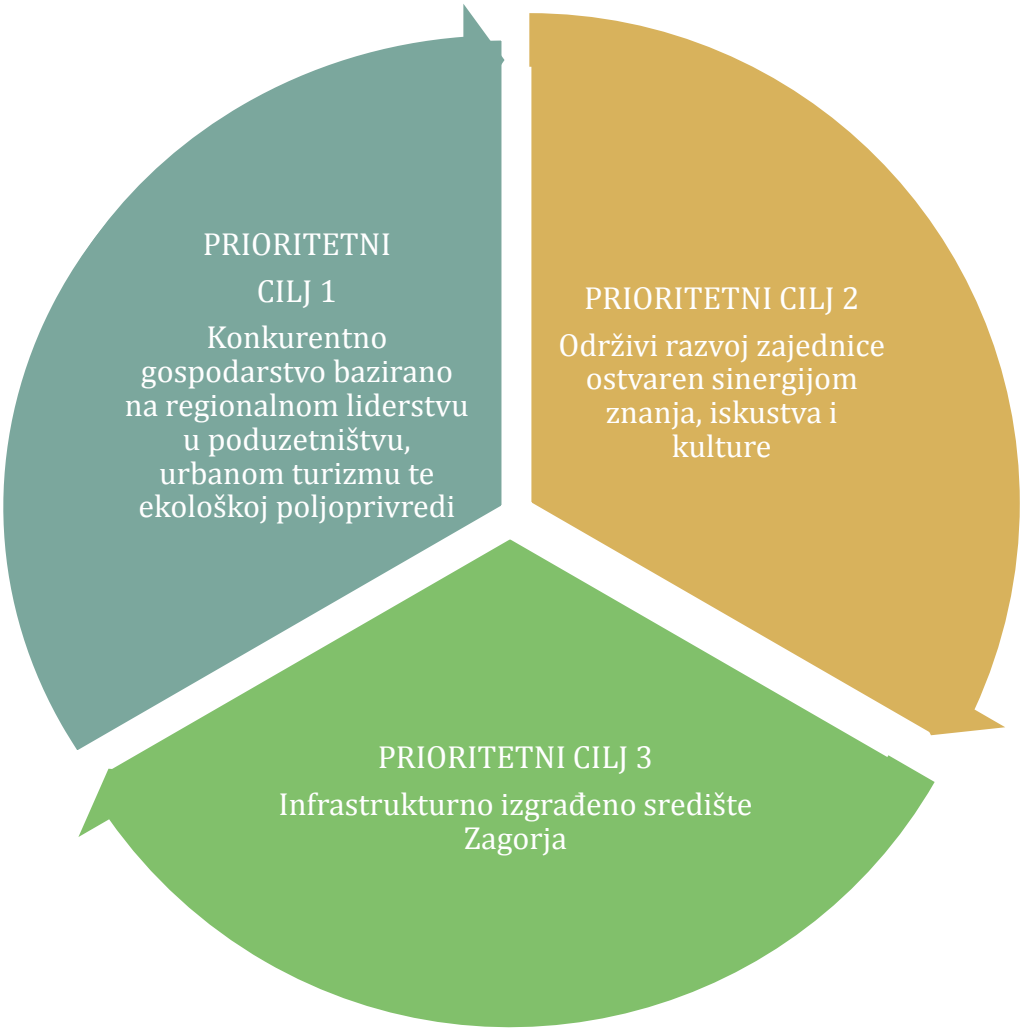

Svaki od prioritetnih ciljeva razrađen je na razini predviđenih mjera za provedbu. Mjere su opisane tako da je jasno razvidna svrha mjere, predviđene aktivnosti, nositelji provedbe, ciljne skupine te indikatori provedbe. Mjere se odnose na razvoj poslovnog okruženja, provođenje aktivnosti za jačanje poduzetničke strukture, razvoj selektivnih oblika turizma i profiliranje destinacije kao centra urbane kulture te održiv ruralni razvoj. Održiv razvoj zajednice postići će se implementacijom aktivnosti i provedbom mjera usmjerenih na dostupnost i jačanje kvalitete odgoja i obrazovanja, poticanje zdravog života, pružanjem potpore kulturnom i umjetničkom stvaralaštvu, osiguravanjem jednakih mogućnosti u društvu te učinkovitom javnom upravom. Za održiv razvoj potrebno je ulagati i u upravljanje prostorom i okolišem, modernizirati prometnu i komunalnu infrastrukturu te podupirati moderno izgrađeno središte Zagorja.

III. ANALIZA STANJA U PROSTORU

1.2. GEOGRAFSKO–PROMETNE KARAKTERISTIKE

Grad Zabok smješten je na jugozapadnom rubu Krapinsko-zagorske županije i od Zagreba je udaljen tridesetak kilometara. Na površini od 34,41 km2 razmješteno je 16 naselja u kojima živi 8.994 stanovnika. Naselja su Bračak, Bregi Zabočki Donji, Dubrava Zabočka, Grdenci, Gubaševo, Hum Zabočki, Jakuševec Zabočki, Lug Zabočki, Martinišće, Pavlovec Zabočki, Prosenik Gubaševski, Prosenik Začretski, Repovec, Špičkovina, Tisanić Jarek i Zabok.

Zabok ima važan strateški i geoprometni položaj u Krapinsko-zagorskoj županiji koji mu daje bitne razvojne prednosti, jer kroz ovaj prostor dolinom rijeke Krapine prolaze važni državni prometni koridori koji Grad dijele na dva gotovo jednaka dijela. Naime, prostorom Grada prolazi autocesta Zagreb – Macelj, dio cestovne mreže Republike Hrvatske koja se nalazi u europskom prometnom koridoru Xa. Ova je prometnica dio Pyhrnske autoceste (Nürnberg – Graz - Maribor - Zagreb) koja povezuje mrežu hrvatskih autocesta s europskom cestovnom mrežom i jedna je od povoljnijih cestovnih veza zemalja srednje i sjeverne Europe s jugom i jugoistokom Europe te Jadranskim morem. Unutar mreže europskih cesta autocesta Zagreb-Macelj nosi oznaku E 59, a u mreži hrvatskih autocesta oznaku A2.

Rubnim dijelovima Grada i dolinom rijeke Krapine vodi cestovni pravac D-24 za istočne dijelove Županije – Bedekovčinu, Zlatar Bistricu i dalje, odvajajući se od čvorišta Mokrice i autoceste D-1. Od navedena čvorišta dijelom grada Zaboka u dolini potoka Horvatske ide i važna državna cesta D-205 (Gubaševo – Kumrovec). Ova prometnica od velike je važnosti za gradski prometni sustav te s juga olakšava pristup u naselje Zabok.

Osim cestovnih, na razvoj Zaboka presudno su utjecali i željeznički pravci, koji će i u budućnosti razvoju Zaboka davati važan impuls. Zabok je danas treće središte po veličini prometa u Hrvatskoj. Samim time on je najvažnije željezničko križište u Krapinsko-zagorskoj županiji, i to iz četiri smjera - Zagreba, Varaždina, Đurmanca i Gornje Stubice. Prema podacima dostupnim na službenoj internetskoj stranici Grada početkom 2014., kroz njega dnevno prođe prosječno 96 vlakova (90 putničkih, 6 teretnih i 4 izvanredna vlaka).

Daljnji korak u razvoju prometa predstavlja izgradnja turističko-sportskog aerodroma, kojeg je Grad suvlasnik i za koji su već obavljene brojne pripreme. Komparativna prednost geografsko – prometnog položaja grada Zaboka u širem okruženju ilustrirana je Slikom 1.

SLIKA 1 - GEOGRAFSKI POLOŽAJ GRADA ZABOKA U MAKRO OKRUŽENJU Izvor:
Izvor:

Upravni odjel za prostorno planiranje, graditeljstvo i zaštitu okoliša KZŽ, 2014.

1.3. PRIRODNA OBILJEŽJA I RESURSI

Prema geo-tektonskoj rajonizaciji, područje Grada Zaboka pripada zapadnom dijelu Panonskog bazena. Naime, nalazimo elemente alpske građe i reljefa te manjim dijelom i obilježja Panonske građe. Granica Alpa ide dolinom rijeke Krapine odnosno po dužoj osi Konjščinske sinklinale. Područje Grada Zaboka zahvaćeno je aktivnim seizmičkim područjima Medvednice, Ivančice, Žumberka i Kozjanskog i nalazi se u zoni 7. do 8. stupnja seizmičnosti. Po reljefu, Grad Zabok ima takozvane naplavne ravni. To su poplavne površine u dolini rječice Horvatske i prostor jugoistočno od autoceste, dok je dolina rijeke Krapine sjeverozapadno od autoceste koja pripada samom naselju Zabok i njegovoj industrijskoj zoni, regulacijom zaštićena od plavljenja. Na području Grada Zaboka nalaze se, u pogledu reljefa, brežuljkasti krajevi gdje se nalaze i šumske površine te poljoprivredne površine za voćarstvo i vinogradarstvo. Na prostoru grada nema značajnih gorskih masiva velikog gorja. Mogu se identificirati tri izražene krajobrazne cjeline - krajobraz prostrane doline rijeka Krapine i Krapinice, krajobraz potočnih dolina Kosteljine i Horvatske te kultivirani krajobraz prigorja i podbrežja sa bregovima i brežuljcima. Uslijed klimatskih promjena i učestalih kiša posljednjih godina, a kao i posljedica izgradnje ceste Zabok – Začretje i brze ceste Mokrice – Bračak, dolazi do čestog plavljenja dijelova uz navedene rijeke Krapine, Krapinice i Horvatske. Tijekom 2013. i 2014. godine zabilježena su 3 uzastopna izlijevanja rijeka što predstavlja problem za stambene objekte i okoliš.

Područje koje obuhvaća Grad Zabok, jednako kao i prostor cijele Županije, karakterizira umjereno topla kišna klima. Najmanje oborina ima zimi, a najviše u toplijoj polovici godine. U mikroklimatskim generalnim karakteristikama vlada kontinentalno-humidni tip klime. U mjesecu lipnju, srpnju i kolovozu zabilježene su najviše, dok su u siječnju i veljači zabilježene najniže temperature. Karakterističan je kontinentalni oborinski režim padalina sa čestim obilnim kišama u svibnju, lipnju i srpnju. Drugi oborinski maksimum je u studenom dok je najmanje oborina u veljači i ožujku. Prema podacima DHMZ-a, godišnja količina oborina u 2012. godine iznosila je 929,4 mm.

Tijekom cijele godine postoji mogućnost pojave magle i to isključivo u jutarnjim i večernjim razdobljima dana u ljetnoj sezoni godine odnosno tijekom cijelog dana u zimskom razdoblju. Najveći broj dana s maglom imaju rujan, listopad, studeni i prosinac. Prema ljetopisima DZS-a, ukupno je prosječno godišnje 56 dana s maglom što predstavlja 15,3% godine sa smanjenom vidljivošću.

Strujanje vjetrova se modificira pod utjecajem reljefa, a najučestaliji su zapadni vjetrovi sa 45% trajanja tijekom godine. Na drugom mjestu su istočni vjetrovi sa 29% trajanja, dok je pak vremensko razdoblje bez vjetra oko 6% godišnjeg vremena. Najjači vjetrovi javljaju se od kasne jeseni do početka proljeća.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
⇒ Nedovoljno vrednovanje geoprometnog položaja u kombinaciji s drugim razvojnim potencijalima ⇒ Često plavljenje rijeka Horvatske, Krapinice i Krapine što ugrožava stambene objekte i okoliš	⇒ Postojeće pogodnosti geoprometnog položaja razvijati, planirati i koristiti u cilju razvoja grada kao regionalnog, gospodarskog, financijskog, tehnološkog, kulturnog i sportskog lidera ⇒ Stvaranje urbanog identiteta grada ⇒ Uvođenje sustava za obranu od poplava

1.4. DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA

Prema službenim statističkim podacima i popisu stanovništva iz 2011. godine, na području koje obuhvaća Grad Zabok živi ukupno 8.994 stanovnika, od čega 53% čine žene. Gustoća naseljenosti iznosi 258 stanovnika/km^2 i veća je od prosjeka Krapinsko-zagorske županije (108 stanovnika/km^2) i od prosjeka Republike Hrvatske (76 stanovnika/km^2). Unatoč relativno visokoj gustoći naseljenosti, prisutan je trend pada broja stanovnika u razdoblju od 2001. do 2011. godine. Konkretno, prema podacima prethodnog popisa stanovništva provedenog 2001. godine, na području Zaboka živjelo je 9.365 stanovnika u ukupno 2.904 kućanstava.

Depopulacija ovog prostora dijelom je posljedica migracije aktivnog stanovništva prema atraktivnijim područjima, vezano uz procese industrijalizacije i deagrarizacije u proteklom razdoblju. Prisutan je trend starenja populacije i produljenja radnog vijeka praćen negativnim prirodnim prirastom, što može potencijalno prouzročiti nepovoljan omjer zaposlenika i umirovljenika te probleme u provođenju fiskalne politike, kao i probleme u strukturi radne snage. Udio umirovljenika u ukupnom stanovništvu, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, iznosi 17,5%. Podaci o broju stanovništva po dobi i spolu detaljnije su prezentirani u grafikonu 1.

GRAFIKON 1- DOBNO-SPOLNA PIRAMIDA STANOVNIŠTVA GRADA ZABOKA

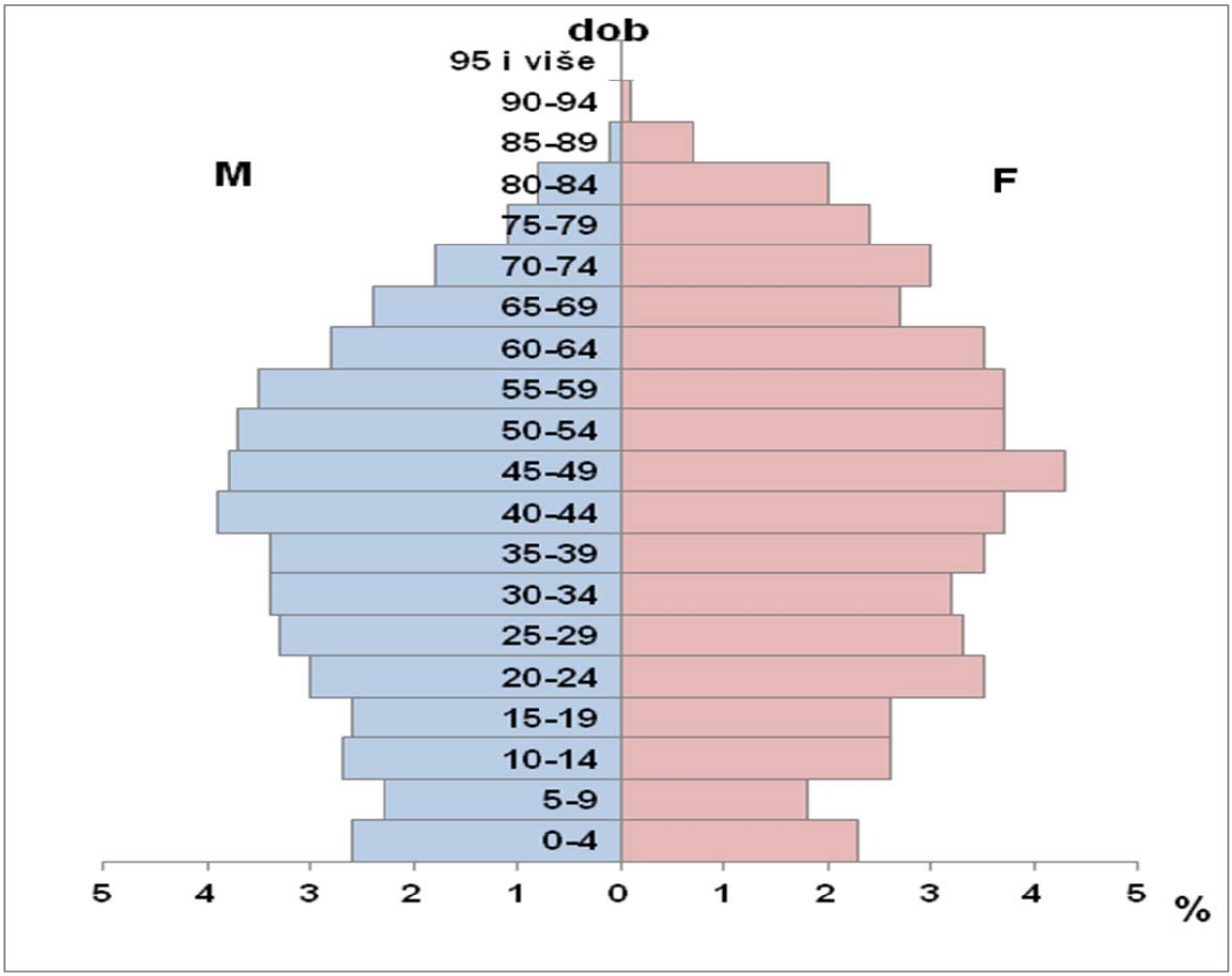

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011. godina, obrada Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Dobno spolna piramida grada Zaboka ukazuje na pojavu demografskog starenja, a posljedica je smanjenog broja mladih uslijed manjeg broja novorođenih i produženog očekivanog trajanja života. Prosječna starost stanovnika grada Zaboka s pripadajućim naseljima u 2011. godini iznosi 41,9 godina što je povećanje prosječne starosti za 2 godine u odnosu na stanje u 2001. godini (prosječna starost 2001. = 39,8 godina).

Indeks starenja (postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0 - 19 godina) u 2011. godini iznosi 120,7 (povećanje za 30,9 poena u odnosu na 2001. godinu = 89,8 indeks starenja). Indeks veći od 40 posto ukazuje na proces starenja stanovništva te udio stanovništva starijeg od 60 godina u gradu Zaboku neprestano raste i to brže nego u Krapinsko-zagorskoj županiji u cijelosti, a u postotku se približio udjelu koje staračko stanovništvo ima u razvijenim europskim zemljama.

Koeficijent starosti je postotni udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu, a kad prijeđe 12 posto, smatra se da stanovništvo ulazi u proces starenja. Koeficijent starosti u gradu Zaboku prema podacima za 2011. godinu iznosi 23,6% te je u desetgodišnjem razdoblju narastao za 3% (20,7% u 2001. godini). Koeficijent starosti na istoj je razini kao u Krapinsko-zagorskoj županiji. Promjene u dobnoj strukturi stanovništva imaju mnoge nepovoljne utjecaje, prije

svega vezane uz tržište rada (lokalno i regionalno) te mirovinske rashode na nacionalnoj razini.

Prirodni prirast grada Zaboka je negativan te iznosi -30 (30 manje rođenih od ukupnog broja umrlih u 2012. godini) te u ukupnom negativnom prirodnom prirastu Krapinsko-zagorske županije (-708 u 2012. godini) sudjeluje sa oko 4%. Stopa nataliteta u 2012. godini iznosi 9,1%, mortaliteta 12,45%, a u razdoblju od 2010. – 2012. godine primjetan je pad nataliteta u prosjeku za 0,5% te pad mortaliteta za 0,2%. Vitalni indeks u 2012. godini iznosi 73,2% te on u promatranom trogodišnjem razdoblju također pada što znači da se smanjuje broj rođenih na 100 umrlih).

Analizirana dobno spolna struktura stanovništva grada Zaboka te dinamičko kretanje stanovništva ukazuje na kontinuirano starenje stanovništva, depopulaciju te negativni prirodni prirast koji je u porastu. Nastavak ovakvih trendova u narednom razdoblju može dovesti do smanjenja priljeva mladih naraštaja u radnu dob što izaziva promjene u radnom kontingentu stanovništva te i u cjelokupnoj ekonomskoj aktivnosti područja grad Zaboka.

U nastojanjima da lokalna zajednica utječe na kvalitetu života, što posredno može imati utjecaja i na demografiju, posebno se ulaže u usluge za djecu, njihovo sigurno i zdravo okruženje, zdravlje, odgoj i obrazovanje, socijalnu skrb, kulturu, sport, slobodno vrijeme te podršku i pomoć roditeljima u odgoju djece. Na temelju ovih aktivnosti te ispunjavanjem kriterija koji se odnose na holistički pristup cjelokupne zajednice usmjerene na dobrobit djece, stvarajući sigurno i poticajno okružje za djecu, Grad Zabok od 2005. godine nosi počasni naziv *Grad Zabok - prijatelj djece,* u okviru akcije *Gradovi i općine – prijatelji djece* te je dio globalne inicijative UNICEF-a potaknute u cilju stvaranja gradova po mjeri djece.

1.4.1.Obrazovna struktura stanovništva

Obrazovna struktura svakako je jedna od najvažnijih značajki stanovništva neke lokalne zajednice, regije ili zemlje. Takva struktura u kojoj nema nepismenih, a istodobno postoji mnogo stručne radne snage, pogotovo visokoobrazovane, temelj je za dobar gospodarski, kulturni i socijalni razvoj.

Iako velik dio obrazovnih ciljeva (posebno ciljeva usmjerenih na usklađivanje s potrebama tržišta rada), ovisi o nacionalnoj razini koja izravno utječe na cjelokupni sustav, posve je jasno da se u sljedećih nekoliko godina Hrvatska u cijelosti mora brzo preusmjeriti na industrije i poslove utemeljene na znanju te na gospodarski rast potaknut inovacijama, a u takvim će uvjetima zaposleni trebati biti sposobni brzo mijenjati radna mjesta, izravno surađivati s korisnicima, upravljati sobom i radnom okolinom te sudjelovati u cjeloživotnom učenju.

Analizom obrazovne strukture stanovništva grada Zaboka provedene na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku iz popisa stanovništva provedenog 2011. godine, vidljivo je da je najviše osoba sa završenom srednjom školom (4.149), slijede osobe sa završenom osnovnom školom (1.346), potom osobe koje su završile visoko obrazovanje (1.171) i bez završene osnovne škole (1.035). Odnos je u postocima izražen u grafikonu 2.

GRAFIKON 2 - OBRAZOVNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA GRADA ZABOKA

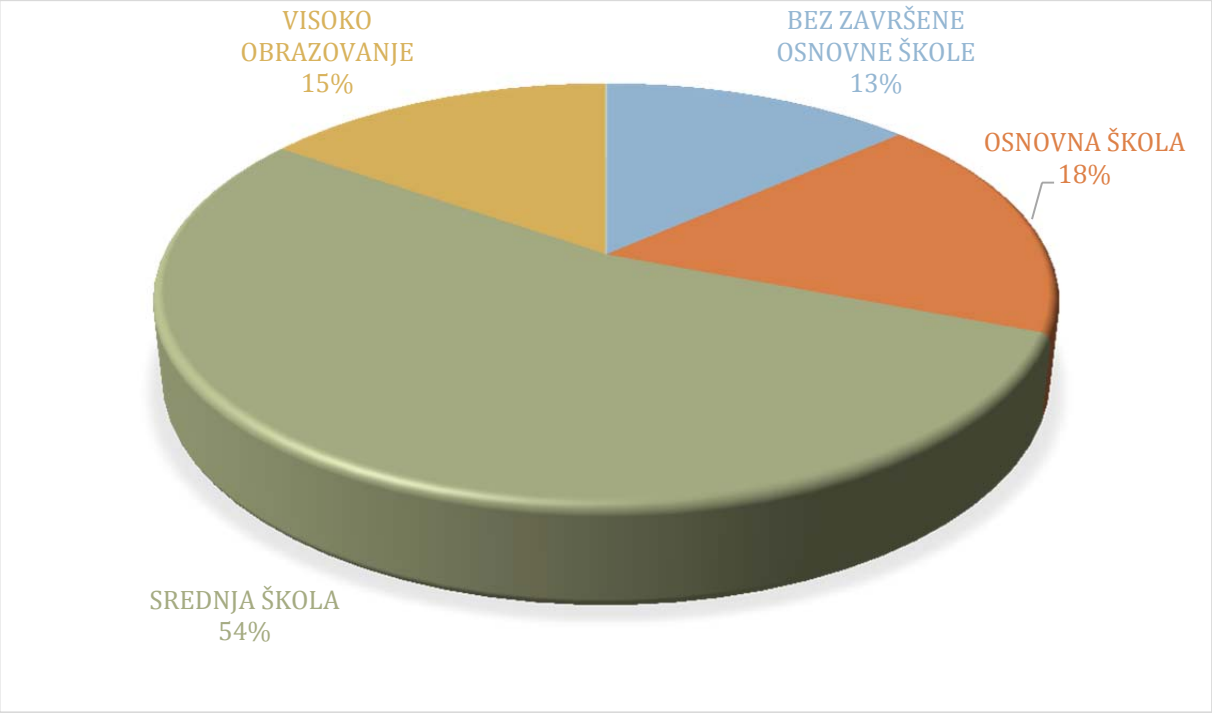

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011., obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Ovi podaci ukazuju da je na području grada Zaboka obrazovna struktura iznad prosjeka u odnosu na područje Krapinsko-zagorske županije. Naime, prema podacima iz Popisa stanovništva 2011. vidljivo je kako je na razini Županije postotak osoba sa završenim visokim obrazovanjem 9,17%, dok je u Zaboku taj broj značajnije veći, odnosno prelazi 15%.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
⇒ Negativan prirodni prirast ⇒ Starenje stanovništva ⇒ Opadanje vitalnog indeksa ⇒ Visok udio osoba sa završenom osnovnom školom	⇒ Uvođenje aktivnijih mjera pronatalitetne politike ⇒ Uvođenje poticajnih mjera za stipendiranje srednjoškolaca

1.5. TRŽIŠTE RADA

Temeljem podataka o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i nezaposlenim osobama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na dan 31.12.2013. dobiveni su podaci o aktivnom stanovništvu, te o stopi nezaposlenosti kao udjelu nezaposlenih osoba u aktivnom stanovništvu. Važno je naglasiti da se osiguranici bilježe po mjestu rada, a ne prebivališta, dok se nezaposlene osobe bilježe prema mjestu prebivališta. Ova činjenica u analizi aktivnog i radno sposobnog stanovništva grada Zaboka ne predstavlja poseban problem pošto su dnevne radne migracije ujednačene.

Na području grada Zaboka je, prema podacima DZS-a o kontingentu stanovništva prema Popisu iz 2011. godine, zabilježeno 6.145 radno sposobnih stanovnika (stariji od 15 godina) što u ukupnom udjelu radno aktivnog stanovništva Krapinsko-zagorske županije čini 6,86%. Razina radno sposobnog stanovništva u odnosu na Popis stanovništva iz 2001. godine ostala je ista uz napomenu da se povećao udio osoba u dobi od 60 do 64 godina starosti za više od 80%.[2]

Aktivno stanovništvo određenog područja predstavlja zbroj zaposlenih i nezaposlenih osoba. Sukladno dobivenim podacima HZMO-a te HZZ-a za 2013. godinu, vidljivo je da je stopa nezaposlenosti na području grad Zaboka među najnižima u županiji i iznosi 10.4%. U aktivnom stanovništvu veći je udio zaposlenih od nezaposlenih (grafikon 3). Grad Zabok drugi je po redu u Krapinsko-zagorskoj županiji sa najnižom stopom nezaposlenosti. Nižu stopu od grad Zaboka ima samo općina Zlatar Bistrica. Ujedno, stopa nezaposlenosti je za 10 postotnih poena niža od prosjeka Krapinsko-zagorske županije.

GRAFIKON 3 - AKTIVNO STANOVNIŠTVO GRADA ZABOKA, 2013. GODINA

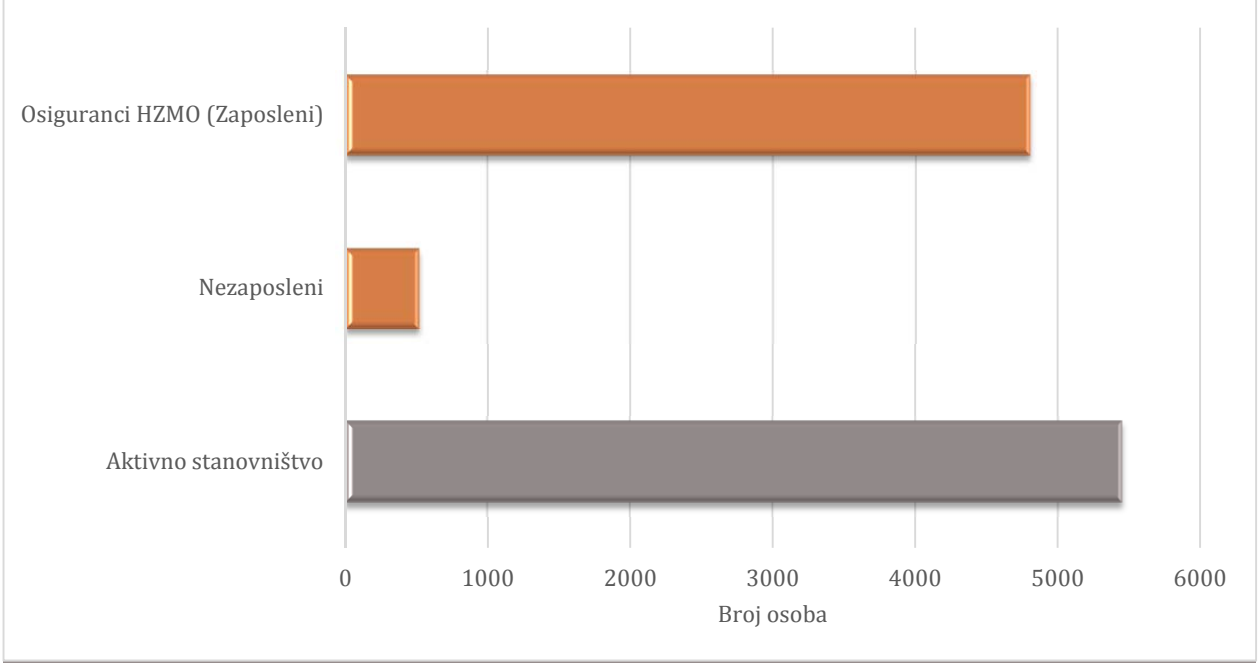

Izvor: HZMO, HZZ PU Krapina

[2] Statistička izvješća 1468/2012, Kontingenti stanovništva po gradovima / općinama, Popis 2011., Kontingenti stanovništva po gradovima i općinama, Popis 2001., http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/Census2001/Popis/H01_01_02/h01_01_02_zup02.html

1.5.1.Zaposlenost

Na području Grada je u 2013. godini ukupno prema podacima Zavoda za mirovinsko osiguranje bilo zaposleno 4.852 osoba (stopa zaposlenosti 43,86%), dok je ukupno u županiji bilo zaposleno 32.839 osoba (stopa zaposlenosti 42,78%), što je prikazano u grafikonu 4. Ujedno, prema podacima, u gradu Zaboku zaposleno je prema svim osnovama osiguranja 14,77% ukupno osiguranih osoba u Krapinsko-zagorskoj županiji. Ujedno, grad Zabok drugi je po redu prema broju osiguranika u Županiji. Jedino grad Krapina ima veći broj osiguranika na svom području.

Grad Zabok ima stopu zaposlenosti nešto veću od županijskog prosjeka, pri čemu je najveća zaposlenost prisutna u tvrtkama smještenim u poslovnoj zoni. Najviše je zaposlenih u prerađivačkoj industriji, zatim trgovini te u građevinarstvu.

Distribucija po spolu ukazuje da je u ukupnom broju zaposlenih više zaposlenih muškaraca od žena te ujedno i u svim osnovama osiguranja osim u samostalnim profesionalnim djelatnostima te zaposlenima kod fizičkih osoba.

GRAFIKON 4 - ZAPOSLENI PREMA PODACIMA HZMO - PREMA OSNOVI OSIGURANJA

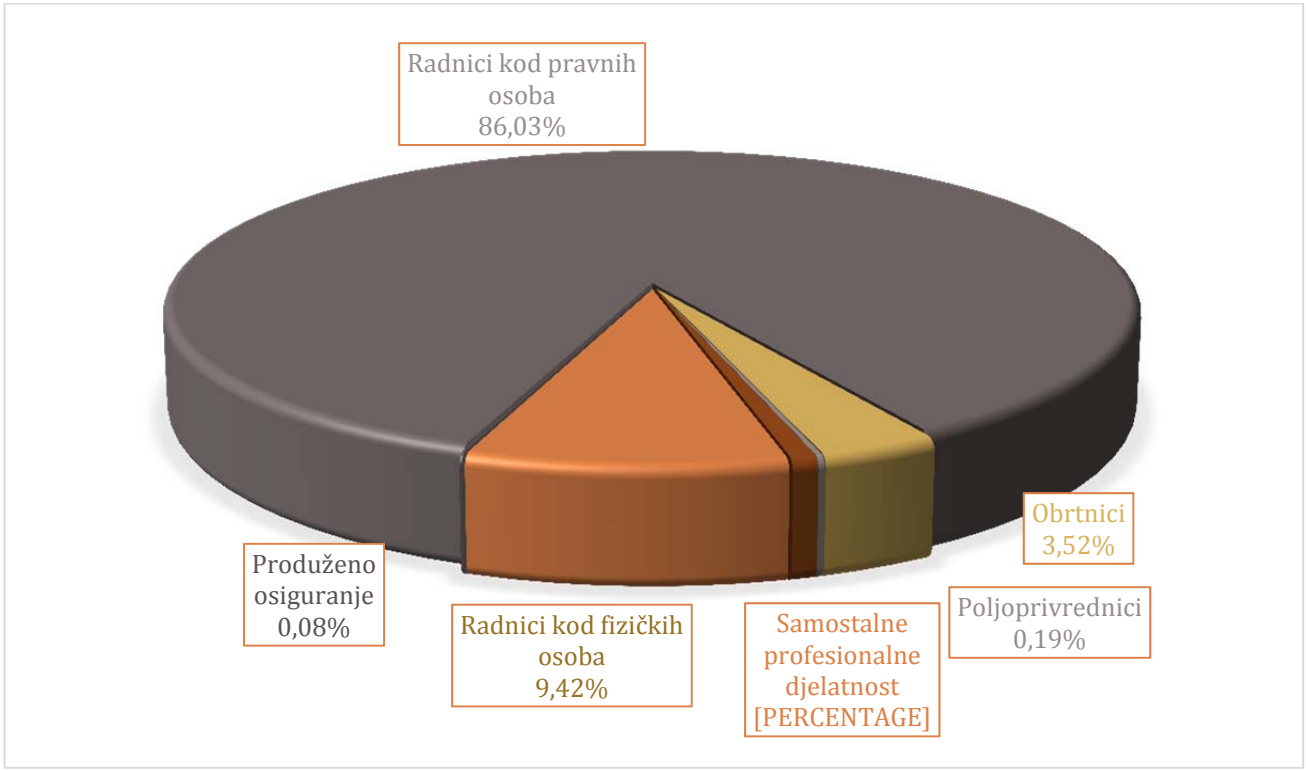

Izvor: HZMO, 31.12.2013.

1.5.2.Nezaposlenost

Nezaposlenost u Krapinsko-zagorskoj županiji bilježi rast zbog utjecaja recesije, a karakteristika je to prisutna i na području Grada Zaboka. Broj nezaposlenih na području grada Zaboka u promatranom periodu – od 2010. do 2013. godine raste te prati trend ukupne nezaposlenosti na području Krapinsko-zagorske županije. Porast nezaposlenosti rezultat je pada obujma poslovanja

pojedinih tvrtki, zatvaranja poslovanja ili premještanja proizvodnih pogona. Smanjenje obujma poslovanja građevinarstva te smanjenje aktivnosti u tom sektoru također dovode do porasta broja nezaposlenih osoba.

Na području Grada Zaboka od 2010. godine kontinuirano raste broj nezaposlenih osoba te je prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Krapina u 2013. godini zabilježeno ukupno 562 nezaposlenih osoba dok je 2010. godine zabilježeno 395 nezaposlenih osoba, što predstavlja rast od 42%.

Grafikon 5 prikazuje broj nezaposlenih osoba na području Zaboka prema stručnoj spremi, iz čega je vidljivo da najveći broj nezaposlenih osoba čine oni sa završenom trogodišnjom srednjom školom, odnosno KV i VKV radnici, potom osobe sa završenom četverogodišnjom školom, dok su na trećem mjestu osobe sa završenom osnovnom školom. U strukturi nezaposlenih 47% čine žene, što je smanjenje u odnosu na 2010. godinu, kada su žene činile 52,7% nezaposlenih. Stopa nezaposlenosti žena (11%) je za 2% veća od stope nezaposlenosti muškaraca (9%).

GRAFIKON 5 - NEZAPOSLENI PREMA STRUČNOJ SPREMI, 2013. GODINA

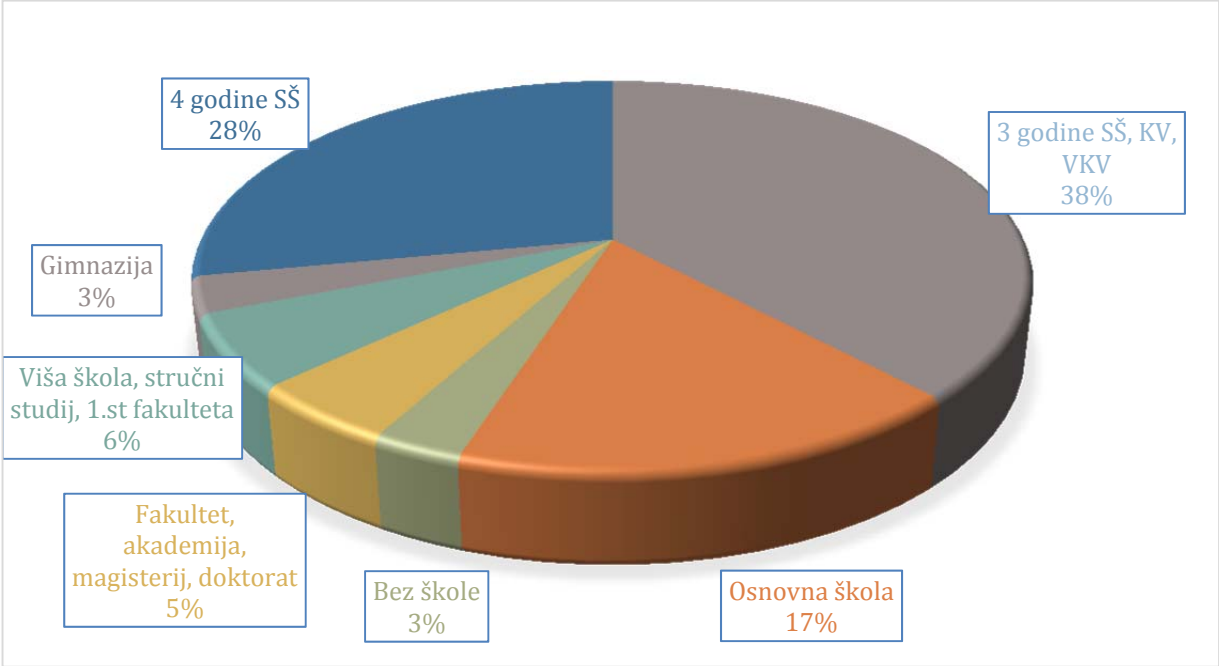

Izvor: HZZ PU Krapina, 31.03.2013., obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Nezaposlenost na području grada Zaboka odraz je situacije na nacionalnoj, ali i europskoj razini, posebno kada je u pitanju nezaposlenost mladih. Naime, prema podacima za 2013. godinu, prema dobnoj strukturi najveći broj čine mladi u dobi od 20 do 29 godina, odnosno 34% ukupno nezaposlenih. Ostali ključni problemi – kao i na razini cijele Županije – uglavnom su negativna demografska kretanja, zamjetan proces starenja stanovništva, prisutan proces propadanja seoskih sredina te odljev mlađe populacije. Također je prisutan nedostatak poticajnih razvojnih projekata za zadržavanje i zapošljavanje mladih osoba, kao i relativno nepovoljna obrazovna struktura radne snage.

1.5.3.Korisnici mirovina

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, krajem 2013. godine na području Krapinsko- zagorske županije bilo je 33.373 korisnika mirovina. Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika po osnovi radnog odnosa iznosi 1:0,98 što znači da na jednog umirovljenika dolazi manje od jednog osiguranika, dok je odnos broja korisnika mirovina i osiguranika na nacionalnoj razini ipak nešto povoljniji i iznosi 1:1,15 (ožujak 2014.). U gradu Zaboku taj odnos iznosi 1:1,33.

Ukupan broj korisnika mirovina na razini grada Zaboka (2013. godina) iznosi 2.690 osoba pri čemu je veći udio žena (59%). Prosječan mirovinski staž korisnika mirovina je 30 godina, 10 mjeseci i 3 dana što je više od prosjeka Krapinsko-zagorske županije (28 godina, 8 mjeseci i 9 dana). Iz analize je vidljivo da je prosječan mirovinski staž viši za muškarce nego za žene i to za 1 godinu.

Prosječna mirovina umirovljenika u gradu Zaboku iznosi 2.349,78 kuna što je za 300,00 kuna više od prosjeka Županije. Ujedno, osobe muškog spola u prosjeku za 400,00 kuna primaju višu mirovinu.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
⇒ Visok udio mladih nezaposlenih osoba ⇒ Odljev mozgova ⇒ Povećan udio stanovništva starijeg od 60 godina u radno sposobnom stanovništvu	⇒ Stimulirati zapošljavanje mladih osoba u skladu s nacionalnom politikom ⇒ Osigurati tehničke i prostorne uvjete za ostanak mladih na prostoru Zaboka

1.6. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

1.6.1. Predškolski odgoj

Grad Zabok osnivač je Dječjeg vrtića *Zipkica* koji uključuje i jaslice za djecu do 3 godine starosti. U 2014. godini u sustav predškolskog odgoja (vrtić i jaslice) uključeno je ukupno 259 polaznika pri čemu je više upisanih dječaka nego djevojčica (21% više muške djece). U jasličku grupu uključeno je ukupno 68 djece. Predškolski odgoj provodi se na tri lokacije s prosječno sedamdesetak polaznika godišnje. Spomenute ustanove zadovoljavaju potrebe stanovnika Grada Zaboka.

U vrtićkom programu provodi se program cjelodnevnog boravka, programi ranog učenja stranog jezika te programi s roditeljima. Ujedno, u predškolski odgoj uključena su i djeca s teškoćama u razvoju.

Obzirom na broj zaposlenih, u vrtiću je zaposleno ukupno 38 osoba od čega je 65% stručnog osoblja.

Potrebe vezane uz predškolski odgoj odnose se na uvođenje dodatnih obrazovnih programa u vrtić prema zainteresiranosti roditelja te zapošljavanje dodatnog broja stručnih osoba za brigu o djeci.

1.6.2. Obrazovanje na području Grada Zaboka

Grad Zabok je istaknuto obrazovno središte – u njemu su osim osnovnoškolskih ustanova, smještene i institucije za srednjoškolsko obrazovanje (3 srednje škole) te studiji iz područja ekonomije, turizma,

informatike i pedagogije. U Gradu djeluje i Gradska knjižnica sa čitaonicom te Pučko otvoreno učilište s raznim programima obrazovanja odraslih.

U mreži odgojno obrazovnih ustanova na razini osnovnoškolskog uzrasta djeluje Osnovna škola Ksavera Šandora Gjalskog kao matična škola od prvog do osmog razreda te dvije područne škole u Martinišću i Špičkovini sa obrazovnim programom od prvog do četvrtog razreda s ukupno 777 učenika. Među prioritetima je proširenje matične osnovne škole, kako bi se nastava mogla organizirati u jednoj smjeni, a korištenje školskih prostora u većoj će mjeri biti omogućeno građanima i udrugama nakon završetka nastave. Pri školi već više od četiri desetljeća djeluje javna Osnovna glazbena škola koju trenutno pohađa 195 učenika i koja je ustrojena u tri glazbena odjela – gudački, klavirski i puhački.

U Gradu Zaboku djeluju tri srednjoškolske ustanove čiji je osnivač Krapinsko - zagorska županija u kojima se ukupno školuje oko 1.700 učenika. Učenici predstavljaju veliki ljudski potencijal koji treba sustavnu institucijsku podršku i brigu. Prema vrstama obrazovnih programa, Grad Zabok ima raznovrsnu i široku lepezu obrazovne ponude od gimnazijskih, strukovnih pa do umjetničkih programa. Činjenica je da zbog dobre prometne povezanosti i različitih zanimanja, vrste i stupnjeva obrazovanja, sve više učenika dolazi i uključuje se u obrazovanje i iz ostalih područja Krapinsko-zagorske županije, ali i drugih županija te Grada Zagreba. U skladu s tim valja u budućnosti razmišljati o ustrojstvu domskog smještaja za učenike i studente.

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok je umjetničko - strukovna škola koja trenutno obrazuje oko 450 učenika u sektoru umjetnosti (likovne, glazbene), sektoru grafičke tehnologije i audiovizualnog oblikovanja (web dizajner, medijski tehničar, grafičar pripreme, dorade i tiska) te odjeći (šivač odjeće). To su ujedno jedinstveni program u Krapinsko-zagorskoj županiji koji se provode jedino u toj školi. Od 2011. godine pri školi djeluje i srednja glazbena škola s odobrenim programima i zanimanjima deset glazbenih instrumenata te glazbene teorije. U školskoj godini 2013./2014. u kombiniranim glazbenim odjelima prvog i drugog razreda obrazuje se ukupno 18 učenika za zanimanje glazbenik srednje škole. Škola može provoditi glazbeno obrazovanje kroz samostalni općeobrazovni glazbeni razredni odjel (koji uključuje općeobrazovni dio i stručni dio), kao i integracijom učenika u dijelu općeobrazovnih predmeta u postojeće razredne odjele likovne umjetnosti i dizajna ili programe medijski tehničar i web dizajner. Uz to, učenici srednje glazbene škole mogu pohađati gimnazije i druge srednje škole i upisati samo stručni dio glazbenog programa. Vrlo dobro razvijena osnovna glazbena škola stvara dobre preduvjete za povećanje broja zainteresiranih učenika za srednje glazbeno obrazovanje. Budući da su prostorni kapaciteti srednje glazbene škole limitirani s relativno slabom opremljenošću instrumentarijem, ne postoji realna mogućnost povećanja kapaciteta broja upisanih učenika za što, s druge strane, postoji iskazan interes djece i roditelja. Stoga valja svakako razmišljati o proširenju prostora srednje glazbene škole koji će pružiti bolje obrazovne mogućnosti i pripremiti učenike za nastavak obrazovanja na umjetničkim akademijama ili drugim fakultetima.

Gimnazija Antuna Gustava Matoša prosječno upisuje oko 450 učenika u 16 odjela, a uključuje tri obrazovna područja, odnosno programa – opću gimnaziju, prirodoslovno-matematičku te jezičnu gimnaziju. Dostupni podaci ukazuju da prosječno 20% od ukupnog broja učenika čine oni s područja grada Zaboka, dok su ostalo učenici koji žive u drugim općinama i gradovima Krapinsko-zagorske te jedan mali postotak učenika (do 2 %) koji žive na području Zagrebačke županije. Srednja škola Zabok, s prosječno 790 učenika, provodi nastavne programe za zanimanja ekonomist, komercijalist, prodavač, hotelijersko-turistički tehničar, turističko-hotelijerski komercijalist za koje obrazovni program traje četiri godine te trogodišnja zanimanja prodavač, kuhar i konobar. Sve tri srednje škole

etablirane su obrazovne ustanove s brojnim uspjesima svojih učenika i nastavnika, nizom provedenih projekata sufinanciranih s nacionalne i europske razine te bogatim izvanškolskim aktivnostima.

Kako je iz navedenih podataka vidljivo, većina učenika na srednjoškolskoj razini uključena je u strukovno obrazovanje koje po definiciji karakterizira povezanost s gospodarskim kretanjima i potrebama tržišta rada. Strukovno obrazovanje predstavlja vrlo važnu sastavnicu odgoja i obrazovanja, stoga je nužno ulagati u razvoj učeničkih strukovnih kompetencija kroz uključivanje i izradu novih strukovnih kurikuluma kojima će se postojeći programi mijenjati i modernizirati. Naime, sadašnji sustav mreže strukovnih škola to ne omogućuje u potpunosti jer se ne prate brze promjene tehnološkog razvoja u sustavu te nema usklađenosti s potrebama gospodarstva i tržišta rada. Nužno je provesti ozbiljniju analizu usklađenosti programa s gospodarskim razvojnim potrebama Grada i cijele regije te osigurati optimalne uvjete rada svih odgojno-obrazovnih ustanova.

U Gradu Zaboku, kako je navedeno, djeluje nekoliko dislociranih studija, odnosno vanjskih centara. Osim u Zaboku, studiji postoje u Krapini i Pregradi, a od ukupnog broja studenata na svim ovim studijima, odnosno 1.601, u akademskoj godini 2013/ 2014., na studijima u Zaboku ih je 1.200, odnosno 75 posto. Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu iz Opatije Sveučilišta u Rijeci u suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Zabok djeluje na području Grada. Obzirom na profil fakulteta i potrebe cijele regije za razvojem svih oblika turizma, postoji vrlo velika zainteresiranost za ovaj obrazovni program. Trenutačno se nastava odvija prema Bolonjskom procesu na preddiplomskom i diplomskom i sveučilišnom studiju, a u akademskoj godini 2013/ 2014 ukupno je 845 studenata, od čega 20 posto čine studenti s područja Krapinsko-zagorske županije. Fakultet za organizaciju i informatiku iz Varaždina također je otvorio svoj vanjski centar u Zaboku u suradnji sa Pučkim otvorenim učilištem Zabok zbog potrebe Krapinsko-zagorske županije i grada Zaboka za razvojem malog i srednjeg poduzetništva uz ovladavanje svih vještina vezanih uz menadžment, vođenje malih i srednjih poduzeća uz korištenje suvremene informacijske tehnologije u poslovanju. U akademskoj godini 2013./2014. registrirano je 195 studenata, od čega 44% s područja Krapinsko-zagorske županije. Na inicijativu Pučkog otvorenog učilišta Zabok u suradnji sa Učiteljskim fakultetom iz Osijeka otvoren je studij za Psihološko – pedagošku i didaktičko – metodičku izobrazbu. Na ovaj studij je upisano 93 studenata, od čega je 43 s područja Krapinsko-zagorske županije. Također, Pučko otvoreno učilište Zabok surađuje kao vanjski logistički centar s Visokom poslovnom školom s pravom javnosti Višnjan, na koju je upisano 67 studenata, među kojima je 34 s područja Krapinsko-zagorske županije. Raspodjela ukupnog broja studenata prema studijima koji djeluju u Zaboku prikazano je na grafikonu 6.

GRAFIKON 6 - STUDENTI PREMA VANJSKIM CENTRIMA

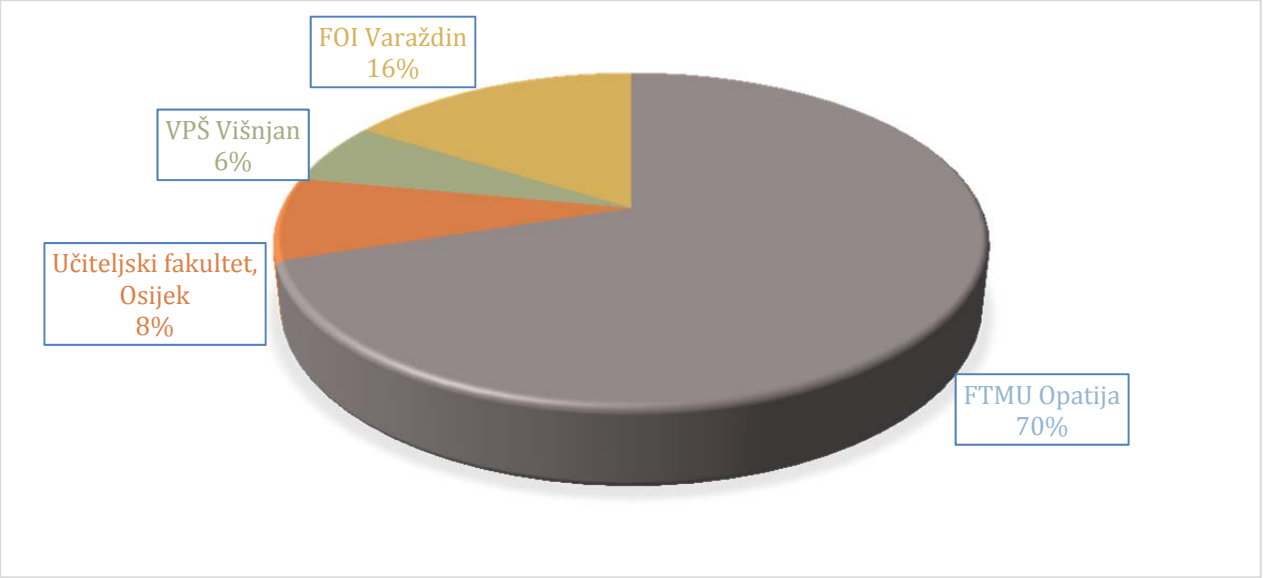

Izvor: Pučko otvoreno učilište Zabok, 2014. godina, obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Grad Zabok kao istaknuto obrazovno središte prepoznao je obrazovanje kao dio svojih razvojnih prioriteta koji mogu u velikoj mjeri pridonijeti ekonomskom razvitku regije, osiguranju društvene stabilnosti te kulturne prepoznatljivosti Grada. Vidljivo je da se broj djece u osnovnoškolskoj dobi smanjuje, a jednako se događa i na srednjoškolskoj razini. Uvjeti rada odgojno-obrazovnih ustanova nisu optimalni te postoji problem neujednačenosti izvođenja nastave što onemogućuje realizaciju jednakih obrazovnih šansi za svu djecu. S obzirom na to da postoje razlike u prostornim uvjetima, opremljenosti odgojno-obrazovnih ustanova i kadrovskoj ekipiranosti vrlo je bitno usuglasiti prioritete u suradnji s poslovnim i gospodarskim dionicima regije.

Uz srednjoškolsko, jednako kao i visokoškolsko obrazovanje, ključno je spomenuti preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja, odnosno Uredbu Vlade RH o praćenju, analizi i predviđanju potreba tržišta rada koja je na snazi od 2010. godine. Analiza i prognoza potreba tržišta rada za pojedinim zvanjima provodi se na temelju statističkih podataka i relativnih pokazatelja o zapošljavanju nezaposlenih osoba prema obrazovnom programu koji su završile (brzina zapošljavanja, stopa zapošljavanja), podataka o nedostatku radnika pojedinih zanimanja dobivenih anketom poslodavaca, uvida dobivenih posredovanjem, te podacima iz strategija i planova gospodarskog razvoja, odnosno planova i najava investicija na regionalnoj i lokalnoj razini. Pri tome su u obzir uzeti i podaci o broju već upisanih učenika i studenata u pojedine obrazovne programe. U izradi preporuka za područje Krapinsko-zagorske županije sudjeluje i Tematska radna skupina za tržište rada KZŽ. Sukladno Sporazumu regionalnog partnerstva za praćenje i procjenu potreba izrađuje se lista obrazovnih programa u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata, odnosno smanjiti broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata. Preporuke imaju kvalitativni karakter. Preporuča se povećanje ili smanjenje broja upisanih i stipendiranih učenika i studenata u pojedinim obrazovnim programima, ali se ono ne određuje kvantitativno. Opetovanom pojavljivanju pojedinih obrazovnih programa trebat će pridavati sve veću težinu i uzimati ga u obzir sve ozbiljnije prilikom donošenja odluka. Prema tim Preporukama, vidljivo je da se unatrag 3 godine ponavljaju pojedini srednjoškolski programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih

učenika – poput CNC operatera, tokara, konobara, bravara ili tesara. U istom razdoblju ponavljaju se i zanimanja za koje je predloženo da se smanji broj upisanih i stipendiranih učenika, a među njima su primjerice prodavač, automehaničar, frizer, komercijalist, upravni referent, hotelijersko-ugostiteljski tehničar te ekonomist. Također, vidljivo je da se u razdoblju 2012-2014 ponavljaju obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih ili stipendiranih studenata. To su programi sestrinstva te medicina, anglistika, strojarstvo, elektrotehnika, matematika, informatika, edukacijska rehabilitacija te farmacija. Među programima za koje se u istom razdoblju predlaže smanjenje broja upisanih i stipendiranih studenata su primjerice ekonomija, politologija te promet – cestovni smjer.

Grad Zabok svake godine raspisuje natječaj za studentske stipendije i to između 10 i 15, ovisno o mogućnostima proračuna. Stipendija iznosi 500,00 kn mjesečno i odobrava se do kraja uspješnog studija te je na taj način Grad u akademskoj godini 2013/2014. imao 50 aktivnih stipendija.

Dodatnu potporu, posebno najmlađima, Grad je osigurao osnivanjem Logopedskog kabineta Društva Naša djeca Zabok 2006. godine u okviru akcije Grad Zabok – prijatelj djece. Kabinet djeluje u cilju pružanja pomoći djeci s poremećajima jezično-govorno-glasovne komunikacije, teškoćama čitanja, pisanja i učenja.

1.6.3. Zdravstvo

Na području grada Zaboka kao zdravstvenog središta djeluju zdravstvene ustanove: Opća bolnica, Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije, Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije, Ljekarna Krapinsko-zagorske županije, Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije i razne privatne ustanove, poliklinike, ordinacije i ljekarne. Grad Zabok član je Hrvatske mreže zdravih gradova. Zdravstvena skrb na području Grada Zaboka adekvatna je potrebama stanovnika.

Novosagrađena Opća bolnica na lokaciji Bračak otvorila je vrata pacijentima Grada i Županije 2008. godine. Odjeli koji danas djeluju u bolnici su - Odjel za kirurgiju, Odjel za ginekologiju i porodništvo, Odjel za internu medicinu, Odjel za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje, Odjel za neurologiju, Operacijski odjel, Odjel za hitni bolnički prijam, Odjel za pedijatriju, Odjel za radiologiju, Odjel za medicinsku biokemiju, Odjel za transfuzijsku medicinu, Odjel za patologiju i citologiju, Odjel za ljekarničku djelatnost te Odjel za fizikalnu medicinu i medicinsku rehabilitaciju. U zdravstvene radne jedinice spadaju i Specijalistička ambulanta za psihijatriju i Specijalistička ambulanta za dermatovenerologiju, a u okviru poliklinike djeluju otorinolaringološka ambulanta, fizikalna medicina i medicinska rehabilitacije, potom oftamološke, ginekološke neurološke, kirurške i internističke ambulante te urološka ambulanta i savjetovalište. Djelatnosti nedavno ugašenog Odjela medicinske mikrobiologije s parazitologijom osigurava se preko vanjske ustanove. Smještajni kapacitet Bolnice je 249 ležajeva, odnosno Odjel za pedijatriju ih ima 20, Odjel za internu medicinu 90, Odjel za ginekologiju i porodništvo 39, Odjel za neurologiju 25, a Odjel za kirurgiju 75. Trenutno je u Općoj bolnici Zabok zaposleno ukupno 643 djelatnika, od čega zdravstvenih 494, a nezdravstvenih 149.

Odjel za pedijatriju bolnice nosi počasni naziv *Odjel za pedijatriju Opće bolnice Zabok – prijatelj djece* (u okviru akcije *Za osmjeh djeteta u bolnici* koju zajednički vode Opća bolnica Zabok, Odjel za pedijatriju i Društvo Naša djeca Zabok). Dobivanjem počasnog naziva, zadovoljio se niz kriterija: maksimalno smanjivanje boravka djeteta u bolnici, holistički pristup liječnika bolesnom djetetu, primjena suvremenih medicinskih standarda, mogućnost svakodnevnog posjeta roditelja, pedagoški i

kulturno-zabavni sadržaji, oplemenjivanje bolničkog ambijenta i drugi.

U prostorima novosagrađene bolnice na lokaciji Bračak stanovnicima grada Zaboka je dostupna i Specijalna bolnica „Sv. Katarina“, kao i Poliklinika za hemodijalizu International Dialysis Centers (IDC). U bolnici Sv. Katarina djeluje 6 specijalističko-konzilijarnih ambulanti: Ambulanta za ortopediju, Ambulanta za kirurgiju, Anesteziološka ambulanta, Ambulanta za liječenje boli, Ambulanta za bolna stanja kralježnice – Ambulanta za neurologiju i Ambulanta za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju. Osim specijalističko-konzilijarnih ambulanti ima i radiološku dijagnostiku, 5 operacijskih dvorana, jedinicu postoperacijskog nadzora s 4 kreveta, ortopedski odjel s 14 kreveta i dnevnu bolnicu za potrebe kirurgije s 5 kreveta. Poliklinika IDC ima 16 priključnih mjesta za bolesnike i opremljena je Fresenius Medical care opremom.

Na području Grada smješten je i djeluje Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije, u okviru kojeg su ustrojeni Higijensko-epidemiološki odjel, Odjel za kliničku mikrobiologiju, Odjel za socijalnu medicinu i javno zdravstvo unutar kojeg djeluje Centar za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, Odjel za zdravstvenu ekologiju i Odjel za školsku medicinu.

U sklopu Doma zdravlja ili privatno svoje usluge stanovnicima pružaju ordinacije opće medicine, ordinacije za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i predškolske djece, ordinacije za zdravstvenu zaštitu žena, ordinacije medicine rada, patronažna služba te ordinacije za zaštitu i liječenje usta i zubi.

Grad Zabok član je Mreže zdravih gradova čija je misija unapređenje kapaciteta planiranja i upravljanje resursima za zdravlje na lokalnoj razini, svojim stanovnicima omogućiti bolju kvalitetu okoliša, zdraviji način života te pristup uslugama primjeren njihovim potrebama. U programima koje koordinira Grad uključene su škole, udruge i građani.

1.6.4. Socijalna skrb

Trenutno ne postoji organizirano zbrinjavanje starijih i nemoćnih osoba, ali je u pripremi početak gradnje prvog privatnog doma umirovljenika. Organiziran je sustav pomoći u kući kako za starije osobe, tako i za osobe s posebnim potrebama, a provode se u suradnji s nadležnim državnim tijelima, uz potporu Grada. Na prostoru grada Zaboka za marginalne/osjetljive i socio-ekonomski ugrožene skupine brine se i organizacija Crvenog križa.

Kroz socijalni program u Gradu se izdvajaju znatna sredstva za socijalno ugroženo stanovništvo i udruge koje u svojem djelokrugu imaju programe socijalne skrbi. Oko 5% gradskog proračuna odnosi se na program socijalne skrbi, koji je detaljnije prikazan u tablici 1.

TABLICA 1 - IZVRŠENJE PROGRAMA SOCIJALNE SKRBI GRADA ZABOKA, 2013. GODINA

Stavka	Iznos u kunama
Gradska organizacija umirovljenika	58.500,00
Gradsko društvo Crvenog križa	100.000,00
Programi ostalih udruga	15.500,00
Pomoć u kući starim i nemoćnim osobama, Crveni križ	44.630,76
Organizacija prehrane starim i nemoćnim, Dom Mirkovec (otplata za dostavno vozilo i ostali troškovi)	27.012,79
Udruge iz Domovinskog rata	17.000,00

Troškovi prehrane	99.049,29
Troškovi stanovanja	36.423,24
Jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim obiteljima	421.200,00
Sufinanciranje učenika i studenata (kamate na studentske kredite, studentske stipendije, sufinanciranje prijevoza učenika)	397.503,51
Društvo Naša djeca	250.000,00

Izvor: Grad Zabok, travanj 2014.

1.6.5. Kultura

Grad Zabok predstavlja urbano kulturno središte. Kulturne događaje prvenstveno organiziraju Pučko otvoreno učilište, Gradska knjižnica, odgojno obrazovne ustanove i brojne udruge. Rekonstrukcijom gradske kino dvorane 2009. godine ovaj je prostor uređen kao Multimedijski centar s dvoranom koja ima 234 sjedećih mjesta i pozornicu. Time je grad je dobio prostor za predstavljanje rezultata rada mnogobrojnih udruga, kao i za održavanje kino i kazališnih predstava. Dvorana je opremljena klasičnom i digitalnom kino-opremom, uključujući 3D projektor i jedino je kino u Krapinsko-zagorskoj županiji. Pučko otvoreno učilište upravlja Multimedijskim centrom kao i Velikom galerijom Grada Zaboka u kojoj se organiziraju izložbe renomiranih umjetnika, predavanja, susreti, glazbeni i drugi programi. Gradska knjižnica "Ksaver Šandor Gjalski" kompletno je preuređena i proširena 2013. godine te se sada prostire na 416 m^2. Knjižnica trenutno ima oko 27.000 knjiga te rastuću zbirku audio-vizualne i elektroničke građe. Korisnicima su na raspolaganju računala s pristupom Internetu. U sklopu knjižnice uređena je i likovna galerija uz koju je smješten atelijer Likovne sekcije „Josip Kaltnecker“. Raznim kulturnim programima - izložbama, promocijama knjiga, predavanjima, koncertima, radionicama, igraonicama za djecu i brojnim drugim aktivnostima, Knjižnica sudjeluje u kulturnom i društvenom životu zajednice i predstavlja istinsko kulturno i informacijsko središte Grada. U području kulture djeluju brojne udruge, a Zabok je osobito poznat po književnoj nagradi Gjalski ustanovljenoj 1979. godine u suradnji s Društvom hrvatskih književnika, koja se dodjeljuje u okviru kulturne manifestacije "Dani Ksavera Šandora Gjalskog". Među udrugama svojom aktivnošću osobito se ističu KUD „Zabok“, Zbor "Gjalski", puhački orkestri Zabok, Špičkovina i Prosenik, Ogranak Matice hrvatske, HU "Muži zagorskog srca", Udruga "Zlatno srce". Posljednjih godina u Zaboku se pojavljuje sve veći broj udruga civilnoga društva drugačijega sadržaja rada, koje doprinose novoj kvaliteti života gradske sredine. Među njima su udruge "GOKUL", "Mraz", „Mreža udruga Zagor“ i "Regenerator". Udruzi *Regenerator* dodijeljen je otkupljeni prostor tvorničke hale Regeneracije, u kojoj se održavaju koncerti te drugi sadržaji vezani uz okupljanje mladih i izradu projekata u svrhu ostvarivanja prava i interesa mladih. U gradu se održavaju i kulturne manifestacije, među kojima se ističu, osim već spomenutih Dana Ksavera Šandora Gjalskog, Zlatna jesen zabočka, Mjesec svibanj – Dan grada, Prosinačke svečanosti, Tabor film festival – međunarodni festival kratkometražnog filma te *KIKI* – međunarodni festival dječjeg filma. Sva događanja u gradu prati lokalni Radio Zabok osnovan 1962. godine, ujedno i najstarija radio postaja u Hrvatskom zagorju. Grad objavljuje Zabočki list, besplatan za sva domaćinstva, a kao izvor informacija i način komunikacije svakako treba spomenuti službene Internet stranice Grada.

1.6.5.1. Zaštićena kulturna dobra

Prostornim planom, a na temelju zakonskih propisa i standarda, pod zakonskom su zaštitom u skupini Zaštićeni krajolik dolina Krapinice ispod naselja Grabrovec i ispod crkve Sv. Antuna, s

njegovim pripadajućim brežuljkom. U skupini Parkovne arhitekture zaštićen je Perivoj dvorca Kulmer – Bračak te tragovi perivoja dvorca Gjalski u naselju Gubaševo. Isto tako, na temelju pozitivnih zakonskih propisa i standarda, utvrđena je zaštita vrijednih predjela - u skupini Osobito vrijedan kultivirani krajolik zaštićeni su kultivirani vinogradarski poljodjelski krajobrazi – u zoni naselja Prosenik Začretski - dio iznad zaselka Bedenikovići, u zoni naselja Prosenik Začretski dio iznad zaselka Beline te u zoni naselja Bregi Zabočki sjeverni dio na lokaciji Balija breg.

Na prostoru grada Zaboka evidentirana su 32 elementa kulturno-povijesne baštine bez područja kultiviranog krajobraza i prostornih sklopova. Od toga je 20 pojedinačnih povijesnih građevina, a 12 prostornih spomenika, zaštićene izdvojene zone naselja, arheološka nalazišta i groblja. Kulturna baština nije ravnomjerno raspoređena, pa u pojedinima naseljima nema niti jedan spomenički element, dok ih u drugima ima više. U Gradu Zaboku nastoji se očuvati kulturno-povijesna tradicija pa se u tome smislu uređuje etnolokalitet *Zagorska hiža* u Dubravi Zabočkoj.

Kulturno naslijeđe, odnosno nepokretna kulturna dobra na području Grada Zaboka sistematizirana su po vrstama i podvrstama prikazana su u tablici 2. U Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pri Ministarstvu kulture uvršteni su Crkva sv. Antuna u Grabrovcu, Crkva sv. Jelene Križarice u Zaboku, Dvorac u Bračku te Dvorac Gjalski u naselju Gubaševo.

TABLICA 2 - KULTURNO NASLJEĐE GRADA ZABOKA

Povijesna naselja i dijelovi naselja	
Gradskih obilježja	Povijesna jezgra grada Zaboka
Seoskih obilježja	Dio sela Prosenik Začretski (Klupci)
	Dio sela Dubrava Zabočka
	Dio sela Jakuševec Zabočki
	Dio sela Hum Zabočki
	Dio sela Prosenik Gubaševski
	Dio sela Prosenik Začretski (Sinkovići)
Povijesne građevine i sklopovi	
Sakralne građevine – crkve i kapele	Župna crkva Sv. Jelene Križarice, Zabok
	Kapela Sv. Antuna, Grabrovec
	Kapela Sv. Roka, Tisanić Jarek
Stambene građevine	Ostaci podruma kurije, Gubaševo
	Dvorac Kulmer, Bračak
	Dvorac Komaromy-Babić (Gjalski) - Gredice, Gubaševo
	Kurija župnog dvora, Zabok
	Stambena kuća, Matije Gupca 36, Zabok
Građevine javne namjene	Zgrada Željezničke stanice, Zabok
Gospodarske i industrijske građevine	Sklop starih tvorničkih zgrada, ZIVT, Zabok
Elementi povijesne opreme prostora, tehničke građevine niskogradnje s uređajima	
Tehničke i građevine niskogradnje s uređajima	Betonski most, Bračak
Poklonci kapelice i raspela	Kapela poklonac, Zabok
	Pil srca Isusovog, Bregi Zabočki
	Raspelo, Dubrava Zabočka
	Raspelo, Jakuševec Zabočki
	Kapela poklonac, Prosenik Gubaševski
	Kapela poklonac, Prosenik Gubaševski
	Kapela poklonac, Špičkovina
Područje, mjesto, spomenik ili obilježje vezano uz povijesne događaje i osobe	
Spomenik i obilježje vezano uz povijesne događaje i osobe	Spomenik s obilježjem, Trg sv. Jelene, Zabok
	Spomenik palim borcima u 2. svj.ratu, Zabok
Groblja i grobne građevine	Grobnica obitelji Tompić, Zabok
	Groblje, Zabok
Arheološki lokaliteti i zone	
Arheološki lokaliteti	Gubaševo, Gredice, nalaz novca 15. st.
	Grabrovec, oko crkve Sv. Antuna
	Zabok, oko župnog dvora, lokalitet Sv. Jelene i Martina
Područja kultiviranog krajobraza i prostornih sklopova	
Područja kultiviranog krajobraza	Padine kultivirane vinogradima, Prosenik Začretski
	Padine kultivirane vinogradima, Dubrava Zabočka

	Padine kultivirane vinogradima, Grabrovec
Perivoji i parkovi	Perivoj dvorca Kulmer, Bračak
	Tragovi perivoja dvorca Gjalski - Gredice, Gubaševo
Zaštićene vizure	Vizura na crkvu Sv. Antuna i dolinu Krapinice

Izvor: Željko Lončar: Statistički godišnjak Grada Zaboka 2008. (2009.)

Gledajući kulturno i povijesno naslijeđe grada Zaboka, ime grada se prvi puta spominje 1335. godine u sačuvanoj darovnici ugarsko-hrvatskog kralja Karla I u kojoj se posjed Zabok ustupa Petru, sinu Nuzlina. Zaštićena barokna kapela sv. Antuna Padovanskog iz 1676. godine očuvana je i uređena. Gradnja današnje župne crkve sv. Jelene Križarice trajala je od 1782. do 1805., a pripada kasnobarokno-klasicističkim građevinama, čiji se portal – obnovljen 1990. – smatra značajnim klasicističkim ostvarenjem. Posebno se ističe glavni oltar i orgulje Heferer iz 1882. godine.

1.6.6. Sport i zdrav život

Prema podacima Športske zajednice grada Zaboka (2013.), na području Grada djeluju 24 sportske udruge i to tri nogometna kluba, dva košarkaška kluba, od kojih je jedan u A-1 ligi, zatim ženski rukometni klub, streljački klub, stolnoteniski klub, motocross klub, jet-ski klub, četiri ribička društva, četiri kluba borilačkih sportova, kuglački klub, šahovski klub, skijaški klub i dvije udruge koje se bave organizacijom sportskih aktivnosti za djecu i odrasle. Sportske aktivnosti odvijaju se većinom u neadekvatnim prostorima, ali udruge i pojedinci ostvaruju vrlo značajne rezultate na hrvatskim i međunarodnim natjecanjima. Posebno je, i u međunarodnim okvirima, poznata motocross staza Vučjak izgrađena 1961, koja je bila domaćin brojnim domaćim i međunarodnim utrkama. Velik broj sportskih udruga i zanimanje građana svih dobnih skupina za bavljenje sportom ukazuju na potrebu izgradnje sportske dvorane s čime se započelo 2013. godine. Služit će za potrebe tjelesne i zdravstvene kulture učenika Gimnazije A. G. Matoša, Škole za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok, kao i za potrebe građana i sportskih klubova. Izgradnju će financirati Grad Zabok, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta te Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU.

1.6.7. Civilno društvo

Na području Grada Zaboka aktivno djeluje pedesetak udruga, od kojih je najveći broj iz područja sporta i kulture, potom udruge koje realiziraju programe za djecu i mlade, zatim udruge koje se bave ekologijom te udruge koje se bave očuvanjem kulturne i tradicijske baštine. Društvo Naša djeca Zabok kontinuirano, već duži niz godina, provodi programe, akcije, aktivnosti i projekte s djecom i za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi grada Zaboka u njihovi slobodnom vremenu. DND Zabok u svoj rad uključuje velik broj volonterki i volontera, a jedan od prioriteta jest uključivanje što većeg broja mladih u volontiranje te se na taj način mladi ljudi odgajaju da učine neki doprinos u svojoj zajednici, da se osjećaju korisnima te da se ojača svijest o važnosti volontiranja. U okviru DND-a Zabok djeluje Dječje gradsko vijeće Grada Zaboka s ciljem aktivne dječje participacije u svim segmentima koji se tiču djece u njihovog života u gradu Zaboku.

Udruge iz područja socijalne skrbi i Domovinskog rata većinom nisu registrirane u Zaboku, ali u njima djeluju članovi iz Zaboka, pa imaju potporu iz proračuna Grada. U procesu donošenja Proračuna raspisuje se javni poziv za prijavu programa za sufinanciranje u sljedećoj godini. Sufinanciranje kulturnih programa razmatra i predlaže Odbor za kulturu, o raspodjeli sredstava za sufinanciranje sportskih programa odlučuje Športska zajednica, a svi programi se financiraju u skladu s mogućnostima Proračuna. Na službenoj stranici Grada Zaboka nalazi se pregled

sponzorstva i donacija za 2013. godinu iz kojeg je vidljivo koje su poimenično udruge i koji su programi sufinancirani iz Proračuna, a zbirni pregled naveden je u tablici 3.

TABLICA 3 - PODACI O UDRUGAMA - CIVILNO DRUŠTVO U GRADU ZABOKU I FINANCIRANJE IZ PRORAČUNA 2013. GODINE

OPIS		Sredstva iz proračuna 2013. u kunama
Vatrogasna zajednica	Obuhvaća 7 dobrovoljnih vatrogasnih društava u sustavu vatrogasne zajednice	368.000,00
Kulturne udruge	12 udruga	235.262,00
Manifestacije	1	50.000,00
Ekološka društva	2	10.000,00
Socijalna skrb	Udruge: 11	165.667,00
	Program: geronto domaćica	40.792,00
	Program: dostava toplih obroka	27.012,00
	7 udruga iz Domovinskog rata	17.000,00
Društvo Naša djeca Zabok	Logopedski kabinet, programi, ljetovanje djece	275.000,00
Sport	Športska zajednica obuhvaća 24 sportske udruge	1.155.000,00
UKUPNO		2.343.733,00

Izvor: Grad Zabok, 2014.; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
⇒ Neadekvatna opremljenost osnovnih i srednjih škola ⇒ Neadekvatna infrastruktura u školama potrebna za zadovoljavanje osnovnih pedagoških standarada ⇒ Neusklađenost obrazovnih programa s potrebama poslodavaca ⇒ Nema podataka o doprinosu udruga gospodarskom i drugom napretku ⇒ Nema podataka o odnosu financiranja udruga iz domaćih i međunarodnih izvora ⇒ Neadekvatni uvjeti i prostor za pojedine sportove ⇒ Moto-cross staza u stambenoj zoni ⇒ Neadekvatni uvjeti i prostor za rad većine sportskih i drugih udruga	⇒ Ulagati u izgradnju sportskih objekata ⇒ Poticati izgradnju / nadogradnju / opremanje osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova ⇒ Sudjelovati u kreiranju obrazovnih politika i preporuka za obrazovne politike na regionalnoj razini ⇒ Stipendirati učenike u deficitarnim zanimanjima ⇒ Ulagati u uređenje i opremanje prostora za rad udruga ⇒ Razviti sustav i kriterije te u skladu s njima pratiti i vrednovati rad i doprinos udruga u razvojnim projektima ⇒ Preseliti moto-cross stazu iz centra Zaboka

1.7. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

1.7.1. Cestovni promet

Zabok ima pristup Autocesti A2 Nürnberg-Linz-Graz-Macelj-Zagreb-Split, što je najznačajniji cestovni pravac koji općenito prolazi Krapinsko- zagorskom županijom. Državni koridori koji se nadovezuju na ovaj osnovni pravac čine poveznice sa Varaždinskom i Zagrebačkom županijom, te gradom Zagrebom i Republikom Slovenijom. Najznačajniji koridori koji se nastavljaju na osnovni cestovni pravac jesu: ("zagrebački prsten") na trasi Mokrice (Zabok – Oroslavje) – Zlatar Bistrica (sa spojem na Brezrnički Hum) – Marija Bistrica –Laz – Popovec – (Zagreb). Kvalitetna prometna povezanost omogućuje području Grada Zaboka lakši i brži razvoj poduzetništva te poljoprivrednog i turističkog sektora.

Prema podacima Upravnog odjela za promet i komunalnu infrastrukturu KZŽ i Zavoda za prostorno uređenje, područje grada Zaboka ima 45,60 km javnih cesta te 102 km nerazvrstanih cesta, a prisutan je problem podijeljenosti Grada na dva dijela.

Općenito su ceste građene na niskom nasipu u nizinama u boljem stanju od onih na brežuljkastim predjelima, koja većinom imaju problema sa klizištima, a na pojedinim prometnicama – uglavnom lokalnog karaktera – potrebni su dodatni radovi kojima bi se osigurala sigurnost i adekvatno obilježavanje.

Gradski i prigradski javni cestovni promet odvija se autobusnim prijevozom pri čemu je broj i učestalost linija 9/23. Broj parkirnih mjesta u gradu Zaboku nedostatan je u odnosu na potrebe, jer je primjerice tijekom 2012. godine obavljeno više od 20.000 tehničkih pregleda vozila, od čega više od polovice čine automobili. Ne postoji ni jedna javna garaža, a na području grada uređeno je svega 0,5 km biciklističkih staza.

1.7.2. Željeznički promet

Područjem grada prolazi pruga Zagreb-Zaprešić-Zabok-Varaždin-Čakovec, koja izravno povezuje veći dio Hrvatskog zagorja sa Zagrebom, odnosno Varaždinskom i Međimurskom županijom, ali i Mađarskom. Zabok je ujedno najznačajnije željezničko čvorište, od kojeg se odvajaju priključne pruge Zabok-Đurmanec (koja je povezana s dijelom željezničke mreže Slovenije) te pruga lokalnog značenja Zabok-Gornja Stubica.

TABLICA 4 - ŽELJEZNIČKA MREŽA NA PODRUČJU GRADA ZABOKA

JLS	Oznaka	Oznaka	Puni naziv željezničke pruge (km) JLS (km)	Građev. duljina	Duljina u
ZABOK	R 201	I 101	Zaprešić-Zabok-Varaždin-Čakovec	100,722	10,53
	L 202	(II 204)	Hum Lug odvojnica-Gornja Stubica	10,78	0,24
	L 103	(II 203)	Zabok-Krapina-Đurmanec-DG-(Rogatec)	27,16	3,31
	UKUPNO				14,08

Izvor: Zavod za prostorno uređenje KZŽ,2013.; obrada Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Kvaliteta i izgrađenost prometne infrastrukture u željezničkom prometnom sustavu nisu zadovoljavajući. Stanje mobilnih i stabilnih kapaciteta te mala brzina putovanja ima negativan utjecaj na kvalitetu prijevoza. Problem predstavlja i velik broj željezničko-cestovnih prijelaza među

kojima je dio onih koji ne posjeduju uređaje za siguran prijelaz cestovnih vozila i pješaka preko željezničke pruge. Međusobni razmaci kolodvora/postaja prosječno iznose 2,87 km. Mala međusobna udaljenost kolodvora i postaja na širem području ukazuje na relativno dobru opsluženost prometnom infrastrukturom, ali s druge strane smanjuje njegovu kvalitetu i komercijalnu brzinu. Prigradski javni željeznički promet ima broj i učestalost linija 4/20. Predviđeno je uređenje dva nova željeznička stajališta – Grabrovec i Gubaševo te je u komunikaciji s Hrvatskim željeznicama detektirana potreba definiranja prognoziranog broja putnika, za što je zadužen HŽ Putnički prijevoz. Prema službenom očitovanju HŽ Infrastrukture od ožujka 2014., stajalište Grabrovec moguće je uvrstiti u budući projekt modernizacije i elektrifikacije pruge na dionici Zabok – Krapina, čija provedba se planira po završetku projekta na dionici Zaprešić – Zabok, odnosno u prvoj polovici 2015.godine. Stajalište Gubaševo nije moguće uključiti u ovaj projekt, obzirom da je za spomenutu modernizaciju već ishođena lokacijska dozvola, izrada glavnog projekta je pri završetku te u cijelosti definiran opseg projekta za sufinanciranje iz EU fondova. Stajalište Gubaševo stoga je moguće osmisliti i provesti kao samostalan projekt. Željeznički kolodvor Zabok treći je u Hrvatskoj po broju putnika i od izuzetnog je značaja i za Grad kao lokalnu samoupravu, ali i gospodarstvo na području grada. Željeznički promet predstavlja racionalan način prijevoza, adekvatne učestalosti i u putničkom i teretnom prometu.

Grad Zabok je od početka uključen u projekt razvijanja integriranog prijevoza koji se odnosi na područje Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije te Grada Zagreba. Nakon odobrene tehničke pomoći, za realizaciju ovog strateškog projekta očekuju se sredstva iz fondova EU.

1.7.3. Zračni promet

Zračni promet koji pokriva i prostor grada Zaboka zastupljen je putem međunarodne Zračne luke Pleso, koja je smještena u Velikoj Gorici, a udaljenost od Zračne luke je 46 kilometara.

Na području Krapinsko-zagorske županije registriran je Krapinsko-zagorski aerodrom d.o.o. za športsko turističku djelatnost čiji su suvlasnici Krapinsko-zagorska županija i Grad Zabok, a koji je smješten na lokaciji Gubaševo. Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo 2013. izdala je rješenje kojim se daje Odobrenje za uporabu aerodroma Zabok - Gubaševo (LDZK) operatoru aerodroma KZA d.o.o. Trenutna kategorija aerodroma Zabok - Gubaševo (LDZK) je 1A, a u kasnijoj fazi ući će u kategoriju B2. Naime, prema Pravilniku o aerodromima (NN 64/12), referentni kod aerodroma utvrđuje se u skladu planiranja aerodroma, odnosno zrakoplova kojima je namijenjen. Konkretno, kategorija 1A podrazumijeva duljinu uzletno-sletne staze manju od 800m, raspon krila 15 m , dok se kategorija B2 odnosi na duljinu od 800 do 1.199,99 m te veći raspon krila.

U skladu s kompleksnim pravilima i procedurama koje se odnose na zračni promet, Krapinsko-zagorski aerodrom d.o.o. dosad je izradio Studiju utjecaja na okoliš, zaštitnu ogradu s rampom na ulazu u aerodrom, osigurao priključak struje, izradio Investicijsku studiju o gospodarskoj opravdanosti izgradnje aerodroma, geotehnički elaborat temeljenja KZA Gubaševo, dopunske geotehničke istražne radove, terenske istražne radove, laboratorijska ispitivanja, geofizička istraživanja, kao i geotehnički elaborat. Izrađena je prilazna cesta aerodromu s komunalnom infrastrukturom s priključkom na odvojak Županijske ceste, obavljeno je prelaganje odnosno kabliranje dalekovoda u zoni prilaza aerodromu u smjeru okomito na uzletno sletnu stazu, od 2014. Aerodrom ima priključak na vodovodnu mrežu, a ishođena je i lokacijska dozvola od Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja za zahvat u prostoru "Aerodrom Zabok-Gubaševo" , obzirom da postoji faznost građenja i dozvola.

Ministarstvu graditeljstva predan je zahtjev za građevinsku dozvolu za prilaznu cestu s komunalnom infrastrukturom, a riječ je o drugoj fazi koja se odnosi na dionicu ŽC(0+000)-0+557,36, 1. etapu. Prema evidenciji Zagorskog aerodroma, tijekom 2013. godine, u ovoj fazi izgrađenosti, aerodrom je korišten 195 puta i to za 100 uzlijetanja i 95 slijetanja ultra lakih zrakoplova, balona na vrući zrak, aviona, paraglajdera, zmajeva te motornih jedrilica.

Za Zagorski aerodrom potencijali razvoja leže u činjenici da i u ovoj fazi ima odobrenje za funkcioniranje prema navedenim karakteristikama te da i poslovno okruženje, a posebno turistički sektor iskazuju jasan interes za korištenjem aerodroma. Grad i Županija u fazi su traženja adekvatnog partnera s kojim bi putem javno-privatnog partnerstva realizirali gradnju piste i svih pratećih objekata.

1.7.4. Telekomunikacije

Područje Grada Zaboka praktički je potpuno pokriveno fiksnim telefonskim linijama i mobilnom telefonijom, čime je omogućeno i spajanje računala na brzu internetsku mrežu, što je važno za razvoj gospodarstva, posebno turizma, ali i kvalitetu života stanovnika. Ukupna pokrivenost brzim Internetom je oko 80%, no ta mreža se sustavno i brzo razvija. Na području Grada Zaboka telekomunikacijske usluge obavlja više operatera, a dobru pokrivenost signalom pokretne mreže također imaju gotovo svi operateri na tržištu. Broj instaliranih priključaka na 100 stanovnika je 39, dok broj uključenih stanovnika iznosi 31. Posebno mjesto u podacima o razvijenosti fizičke infrastrukture danas zauzimaju upravo podaci o telekomunikacijskoj infrastrukturi.

Kako je navedeno u Strategiji razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2012. do 2015. godine (NN 144/11), razvoj brzih i ultrabrzih pristupnih mreža danas ima revolucionarni učinak, usluge konvergiraju prema digitalnom svijetu, univerzalno su dostupne na bilo kojem uređaju, a predviđanja ukazuju da će se do 2020. godine digitalni sadržaji i aplikacije gotovo u potpunosti dostavljati putem Interneta. Stoga je razvoj širokopojasnih usluga od iznimnog značenja za gospodarski razvoj Republike Hrvatske u cijelosti te od ključne važnosti za omogućivanje stvaranja društva znanja. Usluge širokopojasnog pristupa osobito su značajne na području rada i poslovanja. Prema podacima HAKOM-a, (koje provodi evidenciju i statistiku na županijskoj, no ne i lokalnoj razini) iako broj i gustoća širokopojasnih priključaka na području Krapinsko-zagorske županije kontinuirano rastu (primjerice, u 2012. broj priključaka veći je za 81 % u odnosu na 2008. godinu) još uvijek je ispod nacionalnog prosjeka. Koncem 2012. godine prosjek gustoće širokopojasnih priključaka u Republici Hrvatskoj bio je 20,78 %, dok je u Krapinsko-zagorskoj županiji to 15,43 %.

Prema dostupnim podacima i procjenama, na području Grada je oko 2.000 kućanstava s priključkom na Internet. Grad Zabok je sredinom 2013. godine u rad pustio Hotspot uslugu koja omogućuje korisnicima koji imaju uređaje s mogućnošću spajanja na bežične mreže da besplatno koriste Internet dok su u dosegu odašiljača. U ovom su trenutku postavljena 2 odašiljača – jedan koji odašilje signal prema Trgu K.Š. Gjalskog i željezničkom kolodvoru (označen crvenom bojom), dok drugi odašilje signal prema Zivtovom trgu i autobusnom kolodvoru (označen narančastom bojom). Ovim projektom građani, posjetitelji – posebno turisti, imaju mogućnost pristupa Internetu, a time svim informacijama. Prostor prekrivanja signalom Hotspot usluge prikazan je na slici 2.

SLIKA 2 - HOTSPOT USLUGA, POKRIVENOST SIGNALOM

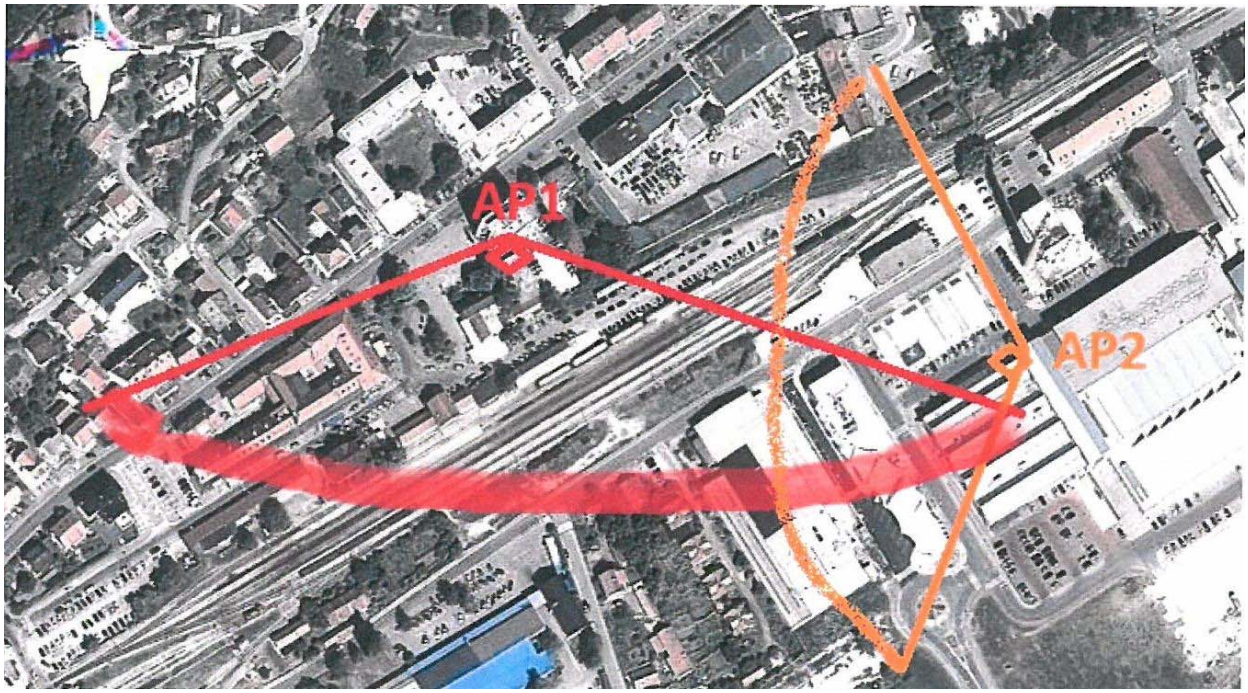

Izvor: Službene stranice grada Zaboka, ožujak 2014. (www.zabok.hr)

1.7.5. Opskrba energijom

Opskrba energijom na području grada Zaboka je zadovoljavajuća. Energetska opskrba temelji se na električnoj energiji, tekućim gorivima i zemnom plinu.

Oko 95% ukupne distribucije plina na području grada Zaboka obavlja operater distribucijskog sustava Zagorski metalac d.o.o. za distribuciju plina i opskrbu plinom, koji ima ukupnu duljinu plinovoda u distributivnom sustavu od 424 km. Očekuje se daljnje ulaganje u razvoj plinoopskrbe, poticanje provedbe plinofikacije naselja i opskrbu gospodarstva kroz lokalne razvojne programe te izgradnja magistralnih sustava uz objedinjavanje distribucijske mreže Županije čime bi se osigurala nesmetana opskrba kućanstava, javnih zgrada i industrijskog sektora. Do sada provedenim istražnim radovima na području grada Zaboka kao i cijele Krapinsko-zagorske županije nisu otkrivena nalazišta nafte niti prirodnog plina. Prema podacima Zagorskog metalca d.o.o., na području grada je u 2014. oko 2.000 kućanstava s priključkom na plin.

Grad Zabok pripada sjevernom dijelu elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske koji se opskrbljuje električnom energijom iz hidroelektrana Dravskog sliva te termoelektrana na području Zagreba i Siska. Jedini proizvodni objekt HEP-a na području Krapinsko-zagorske županije je KTE Jertovec (kombinirana plinsko-parna termoelektrana) ukupne snage 88 MW u dva kombi bloka izgrađena 1956. i 1975. godine. Predviđa se da će oba bloka elektrane iz pogona izaći 2018. godine. Potrebe za električnom energijom grada Zaboka podmiruju se iz transformatorske stanice TS „Zabok“ koja se napaja električnom energijom preko dalekovoda Podsused – Zabok. Ova trafostanica se može napajati i iz drugih pravaca dalekovoda, preko DV Jertovec – Zabok te Ivanec – Straža – Zabok.

Na području grada trenutno su u funkciji 43 transformatorske stanice od kojih se 8 koristi za potrebe gospodarstva, a 2 za potrebe bolnica. Na području Grada je evidentirano 2.904 kućanstava s priključkom na struju. Na području Grada Zaboka koriste se i obnovljivi izvori energije – biomasa, solarna energija i geotermalni izvori. Najvažnija upotreba biomase u energetske svrhe na području

Grada odnosi se na ogrjevno drvo za grijanje domaćinstava pri čemu se potroši između 1 – 1,25 m^3 drva za ogrjev u jednoj godini po stanovniku.

Za sada se geotermalna energija na području cijele Županije iskorištava isključivo u vidu lječilišta i/ili toplica, no na području grada Zaboka takvih izvora nema.

Primjena sunčeve energije na području grada Zaboka zasad je ograničena na proizvodnju tople vode u relativno skromnom broju obiteljskih sustava. Na području grada Zaboka, prema podacima HERA-e do 2013., evidentiran je jedan subjekt sa statusom povlaštenog proizvođača električne energije, odnosno primjenom Sunčeve energije. Pripremljen je veliki broj projekata koji čekaju dozvole regulatorne agencije. Sam Grad Zabok u planu ima uvrštenje vlastitih objekata (poput dječjeg vrtića, nove sportske dvorane i dr.) za korištenje i proizvodnju energije za vlastite potrebe.

Javna rasvjeta na području Grada je zadovoljavajuća. U novije vrijeme Grad je, prema ekološkim standardima prihvatljivosti, uložio u sustav javne rasvjete koja ima dostatnu snagu, ne onečišćuje, rasvjeta je samoregulirajuća te u rasvjetnim tijelima ne sadrži živu već natrij, što je dovelo do smanjenih troškova utroška energije i održavanja. U narednom razdoblju planiraju se dodatna mjesta na dionicama s pješačkim putevima gdje je trenutni razmak relativno velik.

1.7.6. Vodoopskrba

Područje grada Zaboka pokriveno je s ukupno 40,10 kilometra magistralnog vodovodnog voda i 127,59 kilometra distributivnog vodovodnog voda. Prema površini, na kvadratni kilometar površine otpada u prosjeku 4,87 kilometara vodovoda, što je više od prosjeka Krapinsko-zagorske županije. Prema podacima Zagorskog vodovoda d.o.o., putem kojeg se vodom opskrbljuje i grad Zabok, 2012. godine od ukupno 3.737 evidentiranih stambenih jedinica, njih 3.322 priključeno je u sustav. U 2012. godini opskrbljenost sustava Zagorskog vodovoda bila je 89%, a iste je godine evidentirano 466 poslovnih objekata priključenih na vodovod.

Na području Grada Zaboka nema lokalnih vodovoda. Potrebno je izgraditi i magistralne cjevovode i preostale vodoopskrbne objekte sukladno Strategiji razvoja vodoopskrbe na području Krapinsko-zagorske županije.

Kako Grad Zabok geografski zauzima centralni položaj u Krapinsko-zagorskoj županiji, cjelokupni vodoopskrbni sustav s perifernim izvorištima ima ishodište upravo na području Grada Zaboka, tako da se vodoopskrba na području grada Zaboka trenutno vrši iz dva pravca, odnosno iz dva izvorska sustava i to izvorište Šibice i izvorište Lobor.

Postojeći sustav vezan na izvorište Lobor je građen šezdesetih, a sustav vezan na izvorište Šibice sedamdesetih godina prošlog stoljeća, a tijekom vremena se nadograđivao i rekonstruirao tako da se danas na području grada Zaboka u funkciji vodoopskrbe nalaze vodospremnici Zabok V=800 m3, Plavinka V=200 m3, Prosenik V=400 m3 i Grdenci V=100 m3 te vodospremnik Gredice V=700 m3. U sklopu njega se nalazi i precrpna stanica koja preko sustava magistralnog cjevovoda čini srce sustava Zagorskog vodovoda i centralni je objekt za distribuciju vode u četiri pravca vodoopskrbe te vodom pokriva veći dio Hrvatskog zagorja.

Područje grada Zaboka Zagorski vodovod d.o.o. preko navedenih vodospremnika te precrpnih i hidroforskih stanica (ukupno 11 objekata) javnom vodoopskrbom pokriva oko 89% stanovništva (egzistira 3.322 kućnih vodovodnih priključaka i 466 priključaka poslovnih objekata).

Distribucija vode vrši se u dvije visinske zone opskrbe - niska zona na visinskim kotama +150,00

m.n.m. – 180,00 m.n.m. i srednja zona na visinskim kotama +180,00 – do 230,00 m.n.m., dok će se područja iznad navedene visinske kote +230,00 m.n.m. vodom snabdjeti putem objekata iz zajedničkog projekta opskrbe vodom visokih zona grada Zaboka, općine Krapinske Toplice i općine Sveti Križ Začretje (podsustav V.S. Temovec), čija je realizacija u tijeku s planiranim dovršetkom do 2019. godine. Na taj način pokrivenost stanovništva s područja grada Zaboka javnom vodoopskrbom bit će preko 95%, uz istovremeno 100% pokrivenosti gospodarskih objekata.

Paralelno sa dogradnjom sustava vodoopskrbe naselja „visoke zone“, na području grada Zaboka se projektiraju i grade kapitalni objekti nužni za povećanje kapaciteta sustava i sigurnosti vodoopskrbe stanovništva te za potrebe gospodarske zone grada Zaboka, ali i gospodarskih zona susjednih jedinica lokalne samouprave (grada Oroslavja i općine Veliko Trgovišće). Riječ je o novom vodospremniku Zabok V=1.500 m3, zatim rekonstrukciji i izgradnji magistralnih i glavnih opskrbnih cjevovoda (kroz gospodarsku zonu) vezanih za sustav precrpne stanice Gredice, potom vodospremnik Gredice V=4.000 m3 te rekonstrukcija precrpne stanice Gredice, koja je dovršena koncem ljeta 2014. godine. Ukupna ulaganja za navedene investicije na području grada Zaboka (i rubnih područja prema susjednim jedinicama lokalne samouprave) do 2019. godine planiraju se u iznosu oko 60.000.000,00 kn. Završetkom planiranih investicija na području grada Zaboka, ali i ostalih kapitalnih investicija na području Krapinsko-zagorske županije iz strategije razvoja vodoopskrbe županije, a koja ovim planom nisu obuhvaćene, dugoročno će se i sveobuhvatno riješiti pitanje vodoopskrbe područja grada Zaboka i čitave Krapinsko-zagorske županije.

1.7.7. Odvodnja

Sustavom odvodnje na području grada Zaboka od 01.01.2014. godine upravlja "Zagorski vodovod" d.o.o. temeljem Zakona o vodama, odnosno Ugovora o prijenosu komunalnih vodnih građevina kao gospodarske cjeline bez naknade od tvrtke "Komunalno-Zabok" d.o.o. Ukupno je izgrađeno 48 km kanalizacijske mreže, a evidentirano je 1.400 septičkih jama. Na odvodnju je ukupno priključeno 1.860 kućanstava, odnosno 3.677 stanovnika ili 40,9 % od ukupnog broja stanovnika na području grada Zaboka koji su priključeni na kanalizacijsku mrežu.

Odvodnja otpadnih voda u gradu Zaboku prilično dobro je riješena raširenom sekundarnom mrežom, uključujući i glavni odvodni kolektor od naselja Grdenci do centra Zaboka, nastavno do Gospodarske zone grada Zaboka, u smjeru budućeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda "Oroslavje". Otpadna voda iz sustava javne odvodnje grada Zaboka ispušta se bez pročišćavanja u prijemnik rijeku Krapinu putem devet ispusta, sukladno važećoj Vodopravnoj dozvoli za ispuštanje otpadnih voda iz sustava javne odvodnje grada Zaboka.

U cilju rješavanja odvodnje grada Zaboka, u izradi je projektna dokumentacija za izgradnju proširenja sekundarne mreže sa pripadajućim crpnim stanicama i preljevnim građevinama, nastavno na budući uređaj za pročišćavanje otpadnih voda "Oroslavje" sa predviđenim rokom izgradnje do 2017. godine.

1.7.8. Gospodarenje otpadom

U sklopu uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj predviđena je izgradnja regionalnog Centra za gospodarenje otpadom Piškornica, koji se nalazi na području općine Koprivnički Ivanec, te izgradnja šest pretovarnih stanica od čega je među četiri veće i ona na lokaciji Gubaševo. Na lokacijama pretovarnih stanica nalazit će se reciklažna dvorišta odakle će se sakupljeni sortirani otpad specijalnim kamionima prevoziti u Piškornicu na daljnju mehaničko-biološku obradu. Predviđeno je da se projekt aplicira na strukturne fondove EU u svrhu dobivanja sredstava za sufinanciranje izgradnje centra i sanacije postojećih.

U svijetu potrošnje i tehnološkog napretka, potrebno je osigurati uvjete i aktivnosti prema potrebama tržišta u gospodarenju opasnim i neopasnim otpadom. Tvrtka C.I.A.K. kao društveni i ekološki partner zdravom okolišu, otvorila je u gradu Zaboku Centar za gospodarenjem opasnim i neopasnim otpadom 2010. godine, na kojem prostoru raspolaže ujedno i jedinom namjenski izgrađenom građevinom za privremeno skladištenje neopasnog i opasnog otpada na području RH. Ova tvrtka za cijelo područje RH, time i Grada Zaboka, obavlja zbrinjavanje opasnog i neopasnog otpada, privremeno skladištenje otpada, obradu, prijevoz otpada, pražnjenje i čišćenje separatora i spremnika za naftne derivate te operativne provedbe sanacije onečišćenih područja. U sklopu novog projekta mobilnog reciklažnog dvorišta za opasni otpad, tvrtka će investirati u sustav koji se odnosi na reciklažu baterija, odlaganje građevinskog otpada, kao i fizikalno-kemijsku obradu tekućina na bazi vode, što će smanjiti količinu otpada te omogućiti dobivanje pročišćene tehnološke vode pogodne za gospodarstvo.

Komunalno-Zabok d.o.o. na području grada obavlja komunalnu djelatnost, odnosno skupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada, potom otpadni papir, ambalažno staklo, Pet ambalažu (zeleni otoci), a zadužen je i za zbrinjavanje glomaznog otpada. Regulirana je usluga odvoza i zbrinjavanja otpada od domaćinstava, odnosno kućni odvoz smećarem i kontejnerski odvoz, dok na deponiju "Gubaševo" Zabok građani s područja grada Zaboka uz dozvolu Komunalnog-Zabok d.o.o. mogu dovesti glomazni otpad svaki radni dan. Ulaskom u EU te novim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom krenulo se sa selektivnim prikupljanjem korisnog otpada te su građani pozvani da kompostiraju biljni otpad u komposterima koji se dobivaju besplatno. Nadalje, na području grada postoji ukupno 26 zelenih otoka gdje građani mogu odložiti ambalažni otpad, papir, staklo i PET ambalažu. Zbrinjavanje električnog i elektroničkog otpada – koji je klasificiran kao opasni otpad - odvija se prema proceduri utvrđenoj na nacionalnoj razini. Naime, on se mora sakupljati i odvoziti odvojeno od ostalog otpada, a građani mogu naručiti besplatan odvoz svih vrsta EE otpada kod ovlaštenog koncesionara.

Problem divljih odlagališta na području Grada Zaboka je gotovo neznatan, obzirom da se u slučaju pojave ona brzo saniraju.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
⇒ Nedostatak parkirnih mjesta ⇒ Aktivna klizišta u visokim zonama ⇒ Loša uređenost lokalnih prometnica ⇒ Neadekvatno obilježeni pružni prijelazi ⇒ Dotrajala željeznička mreža i infrastruktura ⇒ Spor razvoj aerodroma ⇒ Ograničena upotreba OIE ⇒ Nedovoljno izgrađena mreža javnog vodovoda u visokoj zoni ⇒ Emisija onečišćujućih tvari u zrak iz prometa i stacionarnih izvora ⇒ Neadekvatna prometna povezanost dijelova grada koji su razdvojeni prugom ⇒ Popunjenost postojećeg groblja	⇒ Modernizacija željeznica i željezničkih stajališta ⇒ Razvoj integriranog prijevoza putnika ⇒ Dovršetak aerodroma kao resursa za podizanje kvalitete turističke usluge te iskorištavanje u komercijalnim letovima ⇒ Poticanje intenzivnijeg korištenja OIE kroz subvencije – u zgradarstvu, kućanstvima i industriji ⇒ Izgraditi mrežu javnog vodovoda u visokoj zoni ⇒ Izgradnja sekundarne mreže za odvodnju otpadnih voda ⇒ Izgradnja reciklažnih dvorišta ⇒ Uspostava cjelovitoga sustava gospodarenja otpadom ⇒ Izgradnja pothodnika kojim se povezuju dijelovi grada razdvojeni prugom ⇒ Nova lokacija groblja te uređenje potrebne komunalne infrastrukture za novo groblje

1.8. OKOLIŠ I ZAŠTITA PRIRODE

Na prostoru Grada Zaboka identificirane su tri izražene krajobrazne cjeline: krajobraz prostrane doline rijeke Krapine i Krapinice, krajobraz potočne doline Horvatske te kultivirani krajobraz prigorja i podbrežja sa bregovima i brežuljcima. Prirodni resursi su tijekom vremena na prostoru Grada Zaboka u značajnoj mjeri iskorištavani. Posljedica toga je današnji izgled i struktura ruralnog i pretežito kultiviranog krajobraza u kojem se izmjenjuju obradive površine sa rijetko očuvanim pojasevima autohtonih šuma, šikara i izvornih dolinskih i livadnih zajednica. U tom sklopu se nalaze sekundarnom urbanizacijom izmijenjene tradicijske strukture naselja i to u dijelu Grada Zaboka udaljenijem od glavnih prometnih koridora.

Na temelju zakonskih propisa i standarda u prostornom planu su pod zaštitu stavljeni – u skupini Zaštićeni krajolik - dolina Krapinice ispod sela Grabrovec i ispod crkve Sv. Antuna, s njegovim pripadajućim brežuljkom u pogledu s auto-ceste te u skupini Parkovne arhitekture perivoj dvorca Kulmer – Bračak i tragovi perivoja dvorca Gjalski u naselju Gubaševo. Temeljem pozitivnih zakonskih propisa i standarda, utvrđena je zaštita vrijednih predjela - u skupini Osobito vrijedan kultivirani krajolik u grupi kultivirani vinogradarski poljodjelski krajobrazi - u zoni naselja Prosenik Začretski dio iznad zaselka Bedenikovići, u zoni naselja Prosenik Začretski dio iznad zaselka Beline, te u zoni naselja Bregi Zabočki sjeverni dio na lokaciji Balija breg.

Posljednji rezultati mjerenja kakvoće zraka, provedeni na području grada Zaboka u razdoblju od 06.06.2006. do 12.06.2006 i od 01.03.2007. do 07.03.2007., ukazuju da se zrak na području Grada Zaboka svrstava u kategoriju II (umjereno onečišćen zrak - prekoračene su granične vrijednosti za jednu ili više onečišćujućih tvari, a nisu prekoračene tolerantne vrijednosti niti za jednu onečišćujuću tvar).

Na kvalitetu voda u rijeci Krapini te Krapinici utječu i vanjski elementi, obzirom da se razni drugi vodotoci, u koje se povremeno odbacuje različiti otpad, susreću s rijekom Krapinom upravo na području Grada. Provode se različiti programi edukacije kako bi se dodatno smanjila količina otpada.

Kada su pak u pitanju šume na području grada, oko 98 posto su u privatnom posjedu. Definirana je potreba da se šumovlasnici educiraju o ekonomskoj isplativosti te ekološki prihvatljivom upravljanju šumama.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
⇒ Nedostatak okvira i mjera za zaštitu krajobraznog karaktera i integriranje u razvojno i prostorno planiranje	⇒ Opće jačanje svijesti o važnosti krajobraza u procesu planiranja

1.9. GOSPODARSTVO

1.9.1. Poduzetništvo

Analiza poduzetničke aktivnosti na području Grada Zaboka provedena je pomoću osnovnih pokazatelja u tabeli 5. Komparativnom analizom položaja u odnosu na Krapinsko-zagorsku županiju, vidljivo je da poduzetnici grada Zaboka zauzimaju visoko drugo mjesto u Županiji obzirom na njihov broj i ukupan broj zaposlenika. Grad koji ima veći broj poduzetnika i veći broj zaposlenika je grad Krapina. Obzirom na ostvarene prihode i dobit nakon oporezivanja, poduzetnici grada Zaboka nalaze se na visokom 3 mjestu u Županiji nakon poduzetnika smještenih na području općine Hum na Sutli i grada Krapine. Obzirom na ostvaren gubitak nakon oporezivanja, poduzetnici su se 2012. nalazili na 2. mjestu prema veličini ostvarenog gubitka, no usporedba rezultata u 2012. i 2013. godine jasno ukazuje na pozitivan trend, kako po većem broju poduzetnika, tako i po ukupnom broju zaposlenih, ukupnom prihodu te znatno smanjenom gubitku razdoblja.

Jačina poduzetničkog sektora vidljiva je i u činjenici da se poduzetnici grada Zaboka nalaze među 100 gradova i općina u Republici Hrvatskoj obzirom na analizirane indikatore.

TABLICA 5 - OSNOVNI POKAZATELJI PODUZETNIČKE AKTIVNOSTI, 2012. I 2013. GODINA

Pokazatelj 2012.	Grad Zabok	KZŽ	RANG U RH	RANG U KZŽ
Broj poduzetnika	172	1.595	71	2
Broj zaposlenih	1.954	16.446	54	2
Ukupan prihod	1.207.477,00	9.704.509,00	54	3
Dobit razdoblja	34.256,00	456.579,00	64	3
Gubitak razdoblja	79.527,00	473.972,00	41	2
Neto dobit	-45.271,00	-17.392,00	529	31
Pokazatelj 2012.	**Grad Zabok**	**KZŽ**	**RANG U RH**	**RANG U KZŽ**
Broj poduzetnika	181	1.670	69	2
Broj zaposlenih	2014	16.571	51	2
Ukupan prihod	1.178.744,00	9.968.549,00	54	3
Dobit razdoblja	37.970,00	466.378,00	63	3
Gubitak razdoblja	28.751,00	207.304,00	73	2
Neto dobit	9.219,00	259.074,00	105	7

Izvor: Fina, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske u 2012. i u 2013. po gradovima/općinama

Obzirom na veličinu tvrtke, 92,6% čine mala poduzeća, dok preostali postotak ravnomjerno dijele srednja i velika, prikazano u grafikonu 7.

GRAFIKON 7 - TVRTKE PREMA VELIČINI, GRAD ZABOK, 2013. GODINA

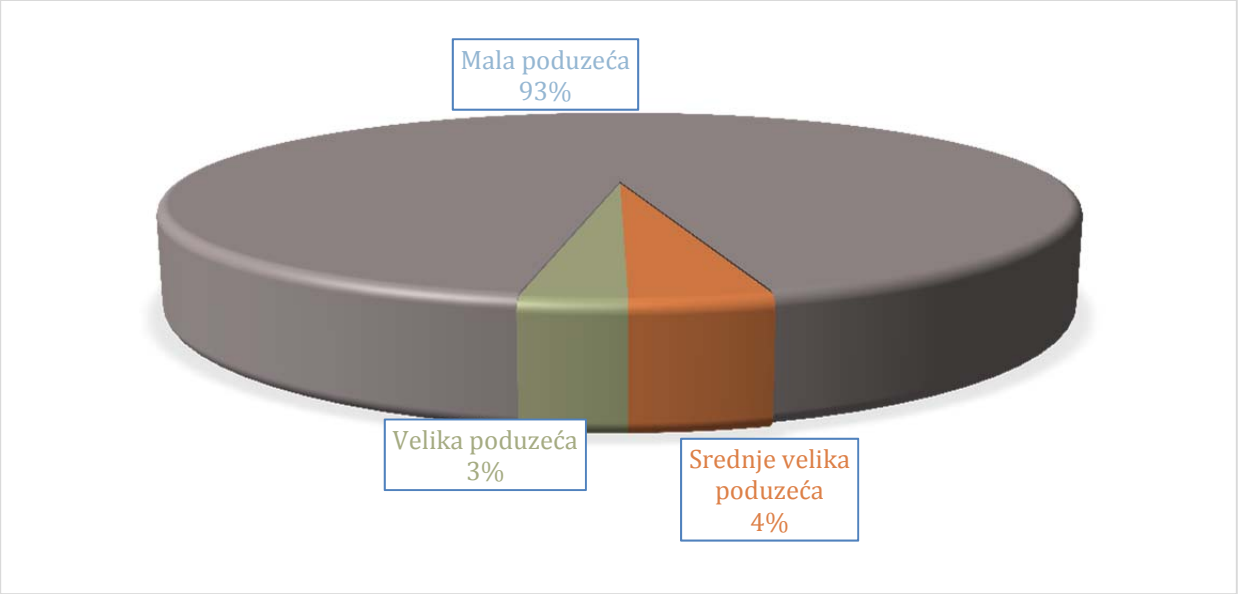

Izvor: HGK / Biznet 2013; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Velik je dio tvrtki – oko 58% - smješten na području gospodarske zone, a obuhvaćene su različite djelatnosti - proizvodnja valovitog papira i kartona, netkanog tekstila, potom proizvodnja cementa i betona, furnira, šperploča i panel-ploča, zatim proizvodnja žarulja i električnih svjetiljki, prikupljanje i reciklaža otpada, uklanjanje otpadnih voda i smeća, građevinska i umjetnička bravarija, trgovina motornim vozilima, trgovina na veliko gorivima i mazivima, električnim aparatima te distribucija plina i vode. Djelatnost poslovnog sektora obuhvaća nadalje izgradnju objekata distribucije plina i vode, gradnju stambenih i nestambenih zgrada te objekata niskogradnje, trgovinu na veliko, proizvodnju optičkih instrumenata i fotografske opreme, logistiku, potom proizvodnju grafičke opreme i drugo. Posredno se kod gospodarskih pokazatelja, odnosno zaposlenosti, mogu uzeti i podaci o porezu na dohodak, koji je usto važan izvor financiranja lokalnih javnih potreba, a koji je detaljnije prikazan u grafikonu 8.

GRAFIKON 8 - OSTVARENJE POREZA NA DOHODAK OD 2009. DO 2013. GODINE

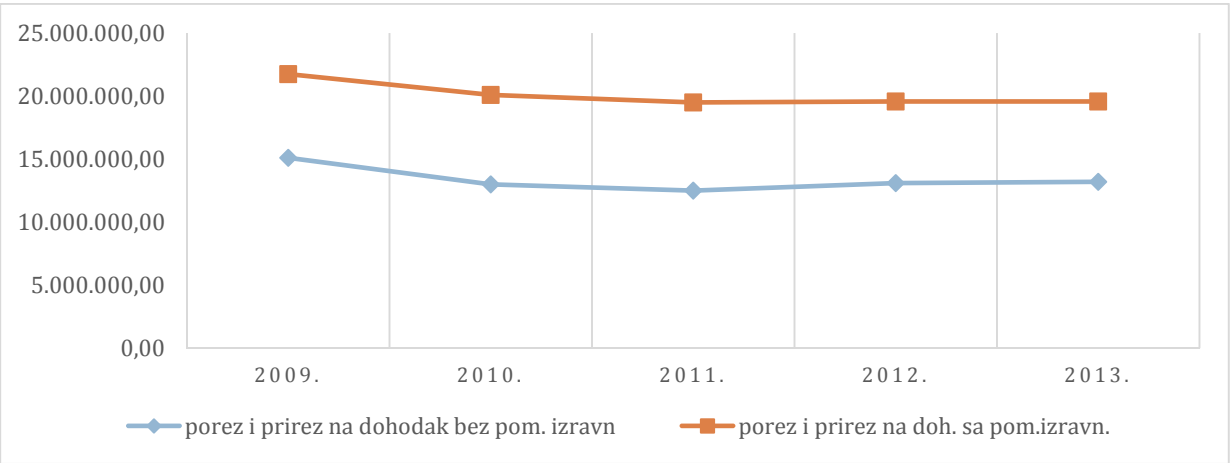

Izvor i obrada: Grad Zabok, travanj 2014. godine

Ključni pokretač gospodarske aktivnosti u Zaboku bila je tvornica ZIVT (Zagorska industrija vunenih tkanina) koju je 1936. izgradio Milan Prpić, nekada ne samo glavni nosilac gospodarske

aktivnosti bivše Općine Zabok, već i svojevrsni poduzetnički inkubator u kojem su se razvijali proizvodni programi. Izdvajanjem su nastale tri nove tvornice - Regeneracija, ZIVTEX i Dekor, a ZIVT je također pokrenuo i razvoj metalne industrije Županije, iz čega je nastala tvrtka Zagorski metalac koja se kasnije počela baviti i distribucijom plina. Od devedesetih godina prošlog stoljeća mijenja se gospodarska struktura grada, tvrtke su u najvećoj mjeri reducirane po kapacitetu, asortimanu i broju zaposlenih, prošle su procese pretvorbe i privatizacije, ali su sve, osim ZIVT-a, zadržane u novoj gospodarskoj strukturi grada Zaboka. Značajno je spomenuti da se napuštene tvorničke hale obnavljaju ne narušavajući naslijeđe industrijske arhitekture, a u obnovljene prostore ulaze uredi, trgovine, ugostiteljski, sportski, kulturni i drugi sadržaji. Osim razvoja novih sadržaja u gospodarskoj zoni, povoljnom poslovnom okruženju u prilog ide i činjenica da su u gradu otvorene poslovnice svih najvažnijih banaka koje posluju u Hrvatskoj i drugih financijskih institucija, čime se ostvaruju ciljevi razvoja Grada Zaboka, postavljeni još 80-tih godina prošlog stoljeća, da Grad postane financijski centar Županije. U Zaboku djeluju tvrtke i ustanove bitne za razvoj i funkcioniranje zabočkog, ali i šireg zagorskog područja. Isto se odnosi i na trgovine, jer se u gradu Zaboku nalaze objekti nekoliko trgovačkih lanaca čime se ostvaruje još jedan cilj gospodarskog razvoja grada, da postane i trgovačko središte Krapinsko-zagorske županije. Uspoređujući gospodarsku strukturu posljednjih tridesetak godina, uočava se povećanje broja subjekata koji sudjeluju u gospodarskim procesima te jačanje uslužnog sektora, trgovina, financija, poslovnih usluga i infrastrukture, dok s druge strane intenzivnu industrijsku proizvodnju ne karakterizira spomenuto povećanje.

Razvoj gospodarstva Grada Zaboka određen je, dakle, prirodnim predispozicijama poput geografskog položaja, prirodnih resursa i klime, dok je, s druge strane, određen tržišnim uvjetima, tehničko-tehnološkim napretkom i razinom razvoja infrastrukture. Zabok u novije vrijeme karakterizira razvoj prerađivačke djelatnosti, trgovine i uslužnih djelatnosti. Prema podacima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, grad po indeksu razvijenosti (107,01 % od državnog prosjeka) spada u najrazvijenije jedinice lokalne samouprave u Krapinsko – zagorskoj županiji. Prosječni dohodak per capita je u Zaboku 120,3 % od državnog prosjeka, time da Zabok ima izvorne prihode 75 % od državnog prosjeka.

1.9.2. Lokacijski kvocijent

Pri gospodarskim analizama promatra se i lokacijski kvocijent. On prikazuje koncentraciju gospodarskog sektora u lokalnoj ekonomiji u odnosu na referentnu ekonomiju. Izračunava se kao broj zaposlenih u nekom ekonomskom sektoru kao udio ukupnog broja zaposlenih na lokalnoj razini u odnosu na referentnu razinu – u ovom slučaju županijsku. Ukratko, ova metoda kojom utvrđujemo prostorni razmještaj industrije, odnosno stupanj koncentracije industrije u nekom prostoru u odnosu na veću prostomu cjelinu, generalno ukazuje da lokacijski kvocijent iznad 1,00 znači razvijeniju industriju od referentnog prosjeka Krapinsko-zagorske županije.

Lokacijski kvocijent za grad Zabok izračunat u odnosu na Krapinsko-zagorsku županiju i Republiku Hrvatsku prikazan je grafikonom 9.

GRAFIKON 9 - LOKACIJSKI KVOCIJENT ZA DJELATNOSTI GRADA ZABOKA U ODNOSU NA RH I KZŽ, 2014. GODINA

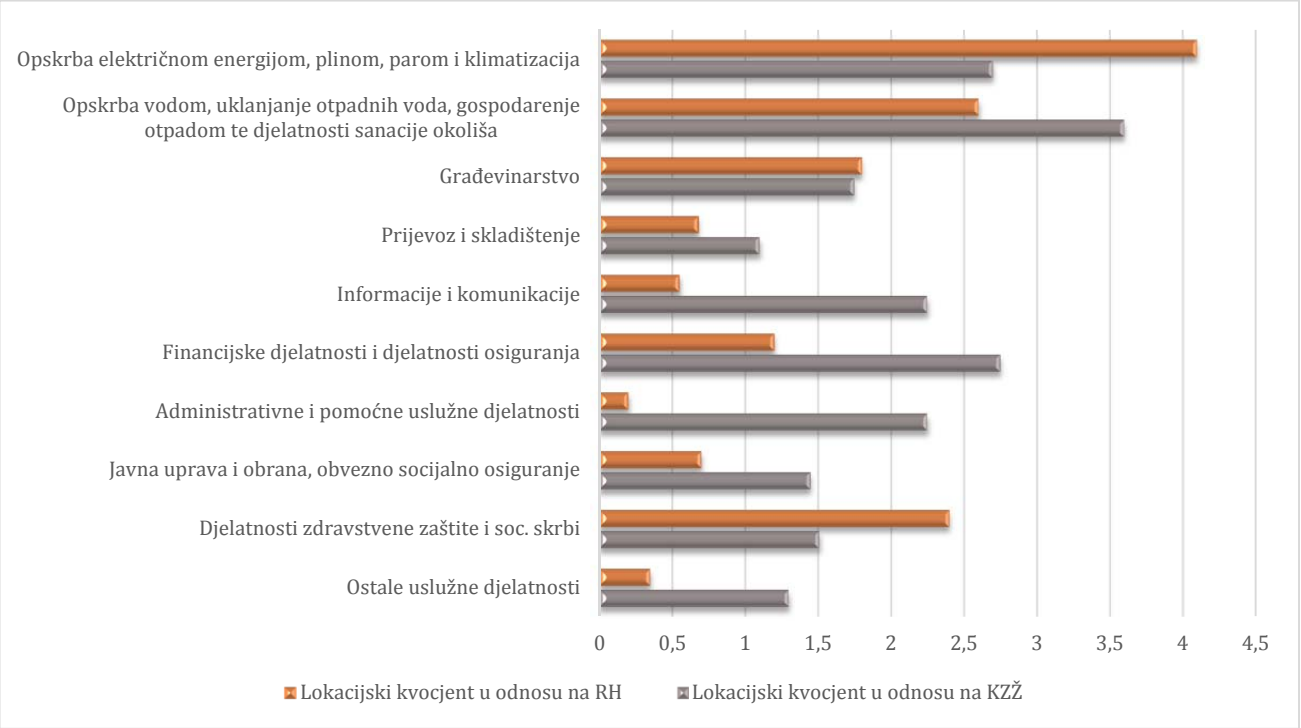

Izvor: HZMO, HZZ PU Krapina, obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Obzirom na vrijednost lokacijskog kvocijenta, iz gornjeg grafikona vidljivo je da je grad Zabok svojom industrijom konkurentniji u djelatnostima opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, opskrbom vodom; uklanjanju otpadnih voda, gospodarenju otpadom te djelatnostima sanacije okoliša, građevinarstvu, prijevozu i skladištenju, informacijama i komunikacijama, financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja te administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (lokacijski kvocijent veći od 2). U odnosu na Republiku Hrvatsku, grad Zabok je konkurentan u djelatnostima opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, opskrbi vodom; uklanjanju otpadnih voda, gospodarenju otpadom te djelatnostima sanacije okoliša i građevinarstvu. Obzirom na ove vrijednosti, Grad Zabok trebao bi se nastaviti profilirati kao financijsko i administrativno središte s jakim i stabilnim poduzetnicima te pojačati ulaganja u održavanje stečenih komparativnih prednosti.

1.9.3. Poduzetnička zona

Gospodarska zona grada Zaboka površine 170 ha smještena je u neposrednoj blizini grada, između željezničke pruge Zagreb - Varaždin, autoceste Zagreb - Macelj i rijeke Horvatske, a sastoji se od četiri povezana područja od kojih je prvi u funkciji od 1994. godine, drugi od 2000., treći od 2007. Ti su dijelovi komunalno opremljeni, a četvrti dio je u pripremi za opremanje. U ovoj nedvojbeno najrazvijenijoj gospodarskoj zoni na području Županije 2013. godine registrirano je 96 poslovnih subjekata koji ukupno imaju 1.798 zaposlenih.

Grad Zabok je tijekom 2013. godine dobio potpore Ministarstva poduzetništva i obrta za razvoj gospodarske zone u Zaboku u iznosu od 1.400.000,00 kuna. Bespovratna potpora odobrena je u okviru Otvorenog javnog poziva za Mjeru C „Razvoj poduzetničke infrastrukture i poslovnog okruženja“ za projekt izgradnje prometnice i komunalne infrastrukture u Gospodarskoj zoni.

Ukupna vrijednost projekta je 3.559.926,31 kuna, time da Ministarstvo odobrava 39,33 % od ukupnih prihvatljivih troškova. Ovom investicijom u poslovnu zonu, grad Zabok stvara pretpostavke za osiguranje mogućnosti još većeg privlačenja novih investicija i ostvarenja veće zaposlenosti u narednom razdoblju. Dodatne su pretpostavke svakako i olakšice, odnosno oslobođenja od plaćanja komunalne naknade za novoizgrađene poslovne prostore (u prvoj godini u potpunosti, u drugoj godini poslovanja imaju pravo na oslobođenje od 50%, a u trećoj godini poslovanja 25%).

1.9.4. Obrtništvo

Prema podacima Udruženja obrtnika Grada Zaboka (siječanj 2014.), na području Grada Zaboka posluje 220 obrta. Najviše obrta ima u uslužnim djelatnostima (49%), dok u proizvodnoj djelatnosti posluje manji broj obrtnika (15%). Najmanje obrtnika posluje u djelatnostima prijevoza (2%) i građevinarstva (6%). U nastavku su navedena zanimanja obrtnika na području grada Zaboka.

GRAFIKON 10 - OBRTI NA PODRUČJU GRADA ZABOKA, 2014. GODINA

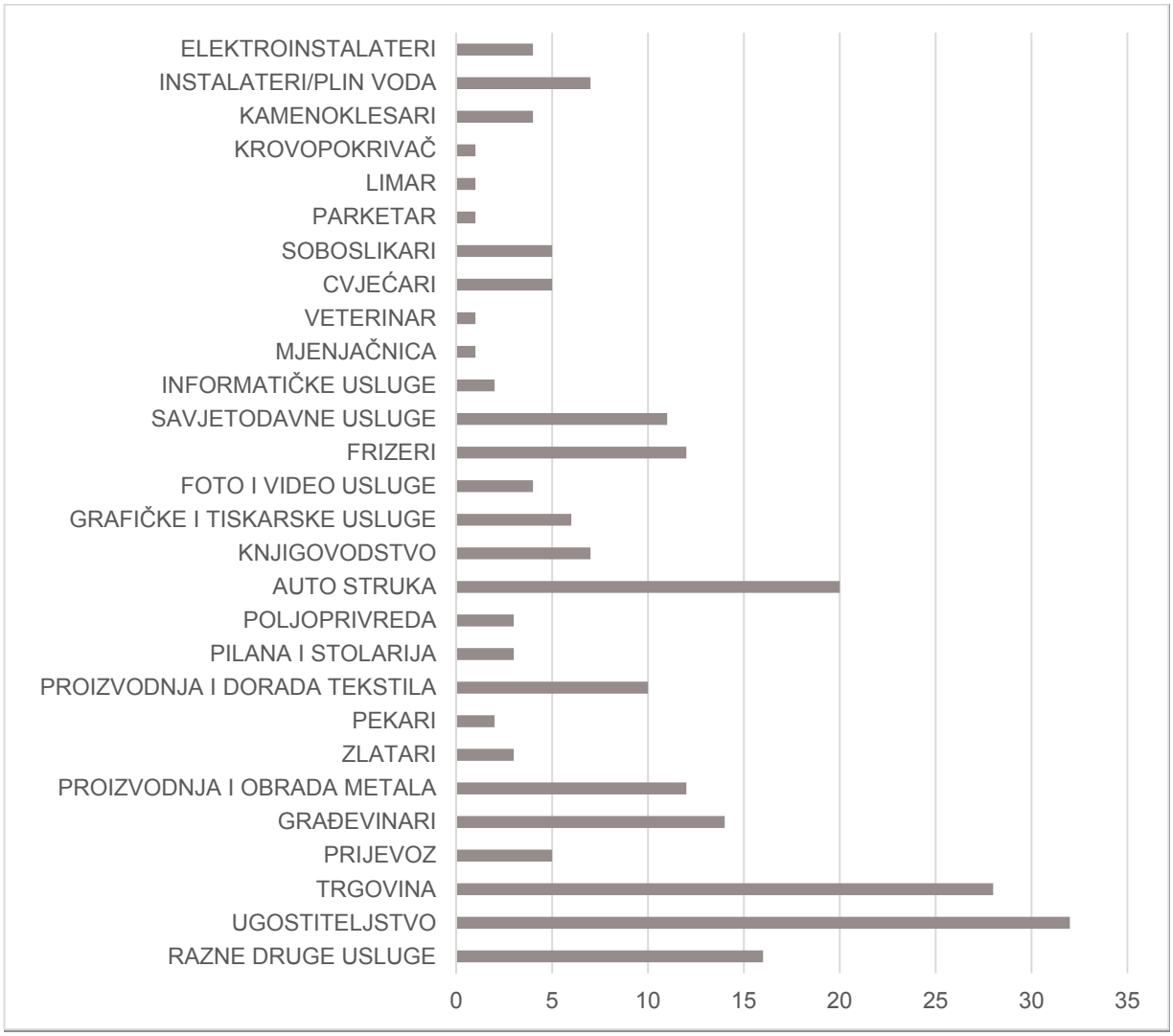

Izvor: Udruženje obrtnika Zabok, veljača 2014. godina

Udruženje obrtnika u suradnji s Obrtničkom komorom Krapinsko zagorske županije i Hrvatskom obrtničkom komorom zastupa interese obrtništva, surađuje s gradskom upravom, te informira

svoje članove o u vezi s poslovanjem, kreditiranjem i aktualnom problematikom. Grad Zabok kontinuirano osigurava potporu obrtništvu, posebno kroz subvencije za obrte proizvodnog karaktera.

Smjernice za razvoj obrtništva su razvijanje i podupiranje proizvodnje raznim olakšicama, pružanje potpore postojećim i novonastalim obrtima vezano uz smanjenje komunalnih naknada, a poslovni inkubator u kojem bi veći broj obrtnika koristio pripremljenu infrastrukturu i knjigovodstvenu uslugu također je jedna od glavnih smjernica, kao i korištenje usluga domaćih obrtnika. Nadalje, Udruženje obrtnika u okviru svojih aktivnosti podupire stipendiranje deficitarnih zanimanja.

1.9.5. Turizam

Iako Zabok nema klasičnih turističkih sadržaja, tu su vinske ceste, planinarski dom sa arboretumom, lovački domovi, moto-cross staza površine 36.000 m2 koja je izgrađena još davne 1961. godine i čija je posebnost u činjenici da je jedina na svijetu na kojoj se s jedne točke vidi cijela staza, a potencijal svakako čine i kulturni sadržaji. Prema podacima Turističke zajednice Krapinsko-zagorske županije za 2014. godinu, na području grada smještajni kapaciteti su 62 postelje (od toga 42 u hotelu te 20 u seljačkom domaćinstvu). Grad je 2012. osnovao Turističku zajednicu Grada Zaboka s ciljem promicanja i unapređenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge. Prema godišnjem programu rada, utvrđeni su glavni ciljevi u turizmu za 2014. godinu - kreiranje prepoznatljivog i privlačnog imidža/slike – stvaranje brenda/marke, kreiranje sadržajnijih turističkih proizvoda – sadržajne destinacije, povećanje turističkog prometa, pojačane aktivnosti na promidžbi, razvoj kvalitete u destinaciji – sadržaji, uređenje destinacije, jačanje suradnje sa lokalnim TZ te jačanje suradnje sa svim nositeljima turističke ponude.

Grad Zabok dugoročni razvoj resursa u sektoru turizma vidi i u projektu uspostave Regionalnog centra kompetencija za ugostiteljstvo i turizam koji se pokreće uz tehničku pomoć Ministarstva turizma. Uz to, detektirana je potreba snažnijeg povezivanja svih dionika u području turizma s posebnim naglaskom na potrebi jačeg informiranja građana. Naime, turistička je ponuda u najvećoj mjeri rezultat privatnih inicijativa te bi bilo potrebno udružiti ponudu, kulturno-zabavno-sportske sadržaje u okviru svojevrsne zajedničke platforme. Projekcije ukazuju da bi razvojni smjer turizma na području Grada trebao imati elemente modernog i urbanog, sa snažno povezanim subjektima i potporom Grada.

I dok se očekuju strukturne izmjene sustava turističkih zajednica na razini države, bez obzira na oblik funkcioniranja, definirano je nekoliko glavnih zadaća koje će provoditi Turistička zajednica - promovirati područje grada Zaboka kao turističke destinacije samostalno i putem udruženog oglašavanja, promovirati turističku ponudu grada u inozemstvu, upravljati javnom turističkom infrastrukturom Grada Zaboka danom na upravljanje drugim subjektima, sudjelovati u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma na razini grada. Turistička zajednica zacrtala je i cilj da će sudjelovati u stvaranju uvjeta za efikasnu koordinaciju javnoga i privatnog sektora, poticati optimalizaciju i uravnoteženje ekonomskih i društvenih koristi te koristi za okoliš i održivi razvoj, izrađivati strateške i razvojne planove turizma na razini grada te sudjelovati u izradi planova razvoja turizma i strateškoga marketinškog plana turizma Županije. Provodit će i osmišljavati akcije i projekte uređenja, zaštite i obnove urbanih i tradicijskih prostora s ciljem očuvanja prepoznatljivosti prostora, zatim prikupljati i ažurirati podatke o turističkoj ponudi te drugih informacija potrebnih za boravak i putovanje turista.

1.9.6. Ruralni razvoj

Suvremena definicija ruralnog razvoja podrazumijeva integralni, višesektorski te održivi razvoj ruralnog, odnosno negradskog prostora. Ovaj je koncept posebno važan zbog potrebe diverzifikacije ruralne ekonomije, jer se ona u procesu neprekidnih strukturnih procesa suočava s nizom problema, među kojima su mnogi detektirani u ovoj analizi – prvenstveno depopulacija, starenje stanovništva, primjetni slabiji socio-ekonomski pokazatelji i drugo. Upravo u cilju stvaranja pozitivnih trendova u ovim, ali i brojnim drugim procesima, nužno je identificirati i aktivirati lokalne aktere koji bi postali početni pokretači razvoja svog područja. Stoga je Grad Zabok jedan od aktera uspostave lokalnog partnerstva, odnosno Lokalne akcijske grupe „Zagorje" (inače izvorne i važne značajke europskog LEADER programa), koji za zadatak ima identificirati i implementirati lokalnu razvojnu strategiju, donositi odluke vezane za alokaciju svojih financijski izvora te za njihovo upravljanje. Područje LAG-a Zagorje čini četiri jedinice lokalne samouprave – uz Grad Zabok tu su općine Veliko Trgovišće, Krapinske Toplice i Sveti Križ Začretje, a LAG se ukupno prostire na površini od 170 km^2 , što je 13,82% površine Krapinsko-zagorske županije i sa ukupno 25.471 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2011. godine, što čini 5,21 % stanovnika Županije. Lokalna razvojna strategija LAG-a (za razdoblje do 2015.godine) utvrdila je za glavne ciljeve razvoj ljudskih resursa, jačanje konkurentnosti gospodarstva kroz održivo upravljanje resursima te njegovanje i vrednovanje lokalnih vrijednosti, a uz svaki cilj definirani su prioriteti, mjere i indikatori. Veza ruralnog razvoja i poljoprivrede iznimno je snažna te ova analiza promatra upravo poljoprivredu s tog stanovišta. Podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje pokazuju da je na dan 31.12.2013. evidentirano svega 9 osiguranika kojima je poljoprivreda bila osnova osiguranja. No, bez obzira na ove podatke, poljoprivredna djelatnost ipak ima veći značaj na području grada Zaboka nego što to pokazuje udio poljoprivrednog stanovništva. Naime, prema podacima Državnog zavoda za statistiku više od 70% kućanstava posjeduje poljoprivredno gospodarstvo, što ukazuje na činjenicu da se dio gradskog stanovništva bavi poljoprivredom kao dodatnom djelatnošću. Tome u prilog idu i podaci iz Popisa 2011., iz kojeg je vidljivo da se 1.032 stanovnika izjasnilo da im je poljoprivreda izvor sredstava za život. I na području grada, jednako kao i na području čitave županije, prisutna je usitnjenost posjeda. Prema Popisu poljoprivrede iz 2003., posljednjem službenom statističkom pregledu, ukupno raspoloživa površina zemljišta bila je 1372,56 ha, od čega je korišteno poljoprivredno zemljište 912,31 ha, a broj parcela korištenog zemljišta 5.614. Opsežniji podaci novijeg datuma odnose se na one obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Na temelju podataka Upisnika poljoprivrednih gospodarstava, na području grada Zaboka registrirano ih je 226, odnosno 2,5 % od ukupnog broja u Krapinsko-zagorskoj županiji. Prema podacima AKORD-a o površini obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta, pod oranicama je ukupno 186,63 ha zemljišta, što je manje od 2 % ukupne površine oranica Krapinsko-zagorske županije. Nadalje, prema ovim izvorima, pod livadama je 95,86 ha te pašnjacima 7,26 ha. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva pod vinogradima imaju 11,92 ha od ukupno 70 ha površine vinograda na području grada. Plastenici / staklenici obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava ukupne su površine 0,35 ha, što je oko 7 % ukupne površine na području Krapinsko-zagorske županije. Što se pak domaćih životinja tiče, prema podacima Hrvatske poljoprivredne agencije iz 2012., na području grada Zaboka bilo je evidentirano ukupno 101 govedo (manje od 1 % ukupnog broja goveda u Krapinsko-zagorskoj županiji) te 388 svinja.

Važan podatak u ovom segmentu danas nedvojbeno čine i podaci o poljoprivrednim gospodarstvima, kojih je prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom

razvoju u 2013.godini na području grada Zaboka evidentirano 223 obiteljskih (oko 2,5% ukupnog broja OPG-a na području županije), 1 obrt, 1 trgovačko društvo te 2 zadruge (10,5% ukupnog broja u županiji).

Usitnjena i nespecijalizirana poljoprivredna proizvodnja te nerazvijeno tržište glavne su karakteristike ovo sektora. Kako je s druge strane evidentan očuvan okoliš, potrebno je uložiti u istraživanje i izradu programa proizvodnje autohtonih i specifičnih tradicionalnih proizvoda te koncipiranje strateških proizvodnih programa koji će omogućiti razvoj ekološke proizvodnje, kao i razvoj obiteljskih gospodarstava, što predstavlja kontinuirani zadatak. Kao i na području čitave županije, i u Zaboku je na području poljodjelstva primarni zadatak prostornog uređenja racionalno korištenje poljoprivrednog zemljišta i smanjivanje korištenja kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta za nepoljodjelske svrhe. Koliko je moguće trebalo bi sprječavati degradaciju malih seoskih gospodarstava i depopulaciju ruralnog područja te poticati povećanje zemljišnog posjeda. Uz to, trebalo bi bolje iskorištavati postojeće i privoditi svrsi do sada neobrađene i zapuštene poljodjelske površine, a kod korištenja poljodjelskih resursa potrebno je uzeti u obzir aspekte zaštite okoliša, demografsku i gospodarsku problematiku te donijeti propise i poticajne mjere kako bi se unaprijedilo održivo korištenje i upravljanje tlom.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
⇒ Ostvaren negativni financijski rezultat poduzetnika ⇒ Smanjenje broja obrta te mali broj proizvodnih djelatnosti ⇒ Nedovoljna suradnja gospodarskih subjekata s razvojnim i istraživačkim institucijama ⇒ Usitnjena i nespecijalizirana poljoprivredna proizvodnja na rascjepkanom zemljištu te nerazvijeno tržište ⇒ Nedovoljno valorizirani i iskorišteni prirodni, kulturni i drugi potencijali za razvoj turizma ⇒ Nedefiniranost turističke ponude kao i cjelokupni identitet grada kao turističkog središta ⇒ Nedovoljna udruženost ponuđača turističke usluge	⇒ Snažnije poticanje tradicijskih i deficitarnih obrta (potpore u zakupninama prostora i sl.) ⇒ Poticanje razvoja sekundarnog i tercijarnog gospodarstva, uz naglasak na mogućnosti kreativne industrije, istraživanja i razvoja ⇒ Podrška i privlačenje mladih stručnjaka ⇒ Osposobljavanje starijih za potrebe novih ključnih djelatnosti ⇒ Osmišljavanje koncepta specifičnih poljoprivrednih proizvoda ⇒ Razvoj turističkog klastera ⇒ Oblikovanje dodatnih turističkih sadržaja ⇒ Razvoj branda grada ⇒ Povezivanje s turističkim destinacijama na području regije

1.10. MEĐUREGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

Grad Zabok član je Udruge gradova te je prijateljski grad gradovima Crikvenica i Poreč, zatim slovenskoj Općini Puconci, a suradnja je uspostavljena i s kineskim gradom Sanmenxia.

U ovom poglavlju treba spomenuti da mogućnosti i važnost korištenja financijskih sredstava dostupnih putem fondova i programa Europske unije, kako u pretpristupnom, tako i u novom periodu punopravnog članstva kroz europski kontekst izravno povezuju strateške dokumente, koji trebaju biti u suglasju s osnovnim inicijativama i ciljevima EU. Projektni pristup, priprema dokumentacije i proračun, od ključne su važnosti za rast i razvoj u budućem razdoblju. Dosadašnja iskustva temelj su korištenja strukturnih i Kohezijskog fonda, pa je stoga nužno razviti sve one vještine i modele koji se dosad nisu pokazali dovoljno snažnim za adekvatnu apsorpciju sredstava koja su na raspolaganju. Grad Zabok u dosadašnjem razdoblju nije kao jedinica lokalne samouprave imao u provedbi nijedan projekt sufinanciran iz navedenih izvora.

U apsorpciji sredstava iz fondova EU na području grada prednjače srednje i osnovne škole koje su provodile i pripremaju projekte prihvatljive za sufinanciranje kroz Europski socijalni fond te programe mobilnosti. Tako su do sada od strane srednjih strukovnih škola na području grada provedena dva projekta modernizacije nastavnog kurikuluma te su opremljeni praktikumi, educirano je nastavno osoblje te su stečena vrijedna iskustva u pripremi i provedbi projekata. S druge strane, gimnazija te osnovna škola aktivne su u provođenju projekata mobilnosti za učenike i profesore.

Već je u pretpristupnom razdoblju bilo jasno da će sredstva EU fondova nakon ulaska u Uniju postati jedan od glavnih izvora financiranja razvojnih projekata, pa je sudjelovanje u tim programima neprocjenjivo znanje i iskustvo za korištenje puno bogatijih strukturnih fondova, a manjak tog iskustva može usporiti i otežati planiranje i projektiranje u novom razdoblju, pa ovo treba poslužiti kao jedna od bitnih smjernica grada.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
⇒ Neusklađen sustav planiranja i operativne provedbe međuregionalne i međunarodne suradnje ⇒ Nedostatna educiranost o pripremi i provedbi projekata te jezična barijera ⇒ Nedostatni kapaciteti u okviru gradske uprave	⇒ Podići razinu osposobljenosti svih djelatnika za pripremu i provedbu projekata uz dodatnu stimulaciju ⇒ Pravodobno planiranje financijskih sredstava ⇒ Definiranje razvojnih prioriteta i projektnih prijedloga koji iz njih proizlaze

1.11. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM

Tijela Grada Zaboka su gradsko vijeće (predstavničko tijelo koje broji 15 članova) i gradonačelnik (izvršno tijelo, ima jednog zamjenika). Za obavljanje upravnih, stručnih i ostalih poslova iz samoupravnog djelokruga grada u Gradu Zaboku ustrojena su 3 upravna tijela: Ured Grada, Upravni odjel za financije i Upravni odjel za komunalno gospodarstvo i javne potrebe. Upravna tijela ustrojavaju se u skladu s rasporedom i opsegom poslova iz nadležnosti grada, prema srodnosti poslova i organizacijskoj povezanosti te s ciljem učinkovitog obavljanja poslova.

Protok informacija i koordinacija unutar ustrojstvenih jedinica je neformalna, nema standardiziranih pravila. Stručno usavršavanje provodi se kroz sudjelovanja na seminarima, simpozijima i savjetovanjima, a plan razvoja ljudskih resursa nije utvrđen. Međutim, u Gradu Zaboku se 2009. prišlo edukaciji i uvođenju sustava kvalitete (prema normi HRN EN ISO 9001:2008). Poslovni sustav gradske uprave certificirala je prema Međunarodnoj normi ISO 9001:2008 certifikacijska kuća Bureau Veritas. Certifikacijski audit u gradskoj upravi proveden je u travnju 2010. te je dobiven CERTIFIKAT ISO 9001:2008 koji dokazuje da je sustav upravljanja kvalitetom u Gradu Zaboku sukladan zahtjevima iz norme i da je usklađen s propisima. Pripadajući Priručnik kvalitete je vrhovni strateški dokument poslovnog sustava Grada Zaboka, princip za sve daljnje aktivnosti u poslovnom sustavu. U njemu je opisan temeljni način upravljanja poslovnim sustavom, s kojim je nadalje usklađena poslovna djelatnost, poslovna politika, što je pak usklađeno s relevantnim normama i zakonima. Nadalje, doneseni su Katalog procesa, Katalog radnih postupaka i Katalog operativne dokumentacije. Glavne točke norme su sustav upravljanja kvalitetom, odgovornost rukovodstva, upravljanje resursima, realizacija proizvoda i usluga te mjerenje, analiza i poboljšavanje.

Svakako treba napomenuti da je Grad Zabok u razdoblju od 2011.- 2013. donio Strategiju sprečavanja i prevencije korupcije za izabrane aktivnosti gradske uprave. Naime uprava Grada Zaboka sudjelovala je u razdoblju od ožujka do prosinca 2010., u međunarodnom projektu „Gradovi bez korupcije – gradovi s budućnošću“. Projekt je pokrenuo FPDL (Partners Foundation for Local Development) iz Rumunjske, uz potporu Local Government Initiative (LGI) iz Mađarske, kako bi se u zemljama jugoistočne Europe promovirao inovativan, praktičan pristup liječenju i sprečavanju korupcije u lokalnim upravama i zajednicama. Iz spomenutog je dokumenta vidljivo da je u središtu vizije razvoja moderna lokalna uprava, koju građani doživljavaju podjednako kao svoje pravo i svoju obavezu da odgovorno i proaktivno upravljaju lokalnim razvojem i poslovima, na principima Europske povelje o lokalnoj samoupravi, ostvarujući novu kvalitetu života. U okviru projekta detektirana je težnja Grada Zaboka kao lokalne samouprave da bude moderan i uređen grad koji maksimalno koristi svoj geografski i prometni položaj poslovnog centra u županiji, potencijale i resurse. U isto vrijeme cilj je biti grad koji svojim gospodarskim i drugim poslovnim subjektima, prepoznavanjem njihovih potreba te pozitivnim poslovnim okruženjem stvara pretpostavke za gospodarski i društveno-kulturni razvitak i rast.

Nakon provedene analize stanja i definiranja aktivnosti koje su najosjetljivije na korupciju kroz projekte aktivnosti, detektirane su pojave koje je potrebno anulirati, a koje u najvećoj mjeri stvaraju uvjerenje kod građana da ima elemenata za pojavu koruptivnih radnji, a u isto vrijeme mogu nepovoljno utjecati na povjerenje građana u rad lokalne uprave i ugled u društvu. U cilju razvoja, definirano je više aktivnosti - poboljšati transparentnost u radu Gradske uprave, izgraditi i poboljšati sustav zapošljavanja i nagrađivanja zaposlenika, poboljšati sustav kontrole i upravljanja ulaganjima u infrastrukturu, poboljšati sustav izdavanja dozvola za korištenje gradskih resursa,

unaprijediti uveden sustav upravljanja kvalitetom te razviti mehanizme za prevenciju zlouporabe službenog položaja.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
⇒ Nepostojanje formalne koordinacije i protoka informacija ⇒ Nepostojanje standardiziranih postupaka za strateško planiranje	⇒ Razviti mehanizme za unapređenje komunikacije ⇒ Standardizirati postupke i procedure strateškog planiranja

1.12. FINANCIJSKI IZVORI ZA RAZVOJNE PROJEKTE

Razvojno planiranje Grada Zaboka provodi se kroz proračun za narednu godinu te projekcije za sljedeće dvije godine. Vrijednosti i sektori mijenjaju se, ovisno o prioritetima i sredstvima, a gradski proračun od 2002. godine nadalje prikazan je u grafikonu 11.

GRAFIKON 11 - OSTVARENJE PRORAČUNA PREMA GODIŠNJEM OBAČUNU PRORAČUNA OD 2002. DO 2013. GODINE

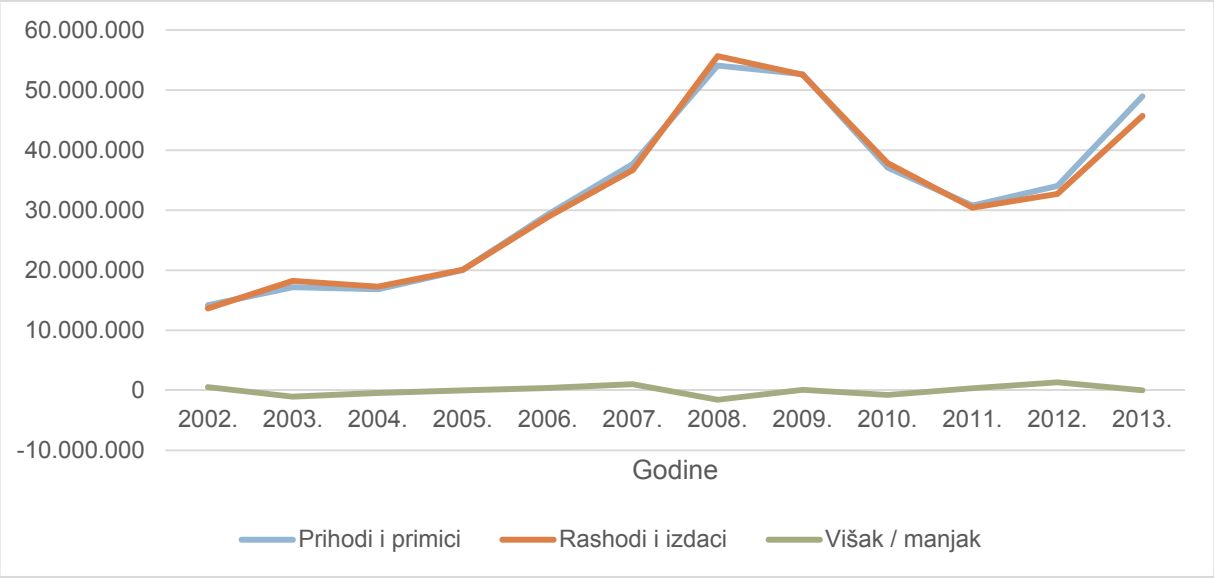

Izvor: Grad Zabok, travanj 2014. godine, obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Detaljniji uvid u ostvarenje proračuna u novije promatrano razdoblje, odnosno unatrag tri godine, ukazuje na činjenicu da on bilježi rast, odnosno 2011. godine ostvarenje proračuna iznosilo je 30.759.2013 kn, a narednih godina bilježi se također porast. Proračun Grada Zaboka iz 2011., 2012. i 2013. godine pokazuju da je unutar razvojnih programa veći dio planiranih sredstava – u rasponu od 56 do 70 posto, ovisno o godini - bio namijenjen kapitalnim ulaganjima u komunalno gospodarstvo, a plan razvojnih programa u okviru predviđenog proračuna za 2014. godini prikazan je na grafikonu 12.

GRAFIKON 12 - PREDVIĐENA RASPODJELA SREDSTAVA UNUTAR PLANA RAZVOJNIH PROGRAMA 2014.

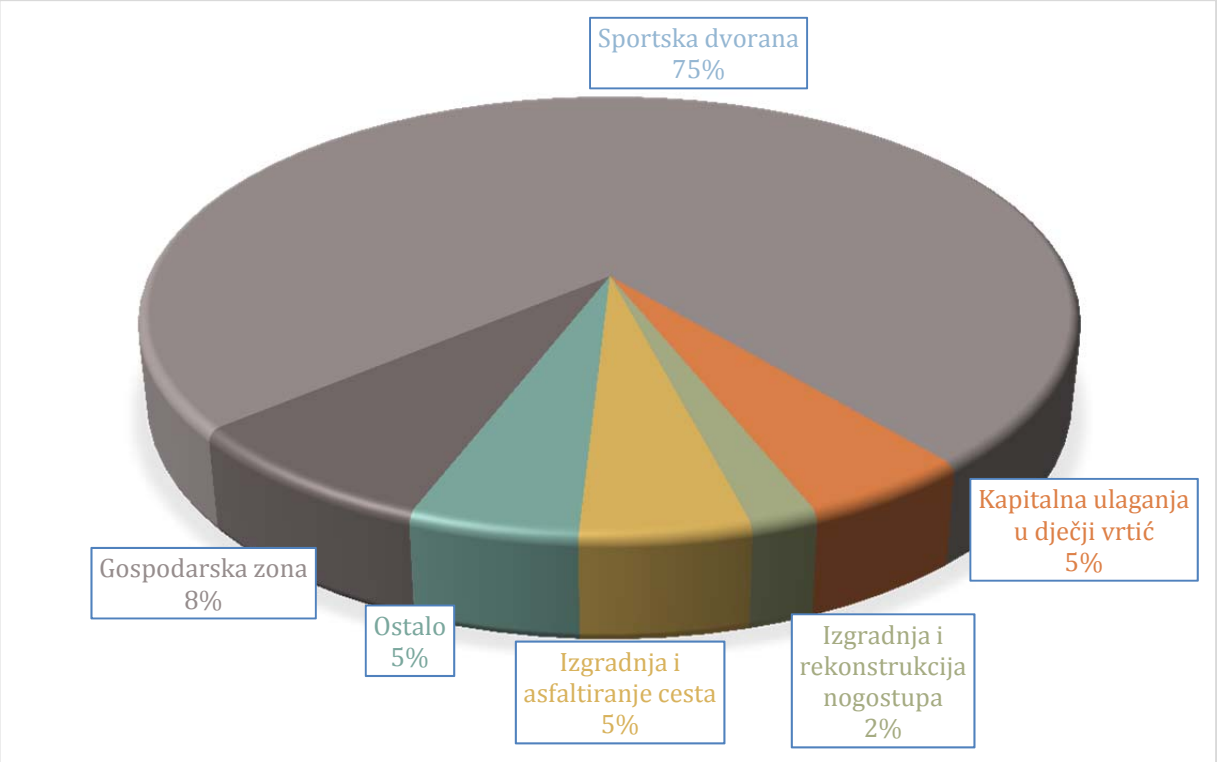

Izvor: Grad Zabok, 2014., obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

1.13. DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ

Grad Zabok je u prosincu 2013. u Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti svrstan u IV skupinu jedinica lokalne samouprave, čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100 i 120 posto prosjeka Republike Hrvatske. Indeks razvijenosti obuhvaća nekoliko pokazatelja – stopu nezaposlenosti (čiji je udio u ukupnim pokazateljima 30%), zatim dohodak po stanovniku (udio 25%), prihodi proračuna po stanovniku (15%), opće kretanje stanovništva (15%) te stopa obrazovanosti (15%).

Osim ovog službenog razvrstavanja, i druga relevantna istraživanja ukazuju na razvojne potencijale grada Zaboka, temeljem još nekih parametara. Tu su primjerice uvršteni odnos zaposlenika i umirovljenika (1,33:1), prosječna neto plaća, prosječna mirovina i drugo.

Obzirom na postojeće stanje i prednosti, uz donošenje strateških planova, Grad Zabok ima resurse za razvoj u nekoliko smjerova – prvenstveno je tu razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja, s posebnim naglaskom na gospodarstvo temeljeno na inovacijama i znanju. Mogućnosti leže u održivom gospodarenju energijom, ostvarenju pojedinih europskih strateških ciljeva – poput digitalne *agende* i razvoja novih vještina za nove poslove, razvoju urbanih kulturnih i umjetničkih programa i kreativne industrije, kao i unapređivanju infrastrukturnih i prometnih sustava. Osim toga, dodatno bi certificiranje nedvojbeno bilo impuls za daljnje jačanje atraktivnosti. Prvenstveno se to odnosi za certificiranje za povoljno poslovno okruženje, koje uobičajeno ima set kriterija koje je potrebno ispuniti, a koji su investitorima iznimno značajni. Osim postojanja strategije lokalnog razvoja i stalnog tijela ili odjela koji se time bavi, tu su

adekvatna analitička osnova za podršku poslovnoj zajednici, aktivnosti za promociju ulaganja i kvalitete samog poslovnog okruženja na području grada, zatim praćenje dinamike lokalnog tržišta rada s jedne i aktivan odnos prema stanju i potrebama s druge strane, a važni su razvoj partnerstva javnog i privatnog sektora, transparentnost cjelokupnog rada te odgovarajuća infrastruktura i informacijske i komunikacijske tehnologije.

Značajan impuls za grad bit će projekt obnove dvorca Kulmer na Bračaku u kojem će biti smješten regionalni energetski centar. Naime, Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske dobila je na 15-godišnje upravljanje ovaj objekt u kojem će se realizirati projekt gradnje energetskog centra za cijelu regiju. Prema projektu koji će se provoditi uz potporu Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost te Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, dvorac će biti u potpunosti obnovljen sukladno propisima, a osim samog regionalnog energetskog centra, u prostoru će se odvijati edukativno-promotivne aktivnosti i do međunarodne razine, no od iznimnog je značaja i sadržaj koji se odnosi na poduzetnički inkubator za mlade tvrtke s područja energetike, građevinarstva i održive gradnje.

Kvaliteta života građana dodatno se može osnažiti novim ciljanim programima, poput onih namijenjenih stanovnicima treće životne dobi, zatim atraktivnom i aktivnom pronatalitetnom politikom na razini grada, kao i snaženjem internog i eksternog marketinga u promociji turističkih, a posebno kulturnih programa u gradu.

IV. SWOT ANALIZA

SNAGE	SLABOSTI
GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	
⇒ Dobar geoprometni položaj, područje kojim prolaze važni državni i međunarodni cestovni i željeznički koridori, prednost za razvoj poslovanja i logistike ⇒ Blizina velikih emitivnih turističkih tržišta ⇒ Očuvan okoliš kao pretpostavka za zdravlje stanovništva, razvoj turizma i ekološke poljoprivrede	⇒ Nedostatak okvira i mjera za zaštitu krajobraznog karaktera i integriranje u razvojno i prostorno planiranje ⇒ Nedostatak mjera i planova zaštite okoliša i održivog razvoja ⇒ Mali udio korištenja obnovljivih izvora energije ⇒ Neprecizirani elementi dugoročnog kvalitetnog prometnog i prostornog planiranja
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	
⇒ Iznadprosječna obrazovna struktura u odnosu na županijski prosjek, potencijal daljnjeg razvoja društvenih djelatnosti ⇒ Aktivno građanstvo - uključenost građana u rad udruga i iniciranje građanskih akcija	⇒ Negativan prirodni prirast i starenje stanovništva ⇒ Velik broj nezaposlenih mladih osoba ⇒ Visok udio starijeg stanovništva (60-64 godine) u radno aktivnom stanovništvu što utječe na fiskalnu politiku te lošiju strukturu radne snage na području grada
INFRASTRUKTURA	
⇒ Razvijena energetska i telekomunikacijska infrastruktura koja omogućava gospodarski razvoj, komunikaciju i kvalitetu života ⇒ Razgranata mreža državnih i regionalnih prometnica koja omogućuje povezanost sa svim dijelovima županije, države i Europske unije ⇒ Kvalitetna javna rasvjeta u funkciji održivog razvoja grada ⇒ Središte željezničkog prometa Županije što gradu Zaboku daje status glavnog prometnog čvorišta Županije ⇒ Organizirano prikupljanje otpada	⇒ Uska grla gradskih prometnica i nedovoljan broj parkirnih mjesta ⇒ Aktivirana klizišta i rizik od pojave novih klizišta u visokoj zoni grada ⇒ Nedovoljno uređene lokalne prometnice u perifernim dijelovima grada ⇒ Mali broj kućanstava u visokoj zoni priključen na javni vodovod ⇒ Nepotpuno izgrađena kanalizacijska mreža ⇒ Neadekvatna prometna povezanost dijelova grada koji su razdvojeni prugom
GOSPODARSTVO	
⇒ Razvijeno poduzetništvo raznovrsnih djelatnosti, posebno u gospodarskoj zoni u kojoj se primjenjuju poticajne mjere iz djelokruga gradske samouprave. ⇒ Čvrsto poslovanje malih i većih poduzeća, izvozno orijentiranih, koji	⇒ Nepostojanje poticajnih mehanizama i projekata za zadržavanje i zapošljavanje mladih ⇒ Smanjenje broja obrta ⇒ Nedovoljno valorizirani i iskorišteni prirodni, kulturni i drugi

zapošljavaju veći broj radnika ⇒ Interes obrtništva za poslovnim inkubatorom koji bi kroz potpore ojačao postojeće i potaknuo nove obrte ⇒ Poduzetnička zona opremljena energetskom i komunalnom infrastrukturom sa slobodnim prostorom za nove gospodarske djelatnosti	potencijali za razvoj turizma ⇒ Nedovoljna suradnja gospodarskih subjekata s razvojnim i istraživačkim institucijama ⇒ Rascjepkanost poljoprivrednih površina, što utječe na nemogućnost razvoja komercijalne proizvodnje ⇒ Nedostatak smještajnih kapaciteta na području grada, bitnih za razvoj turizma ⇒ Dio slobodnog zemljišta u poslovnoj zoni u privatnom vlasništvu
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	
⇒ Razvijen predškolski i obrazovni sektor, koji uključuje osnovne i srednje škole te fakultete, kao i mogućnosti odvijanja cjeloživotnog učenja ⇒ Zdravstvena skrb adekvatna potrebama stanovnika ⇒ Očuvana tradicija i običaji, važni i kao turistički resurs ⇒ Razvijene kulturne i sportske djelatnosti koje utječu na kvalitetu života ⇒ Dio organizacija civilnog društva prepoznatljiv je na nacionalnoj i međunarodnoj razini – čimbenik u promociji Grada	⇒ Nedostatak institucionalne pomoći za starije i nemoćne osobe ⇒ Nedostatak određenih liječnika specijalista ⇒ Nepovezanost organizacija za cjeloživotno učenje s gospodarskim sektorom u cilju promptnijeg odgovora na potrebe tržišta rada, koja bi omogućila veću zapošljivost ⇒ Nedostatni prostorni i financijski uvjeti za kulturne i sportske djelatnosti ⇒ Nerazvijen sustav i kriteriji za potpore te praćenje i vrednovanje rada organizacija civilnog društva ⇒ Neadekvatna opremljenost osnovnih i srednjoškolskih objekata ⇒ Nedostatni prostorni i financijski uvjeti za organizacije civilnog društva
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	
⇒ Uveden ISO9001:2008 koji dokazuje usklađenost s normama sustava upravljanja kvalitetom u Gradu ⇒ Donesena Strategija sprečavanja i prevencije korupcije, koja uključuje i utvrđenu viziju razvoja grada kao moderne lokalne uprave koja stvara pretpostavke za gospodarski i društveno-kulturni razvitak i rast ⇒ Razvojno planiranje kroz proračun planira se za narednu godinu te daje projekcije za sljedeće dvije godine	⇒ Nedostatna educiranost i iskustvo u pripremi i provedbi projekata nacionalne i europske razine, kojima bi se mogao osigurati infrastrukturni razvoj, kao i društvena nadgradnja ⇒ Nepostojanje standardiziranih postupaka za strateško planiranje te formalne komunikacije i protoka informacija

PRILIKE	PRIJETNJE
GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	
⇒ Povećan interes za razvojem poslovnih aktivnosti zahvaljujući geoprometnom položaju i ukidanju barijera ulaskom u EU ⇒ Unapređenje prometne povezanosti započetom izgradnjom brze ceste ⇒ Unapređenje stanja okoliša kroz propisanu izgradnju reciklažnih dvorišta ⇒ Stvaranje urbanog identiteta grada	⇒ Nedovoljno vrednovanje geoprometnog položaja u kombinaciji s drugim razvojnim potencijalima
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	
⇒ Blizina Zagreba kao nacionalnog obrazovnog središta ⇒ Infrastruktura pogodna za razvoj cjeloživotnog učenja – dostupnost objekata koji se mogu prenamijeniti za obrazovne svrhe ⇒ Izgradnja centra kompetencija kojim će se Zabok i Krapinsko-zagorska županija profilirati kao središte kompetencija za turizam i ugostiteljstvo ⇒ Kvalitetnim sustavom stipendiranja učenika stvarati kvalitetnu i obrazovanu radnu snagu	⇒ Nedefinirana pronatalitetna politika na nacionalnoj i regionalnoj te lokalnoj razini ⇒ Neusklađenost potreba poslodavaca i tržišta rada s obrazovnim sustavom ⇒ Niske mirovine koje onemogućavaju dostojanstven život građana ⇒ Ograničenost financijskog kapaciteta za kvalitetan sustav stipendiranja
INFRASTRUKTURA	
⇒ Najavljena izgradnja koridora brze željeznice ⇒ Izgradnja sustava vodoopskrbe i sustava odvodnje u rubnim dijelovima grada ⇒ Obnova lokalnih cesta kroz alternativne izvore financiranja (LAG; mjere ruralnog razvoja) ⇒ Javno-privatno partnerstvo u funkciji operacionalizacije aerodroma ⇒ Osmišljavanje poticajnih mjera za uvođenje OIE u industriju, kućanstva i zgradarstvo ⇒ Izgradnja pothodnika kojim se povezuju dijelovi grada razdvojeni prugom	⇒ Neadekvatna dinamika ulaganja u željezničku infrastrukturu kojom bi se osigurala veća brzina i kvaliteta željezničke mreže ⇒ Neadekvatno obilježeni pružni prijelazi ⇒ Neusklađen sustav javnog prijevoza sa okolnim županijama ⇒ Neadekvatna horizontalna i vertikalna signalizacija na državnim i županijskim cestama ⇒ Opasnost za pješake radi neadekvatne povezanosti dijelova grada koji su razdvojeni prugom
GOSPODARSTVO	
⇒ Blizina Zagreba kao potencijalnog poslodavca i tržišta ⇒ Jačanje poduzetničke i tehnološke infrastrukture kroz nacionalne i	⇒ Povećanje nezaposlenosti zbog krize na nacionalnoj i globalnoj razini ⇒ Povećana konkurencija proizvođača i davatelja usluga iz EU

europske fondove ⇒ Raspoložive potpore inovacijama, kreativnoj industriji i razvoju lokalne zajednice kroz nacionalne i europske programe ⇒ Porast potražnje za selektivnim oblicima turizma ⇒ Planirani projekt rekonstrukcije dvorca Bračak i otvaranje regionalnog energetskog centra s poduzetničkim inkubatorom ⇒ Udruživanje poduzetnika i obrtnika u klastere radi jačanja njihovog nastupa na tržištu ⇒ Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni koja je preduvjet nastavka gospodarskog razvoja ⇒ Poticaj udruživanju poljoprivrednih proizvođača i okrupnjivanju zemljišta te razvoj ekološke poljoprivrede	⇒ Povećana konkurencija u sferi projekata za razvojne potpore nacionalne i europske razine
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	
⇒ Izgradnja nove sportske dvorane za potrebe obrazovnih institucija i cijele zajednice ⇒ Uspostavljenim platformama civilno društvo ima mogućnosti sudjelovati u programu razvoja ⇒ Otvaranjem doma za umirovljenike poboljšati socijalnu uslugu za starije stanovništvo	⇒ Neusklađenost obrazovnih programa s potrebama tržišta rada ⇒ Nesrazmjer između stvarnih uvjeta rada obrazovnih institucija i propisanih pedagoških standarda ⇒ Nedefinirana politika zdravstvene skrbi na nacionalnoj razini
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	
⇒ Dostupne mogućnosti za potpore i mehanizme jačanja sposobnosti za upravljanje razvojem te unapređenja međunarodne suradnje kroz nacionalne i europske programe	⇒ Neprovođenje sustavne decentralizacije koja bi osigurala veće resurse za razvojne projekte

V. PRIORITETNI CILJEVI I MJERE RAZVOJA

Postavljanje strateških ciljeva podrazumijeva njihovo definiranje i kontrolu usklađenosti. Za definiranje ciljeva i prioriteta su važne sljedeće stvari:

- strateški ciljevi proizlaze iz vizije razvoja i definiranih strateških fokusa; oni predstavljaju prvu transformaciju i konkretizaciju vizije i fokusa;
- predstavljaju glavne pravce dostizanja vizije i izražavaju krajnje rezultate koje namjeravamo postići do kraja planiranog perioda (za programsko razdoblje 2014. – 2020. godina).

Kontrola usklađenosti obuhvaća horizontalnu dimenziju (međusobna, intersektorska usklađenost ciljeva) i vertikalnu dimenziju (usklađenost sa ciljevima i orijentacijama nadređenih strategija i planova).

Planiranjem lokalnog ekonomskog razvoja unapređuje se ekonomski kapacitet te konkurentnost grada Zaboka čime se osigurava ekonomska budućnost i kvaliteta za sve građane. Uspješno planiranje ekonomskog razvoja i ostvarenje plana podrazumijeva aktivno učešće i suradnju partnera iz javnog, privatnog i nevladinog sektora i vodi stvaranju boljih uvjeta za ekonomski rast i zapošljavanje.

Vizija, misija i strateški ciljevi razvoja grada Zaboka sadrže opis planiranog i održivog sustava sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju. Strateški ciljevi sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije.

Ciljevi razvoja određeni su na način da su:

- mjerljivi - kako bi se mogla procijeniti njihova ostvarljivost,
- ostvarivi – definiran je minimum prihvatljive razine izvedivosti,
- jasno formulirani – maksimalno su izbjegavane općenite formulacije,
- s određenim rokom ostvarenja,
- međusobno sukladni – ne preklapaju se,
- sveobuhvatni,
- društveno i okolišno prihvatljivi,
- pridonose razvoju Županije u cijelosti,
- sukladni ciljevima Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske, statističke regije te Krapinsko-zagorske županije.

Prioriteti proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve. Predstavljaju intervencije i aktivnosti u nekom sektoru/području te okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata. Opis i sadržaj prioriteta uključuje:

- naziv,
- svrhu, cilj i obrazloženje,
- rezultat i razvojni učinak,
- nositelje, korisnike i ciljne skupine,
- mehanizme provedbe – aktivnosti / projekte

- pokazatelje za praćenje rezultata i razvojnih učinaka.

U nastavku je prikazan raspis pojedinih ciljeva i prioriteta poštujući gore navedena načela. Svaki od tri postavljena cilja nosi jednaku težinu i važnost. Ciljevi su međusobno uvjetovani i odnose se na područja gospodarskog rasta, ekološke održivosti i društvene stabilnosti.

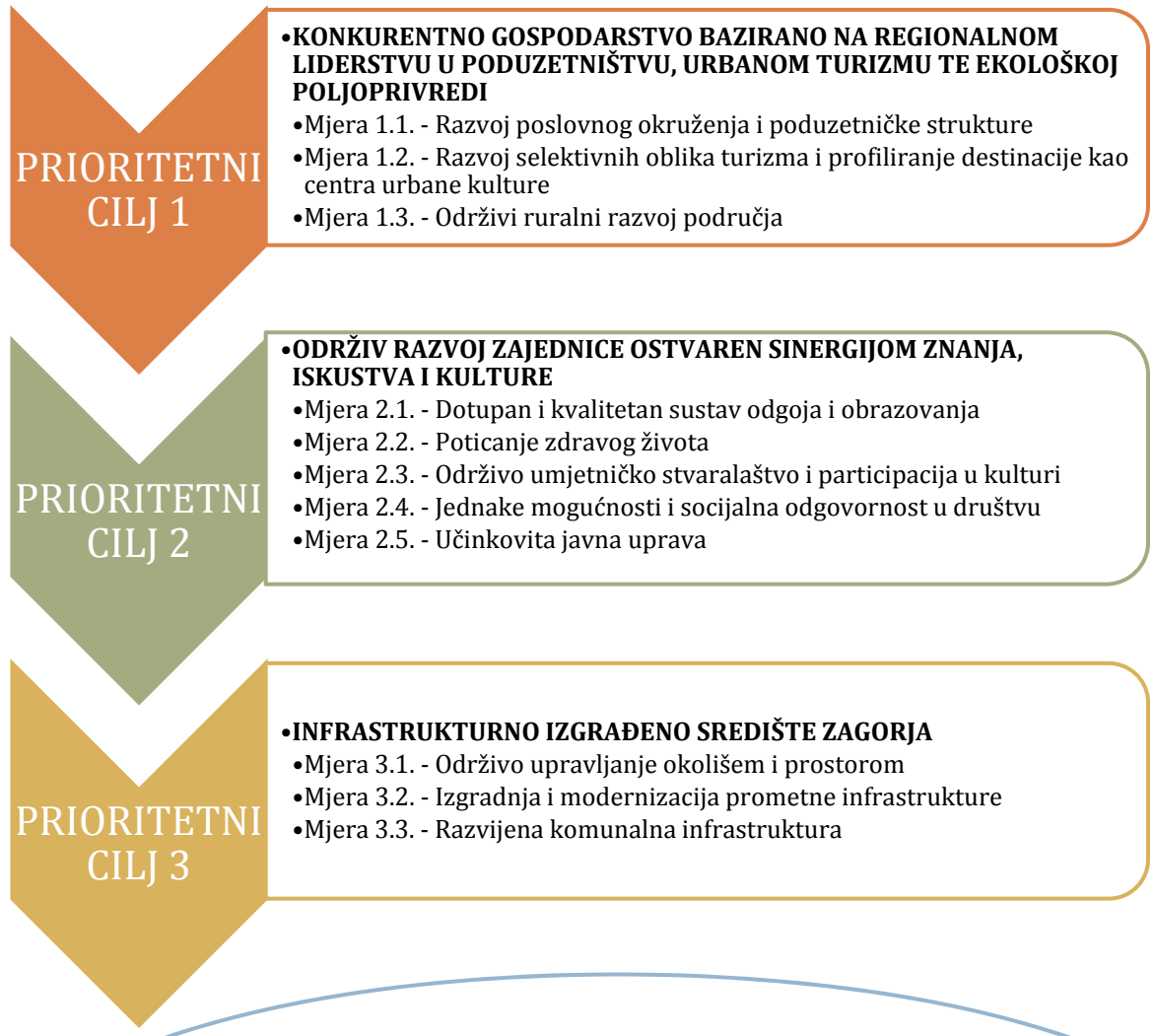

MISIJA:

Grad Zabok otvoreno je i dinamično središte Krapinsko-zagorske županije koje partnerskim pristupom osigurava jednakost svih građana, kontinuirano ulaže u održivi razvoj poduzetništva i stvara poticajno okruženje za poduzetničke poduhvate. Kao centar umjetničke nezavisne scene, Zabok će iskoristiti bogatstvo kulture i tradicije te će osigurati visoku kvalitetu života. Grad Zabok urbano je središte koje pruža prave prilike mladima, znanju i idejama.

PRIORITETNI CILJ 1	KONKURENTNO GOSPODARSTVO BAZIRANO NA REGIONALNOM LIDERSTVU U PODUZETNŠTVU, URBANOM TURIZMU TE EKOLOŠKOJ POLJOPRIVREDI

MJERA 1.1. RAZVOJ POSLOVNOG OKRUŽENJA I PODUZETNIČKE STRUKTURE	
SVRHA MJERE	Svrha i cilj mjere je olakšavanje poslovanja postojećih poduzetnika na području grada u definiranim gospodarskim zonama, privlačenje novih ulaganja u gospodarstvo i formiranje novih poduzetničkih zona u skladu s prostorno planskom dokumentacijom. Direktan rezultat prioriteta je porast ulaganja u gospodarstvo kao rezultat bolje komunalne opremljenosti zona, povećanih površina za ulaganja i bolje strategije privlačenja ulaganja. Razvoj poslovnog okruženja podrazumijeva i kvalitetnu poduzetničku klimu koja je bazirana na educiranoj i konkurentnoj radnoj snazi. Realizacija poslovnog poduhvata podrazumijeva kvalitetnu pripremu investicijskog ciklusa te dostupne financijske instrumente. Time se podupire rast gospodarskih aktivnosti, odnosno doprinosi rastu konkurentnosti, zaposlenosti i profitabilnosti poslovnih subjekata.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Marketinške aktivnosti za privlačenje investitora – brošure, sajmovi, internet Plan upravljanja zonama Certificiranje zona – međunarodno priznat certifikati Otkup i priprema zemljišta Izrada projektne dokumentacije za uređenje zona Gradnja komunalne infrastrukture i uređenje okoliša unutar zona Organizacija edukacija za poduzetnike – nove poslovne prilike, trendovi, umrežavanje Organizacija savjetovanja i edukacije za privlačenje sredstava iz fondova EU i potpora ministarstava Uspostava fizičke potpore za podršku poduzetnicima u obliku info točke, centra za razvoj poduzetništva Financijska potpora poduzetnicima – sufinanciranje kamate za poduzetničke kredite, osmišljavanje modela / programa potpore za poduzetnike
CILJNE SKUPINE	Postojeći gospodarski subjekti, potencijali poduzetnici, zainteresirani investitori
NOSITELJI MJERE	Grad Zabok – javna uprava, javne tvrtke u vlasništvu grada, Krapinsko-zagorska županija, Zagorska razvojna agencija d.o.o.
INDIKATORI	Produktivnost poduzetnika koji posluju na području grada Zaboka mjerena omjerom ukupnog prihoda i ukupnog broja zaposlenika, popunjenost poslovne zone, stupanj izrađenosti komunalne i cestovne infrastrukture u zoni, broj poduzetnika u zoni, broj novo realiziranih investicija, broj programa za financijsku potporu poduzetničkih potpora koje provodi grad Zabok, broj sudionika edukacija za poduzetnike

MJERA 1.2. RAZVOJ SELEKTIVNIH OBLIKA TURIZMA I PROFILIRANJE DESTINACIJE KAO CENTRA URBANE KULTURE	
SVRHA MJERE	Razvoj turističke destinacije i brendiranje grada kao centra urbane kulture. Razvijanjem novih programa pratit će se trendovi tržišta, raditi na promociji grada Zaboka i cjelokupne regije te će se diversificirati turistički proizvod. Povezivanjem turističkih subjekata sustavno će se raditi na razvoju turističke ponude. Aktivnosti su usmjerene prema unapređivanju ponude turističkih proizvoda i usluga, povećanje smještajnih kapaciteta, a osnovni cilj je postizanje konkurentnosti i atraktivnosti grada kao turističkog odredišta urbane kulture.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Formiranje turističkog ureda Potpora rada turističke zajednice koja ima zadatak okupiti sve turističke subjekte sa svrhom jačanja ponude Definiranje programa razvoja turizma i osmišljavanje turističke ponude Brendiranje i razvoj vizualnog identiteta grada Osmišljavanje i sufinanciranje programa manifestacija od posebnog značaja za grad Uspostava potpore udrugama koje djeluju u turističkom segmentu i doprinose promociji grada te promoviraju uključivanje građana u razvoj civilnog društva
CILJNE SKUPINE	Građani Zaboka i Zagorja, stanovnici grada Zagreba
NOSITELJI MJERE	Gradska uprava, gospodarski subjekti, udruge, mediji, pojedinci, turistička zajednica, Zagorska razvojna agencija d.o.o.
INDIKATORI	Broj gospodarskih subjekata u djelatnosti turizma, broj projekata udruga, broj noćenja, broj smještajnih kapaciteta

MJERA 1.3. ODRŽIV RURALNI RAZVOJ PODRUČJA	
SVRHA MJERE	Poboljšanje gospodarskih rezultata svih poljoprivrednih gospodarstava i olakšavanje restrukturiranja i modernizacije s ciljem povećanja sudjelovanja na tržištu te poljoprivredna diversifikacija. Uvođenjem i primjenom inovativnih poljoprivrednih tehnologija te okrupnjavanjem zemljišta osigurat će potrebne količine i kvalitetu poljoprivrednih i šumskih proizvoda na tržištu. Usmjerenost na ekološku proizvodnju omogućit će zaštitu autohtonih proizvoda podneblja. Aktiviranjem očuvanih poljoprivrednih površina stvorit će se kvalitetna baza proizvođača (ekoloških) proizvoda. Poticanje stvaranja nasada novih poljoprivrednih kultura s naglaskom na stvaranje i *brendiranje* gotovog proizvoda.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Uspostava sustava potpore za okrupnjavanje zemljišta Potpore za uređivanje zapuštenih zemljišta Uvođenje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i modernizacija proizvodnje postojećih poljoprivrednih proizvođača Jačanje proizvođačkih grupa te povezivanje proizvođača radi stvaranja proizvoda više dodane vrijednosti Edukacije za ekološku poljoprivredu Potpora udrugama u području poljoprivredne proizvodnje Aktivno djelovanje lokalne akcijske grupe
CILJNE SKUPINE	Vlasnici neobrađenog zemljišta, poljoprivredna gospodarstva
NOSITELJI MJERE	Grad Zabok, Županija, Ministarstvo poljoprivrede, Zagorska razvojna agencija d.o.o.
INDIKATORI	Površina poljoprivrednog neobrađenog obradivog zemljišta, broj sudionika edukacija za ruralni razvoj, broj projekata financiranih kroz Program ruralnog razvoja, broj projekata LAG-a

PRIORITETNI CILJ 2	ODRŽIV RAZVOJ ZAJEDNICE OSTVAREN SINERGIJOM ZNANJA, ISKUSTVA I KULTURE

MJERA 2.1. DOSTUPAN I KVALITETAN SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA	
SVRHA MJERE	Ovom mjerom želi se utjecati na povećanje kvalitete obrazovanja te uspostavu sustava koji će producirati nove vještine kroz sustav obrazovanja i osposobljavanja: Sustav obrazovanja nužno je uskladiti s EU standardima te poboljšati pedagoške standarde kroz suradnju sva tri sektora – javnog, poslovnog i civilnog. Unapređivanje uvjeta za dostupnost i kvalitetu svih oblika obrazovanja.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Ulaganje u društvenu infrastrukturu i povećanje postotka sufinanciranja programa ranog i predškolskog odgoja Sufinanciranje dodatnih programa u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju Podrška rada udruga koje se bave izvaninstitucionalnim oblicima odgoja i obrazovanja Verifikacije programa u sustavu cjeloživotnog obrazovanja – u skladu s potrebama na tržištu rada Osiguravanje materijalnih uvjeta za kvalitetno djelovanje osnovno školskih, srednjoškolskih, predškolskih ustanova, ustanova za obrazovanje odraslih, knjižnica, glazbenih škola i ustanova za visoko obrazovanje Stipendiranje učenika strukovnih škola i deficitarnih zanimanja Stipendiranje studenata Sufinanciranje prijevoza učenika Podupiranje uvođenja tehnologije u nastavne procese te osiguravanja preduvjeta za dostizanje standarda potrebnih za uspostavu e-škole Poticanje modernizacije školskih nastavnih programa kako bi se uskladili sa stvarnim potrebama tržišta rada
CILJNE SKUPINE	Djeca, mladi, obitelji, učitelji i profesori, odgajatelji
NOSITELJI MJERE	Grad Zabok i ustanove u vlasništvu Grada i Županije, udruge
INDIKATORI	Broj stipendija za učenike, broj stipendija za studente, iznos materijalnog ulaganja u objekte i opremu u školama i dječjim vrtićima, broj novih programa za obrazovanje odraslih, broj osoba uključenih u obrazovanje odraslih, broj učenika za koje se sufinancira prijevoz

MJERA 2.2. POTICANJE ZDRAVOG ŽIVOTA	
SVRHA MJERE	Stvaranje pozitivnih socijalnih pomaka kroz promicanje i poticanje kulture zdravog života - sportom, aktivnim životom, zdravom prehranom. Podrška međusobne suradnje svih dionika unutar i izvan lokalne zajednice radi lakše razmjene iskustava, spoznaja, ideja i aktivnosti te međusobne podrške i praktične pomoć. Ovom mjerom želi se postići bolja kvaliteta okoliša, zdraviji način života te omogućiti pristup uslugama građanima koji je primjeren njihovim potrebama.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Održavanje i izgradnja sportskih objekata (izgradnja i uređenje sportske dvorane postojećih sportskih i rekreativnih objekata, šetnica, biciklističke staze, planinarske rute, dječja igrališta) Edukacija voditelja projekata, javna predavanja i radionice, aktivnosti vezane uz prevenciju bolesti Uspostavljanje sustava praćenja korisnika objekata zdravstvene zaštite Uključivanje infrastrukture u ponudu turističkih aktivnosti (turizam baziran na aktivnom odmoru u funkciji očuvanja zdravlja) Jačanje djelovanja organizacija civilnog društva u funkciji „Zdravog grada“
CILJNE SKUPINE	Sve generacije stanovnika Grada Zaboka, turisti, posjetitelji
NOSITELJI MJERE	Gradska uprava, sportske i druge udruge, Zavod za javno zdravstvo, ustanove za obrazovanje, druge zdravstvene ustanove
INDIKATORI	Broj sportskih objekata (uključujući dječja igrališta), iznos investicije za uređenje postojećih sportskih i rekreativnih objekata, kilometri izgrađene javne turističke (sportske) infrastrukture (šetnice, biciklističke staze, planinarske staze), broj sudionika edukacija na temu zdravlja

MJERA 2.3. KULTURNO ODRŽIVO UMJETNIČKO STAVRALAŠTVO I PARTICIPACIJA U KULTURI	
SVRHA MJERE	Mjera se odnosi na kulturno održiv razvoj te participativno razvijanje i provedbu kulturne politike koja potiče umjetnost i umjetničko obrazovanje te jačanje sudjelovanja u svekolikom kulturnom životu. Predviđene aktivnosti usmjerene su na očuvanje kulturne raznolikosti, promicanje kulture kao razvojne snage društva. Svrha je osnažiti kulturno poduzetništvo, profilirati lokalnu sredinu kao središte urbane kulture i upotrebu kulturne baštine u suvremenim uvjetima.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Potpora djelovanju kulturnih udruga Poticanje kulturnog poduzetništva Aktiviranje kreativnih industrija Umrežavanje djelatnika u kulturi radi stvaranja i razvijanja novih kulturnih i umjetničkih tendencija i pravaca Održavanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine i njezino održivo korištenje u funkciji turizma (podrška radu multimedijskog centra, funkcioniranje i operacionalizacija društvenih domova, razvoj centra urbane kulture)
CILJNE SKUPINE	Djelatnici u kulturi, umjetnici, stanovnici, posjetitelji, obitelji

NOSITELJI MJERE	Grad Zabok, udruge, Županija
INDIKATORI	Broj programa OCD u sektoru kulture, broj kulturnih manifestacija, broj posjetitelja kulturnih manifestacija, iznos investicija za očuvanje / obnovu materijalnih kulturnih dobara

MJERA 2.4. JEDNAKE MOGUĆNOSTI I SOCIJALNA ODGOVORNOST U DRUŠTVU	
SVRHA MJERE	Unapređivanjem kvalitete programa usmjerenih prema osobama kojima prijeti socijalna isključenost podići će se razumijevanje i solidarnost članova zajednice prema problemima i životnim okolnostima. Ovom mjerom žele se osigurati jednake mogućnosti za sve građane. Ujedno, programima potpore za obitelji s više djece te pronatalitetnom politikom želi se utjecati na smanjenje negativnog prirodnog prirasta.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Potpora za novorođenčad Sufinanciranje programa za djecu s teškoćama u razvoju Programi za socijalno osjetljive obitelji Sufinanciranje produženog boravka u osnovnoj školi Osmišljavanje programa za brigu o starijim i nemoćnim osobama Podupiranje institucionalne i izvaninstitucionalne brige za starije i nemoćne članove zajednice Prilagodba infrastrukture za osobe s invaliditetom Potpora radu udruga u pružanju i širenju mreže socijalnih usluga u zajednici
CILJNE SKUPINE	Novorođenčad, djeca, umirovljenici, osobe s invaliditetom, osobe kojima prijeti socijalna isključenost, jednoroditeljske obitelji
NOSITELJI MJERE	Grad Zabok , udruge, obrazovne ustanove, Crveni križ, privatni investitori, Krapinsko-zagorska županija, Centar za socijalnu skrb
INDIKATORI	Broj korisnika socijalnih usluga, broj objekata javne infrastrukture koji su prilagođeni osobama s invaliditetom, broj pomoćnika u nastavi, broj programa pružanja socijalnih usluga, broj udruga koje pružaju socijalne usluge, broj mobilnih timova

MJERA 2.5. UČINKOVITA JAVNA UPRAVA	
SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je jačanje kapaciteta javne uprave i olakšavanje komunikacije građanstva s javnom upravom kroz uspostavu sustava javne e-Uprave. Transparentnost javnog sustava, jačanje sposobnosti, znanja, vještina i kontinuirano usavršavanje službenika i predstavnika lokalne samouprave podiže razinu učinkovitosti uprave.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Uvođenje i edukacija za sustav e- poslovanja Osiguravanje materijalnih preduvjeta za kvalitetan rad službenika Umrežavanje i edukacije javnih tvrtki, ustanova i grada Osiguravanje vlastitog prostora i opreme za potrebe ZJVP Unapređivanje programa kvalitetne zaštite i spašavanja građana i imovine na području grada i okolice (DVD, vatrogasna zajednica) Jačanje komunikacijskih i timskih vještina djelatnika radi povećanja učinkovitosti Povezivanje i umrežavanje jedinica lokalne i područne samouprave (unutar i izvan Hrvatske) Uključivanje mladih u zajednicu
CILJNE SKUPINE	Građani, javna uprava
NOSITELJI MJERE	Grad Zabok, ustanove i tvrtke grada, udruge, Savjet mladih Grada Zaboka, Dječje gradsko vijeće Grada Zaboka
INDIKATORI	Broj korisnika e-Uprave, veličina prostora i zemljišta ZJVP, broj sati edukacija službenika i djelatnika javnih tvrtki, broj riješenih zahtjeva, broj službenih prigovora na rad javnih službi

PRIORITETNI CILJ 3	INFRASTRUKTURNO IZGRAĐENO SREDIŠTE ZAGORJA

MJERA 3.1. ODRŽIVO UPRAVLJANJE OKOLIŠEM I PROSTOROM	
SVRHA MJERE	Održivo upravljanje prirodnim potencijalima podrazumijeva integraciju gospodarskih, socijalnih i ekoloških pitanja kako bi se osiguralo da gospodarski i društveni rast nema negativan utjecaj na okoliš. Svrha mjere je identificirati i zaštititi prirodne vrijednosti u funkciji održivog razvoja te uređenje i očuvanje zaštićenih dijelova prirode. Provedbom mjera energetske učinkovitosti pozitivno će se utjecati na očuvanje okoliša. Održivo upravljanje okolišem usko je povezano s prostornim planiranjem stoga je potrebno ulagati u programe planiranja na razini Grada.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Provođenje mjera energetske učinkovitosti u kućanstvima i gospodarstvu Smanjenje emisije štetnih tvari u atmosferu Povećanje kvalitete zraka Zaštita prirodnih dobara i zaštićenih svojti Edukacija lokalne zajednice o nužnosti očuvanja okoliša Podupiranje programa udruga u području ekologije i zaštite okoliša Revizija i aktualizacija dokumenata prostornog planiranja
CILJNE SKUPINE	Građani, gospodarski subjekti
NOSITELJI MJERE	Grad Zabok, Županija, regionalna energetska agencija, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Krapinsko-zagorske županije
INDIKATORI	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša, broj izmjena prostornog plana, broj kućanstava koje koriste obnovljive izvore energije, broj gospodarskih subjekata koji koriste obnovljive izvore energije, broj održanih radionica za zaštitu prirode i okoliša

MJERA 3.2. MODERNIZACIJA I IZGRADNJA PROMETNE INFRASTRUKTURE	
SVRHA MJERE	Iako je područje grada Zaboka prometno vrlo dobro povezano sa ostatkom Županije te predstavlja sjecište glavnih prometnih pravaca, potrebno je riješiti pitanja uskih grla u cestovnom prometu u okolici Grada, središtu Grada te okolnim cestama. Potrebno je dodatno razvijati i podupirati uspostavljenu infrastrukturu aerodroma kako bi se Zabok postao urbano središte sa uređenom prometnom infrastrukturom dodane vrijednosti za područje. Održavanje i obnova kolnika i opreme na cestama te modernizacija i rekonstrukcija najkritičnijih dionica podići će ukupnu razinu kvalitete cestovne mreže i ostale prometne infrastrukture.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Rješavanje cestovnih pružnih prijelaza Rješavanje problema prometa u mirovanju Sanacija klizišta Izrada prometnog elaborata Izrada potrebne dokumentacije za sanaciju klizišta

	Ulaganje u daljnji razvoj željezničke i cestovne infrastrukture Ulaganje u programe (događanja na aerodromu) i fizičku infrastrukturu aerodroma Izgradnja pothodnika kojim se povezuju dijelovi grada razdvojeni prugom
CILJNE SKUPINE	Građani, putnici, prolaznici, turisti
NOSITELJI MJERE	Grad Zabok, Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste, Hrvatske željeznice, Zagorski aerodrom, Krapinsko-zagorska županija, Hrvatske vode
INDIKATORI	Broj saniranih klizišta, broj parkirnih mjesta, broj pravilno označenih pružnih prijelaza, broj programa na Zagorskom aerodromu, broj slijetanja na Zagorskom aerodromu, dužina sanirane / modernizirane željezničke mreže, dužina sanirane / modernizirane nerazvrstane ceste, dužina sanirane / modernizirane županijske ceste, dužina sanirane / modernizirane državne ceste, dužina izgrađenog nogostupa, duljina novoizgrađene ceste (lokalne, državne, županijske)

MJERA 3.3. RAZVIJENA KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	
SVRHA MJERE	Kvalitetan sustav komunalne infrastrukture podrazumijeva uređen sustav odvodnje otpadnih voda, vodoopskrbe, prikupljanja i odlaganja otpada. Izgradnja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom nužna je sukladno zakonskim propisima kako bi se osigurala zaštita podzemnih i površinskih voda, tla i zraka. Potrebno je osigurati preduvjete koji omogućuju puštanje u pogon regionalnog centra za gospodarenje otpadom, sortirnice, reciklažnog dvorišta i tvornice za obradu otpada sa područja KZŽ. Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ujedno doprinosi višoj kvaliteti života i većem stupnju zaštite okoliša.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Izgradnja kanalizacijske mreže sukladno razvoju stambenih i gospodarskih područja Utvrđivanje postojećeg stanja definiranjem uskih grla u komunalnoj infrastrukturi kako bi se mogle implementirati aktivnosti za održavanje i daljnji razvoj komunalne mreže Rekonstrukcija postojeće mreže uz razdvajanje fekalne i oborinske odvodnje Izgradnja mreže javnog vodovoda u visokoj zoni Izgradnja kapitalnih objekata nužnih za povećanje kapaciteta vodoopskrbnog sustava Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom Uređenje zelenih otoka Izgradnja RCGO Izgradnja reciklažnog dvorišta i pretovarne stanice Izgradnja tvornice za reciklažu akumulatora Izgradnja centra za fizikalno kemijsku obradu otpada Izgradnja novog groblja
CILJNE SKUPINE	Građani, komunalne tvrtke
NOSITELJI MJERE	Grad Zabok, Zagorski vodovod, Hrvatske vode
INDIKATORI	Duljina izgrađene kanalizacijske mreže, duljina rekonstruirane kanalizacijske mreže, količina pročišćene vode, broj priključaka na kanalizacijsku mrežu (kućanstva), dužina magistralnog cjevovoda (vodoopskrba), duljina opskrbnog cjevovoda (vodoopskrba), količina obrađenog miješanog komunalnog otpada,

	količina selektivnog otpada, broj zelenih otoka, broj reciklažnih dvorišta

VI. USKLAĐENOST STRATEGIJE SA EUROPSKIM, NACIONALNIM I REGIONALNIM DOKUMENTIMA

Lokalna razvojna strategija izrađena je temeljem glavnih premisa strateškog planiranja. Osnovna načela koja su se primijenila pri izradi Strategije odražavaju koncept solidarnosti kojim se izražava moralna dimenzija društvenog sustava, zatim koncept konkurentnosti jedinica lokalne samouprave te koncept održivosti. Prioritetni ciljevi razvoja usklađeni su sa relevantnim dokumentima na svim razinama planiranja kako bi se osigurala vertikalna kohezija razvojnih ciljeva i prioriteta i ispunili zadani prioriteti. Programsko razdoblje za koje se strategija izrađuje odnosi se na programsko razdoblje na razini Europske unije – period 2014. godina – 2020. godina.

Strategija je izrađena za potrebe proaktivnog i odgovornog upravljanja lokalnim razvojem. To podrazumijeva stvaralačko i kreativno oblikovanje budućnosti te sistematično upravljanje aktivnostima u cilju ostvarenja zadanih ciljeva. Odgovorno upravljanje odnosi se na odgovornost spram građana, uključujući i buduće generacije. Prilikom izrade Strategije, poduzete su sve aktivnosti za osiguranje sukladnosti dokumenta s važnim strateškim dokumentima na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini, a to su:

1. Na europskoj razini – Europa 2020, Promocija kulturnih i kreativnih sektora za rast i poslove u EU, URBACT program, CLLD – *Community –Led Local Development*.

2. Na nacionalnoj razini – Sporazum o partnerstvu i Nacionalni program reformi (2014.), Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020., Strategija razvoja turizma, Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013. – 2020, Pametna specijalizacija, Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014. – 2020.), Strateški plan ministarstva uprave za 2014. – 2016., Strategija razvoja strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj (2008. – 2013.), nacrt Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“, Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj. 2014. – 2020., Operativni programi za razdoblje 2007. – 2013. godine, Program ruralnog razvoja 2014. – 2020., Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2020. godine, Strateški plan razvoja palijativne skrbi u Republici hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2016. godine, Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020., Strateški plan razvoja javnog zdravstva 2013. – 2015.

3. Na regionalnoj razini – Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije 2011. – 2014., Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije 2012. – 2016., Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – 2015. godine na području Krapinsko-zagorske županije, Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu za Krapinsko-zagorsku županiju, Strategija održivog korištenja energije Krapinsko-zagorske županije, Strateški okvir županijskog plana za zdravlje Krapinsko-zagorske županije.

Na razini Europske unije, Lokalna razvojna strategija Grada Zaboka usklađena je sa:

1. **Europa 2020 –** Strategija Europa 2020. donosi viziju europske socijalne tržišne ekonomije za 21. stoljeće. Predlažu se tri prioriteta koji se međusobno nadopunjuju: pametan rast - razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji; održiv rast - promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija te uključiv rast - njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost. S tom namjerom Europska komisija predlaže sljedeće glavne ciljeve EU: 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno; 3% BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj; treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20" (uključujući i povećanje do 30% smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju); postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10%, a najmanje 40% mlađe generacije trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja te bi 20 milijuna manje ljudi trebalo biti u opasnosti od siromaštva.

2. **Promocija kulturnih i kreativnih sektora za rast i poslove u EU** - razmatra niz političkih inicijativa i promociju modernog nadzornog okruženja. Spomenutom Strategijom Komisija želi potaknuti jače partnerstvo između različitih politika, osobito kulture, industrije, obrazovanja, ekonomije, turizma, urbanog i regionalnog razvoja te prostornog planiranja. Ujedno, planira pokrenuti EU financiranje ka povećanju podrške za sektore, posebice kroz predloženi program Kreativna Europe 2014. – 2020., koji iznosi 1.8 milijarde €, te kroz fondove Kohezijske politike.

3. **CLLD –** ***Community – Led Local Development*** – U cilju maksimalnog iskorištavanja strukturnih fondova Europska unija daje smjernice za planiranje lokalnog razvoja. Metodologija koja se primjenjuje fokusira se na lokalne razine, u razvoj se uključuju lokalne razvojne grupe (LAG), ciljevi se planiraju u odnosu na lokalne potrebe i potencijale te razvoj uključuje inovativne pristupe lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnju.

4. **URBACT –** program Europske unije koji promiče razmjenu i obrazovne programe namijenjene održivom urbanom razvoju. Omogućuje da gradovi, zajedničkim djelovanjem, razvijaju rješenja za urbane izazove i time se pozicioniraju kao ključni dionik u kompleksima društvenim promjenama. U skladu je sa postavljenim smjernicama rasta Lisabon - Gothenburg strategija koja prioritizira konkurentnost, rast i zapošljavanje.

Na razini Republike Hrvatske, Lokalna razvojna strategija je usklađena sa:

1. **Sporazum o partnerstvu i Nacionalni program reformi** (2014) u Republici Hrvatskoj formulira prioritete Vlade za smanjenje nezaposlenosti i uočavanje neusklađenosti i manjkavosti, očuvanje radnih mjesta i sprječavanje daljnje nezaposlenosti, te daljnjem radu na fleksibilnom i mobilnom tržištu rada, povezujući obrazovanje i tržište rada putem Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO), te poboljšanje djelotvornosti institucija tržišta rada.

2. **Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020.** - procjenjuje kako će se povećati stopa zaposlenosti do 5 postotnih bodova do 2020, s naglaskom na srednje visoke tehnologije proizvodnje, komunikacije i informatiku, u skladu s pametnim specijalizacijskim okvirima, a imajući u vidu zahtjeve rastućeg "zelenog gospodarstva". To zahtijeva znatna ulaganja u razvoj nastavnih planova i programa, atraktivnost i kvalitetu strukovnog obrazovanja i naukovanja, uz zadržavanje ljudskog kapitala starijih radnika već zaposlenih radnika, kao i sustav koordinacije i suradnje između poslovnog i obrazovnog sustava te znanstveno-istraživačkog sektora.

3. **Strategija razvoja turizma –** glavni ciljevi ove Strategije usmjereni su na obogaćivanje postojećih i generiranje novih turističkih sadržaja i doživljaja, sustavno podizanje razine znanja, vještina i obrazovanja turističkih djelatnika, čime će se kontinuirano unaprjeđivati postojeća kvaliteta i izvrsnost usluge, stvaranje preduvjeta za jačanje poduzetništva, čime će se omogućiti ulazak u novi investicijski ciklus, stvaranje novih radnih mjesta i samozapošljavanje, učinkovito brendiranje Hrvatske i njenih turističkih regija, čime će se postići kvalitativno diferenciranje od konkurencije i osiguranje tržišne prepoznatljivosti.

4. **Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.** donosi se u skladu s Ekonomskim programom Republike Hrvatske 2013. godine s ciljem jačanja poduzetničkog potencijala i unapređenja kulture poduzetništva. Poduzetništvo i gospodarstvo, kako Republike Hrvatske tako i Europske unije, će dugoročno napredovati samo ako veliki broj hrvatskih građana prepozna poduzetništvo kao atraktivnu opciju. Strateški ciljevi odnose se na unapređenje ekonomske uspješnosti maloga gospodarstva u sektorima proizvođačkih i uslužnih djelatnosti razvijanjem raznih financijskih mogućnosti za subjekte maloga gospodarstva i uklanjanje financijskog jaza za malo gospodarstvo, pružanje potpore osnivanju novih poduzeća, rast broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima kako bi se na taj način pridonijelo ravnomjernijem i uravnoteženom razvoju hrvatskih regija, pružanje potpore većem razvoju subjekata maloga gospodarstva jačanjem njihove uprave, uvođenjem i djelovanjem većeg broja visokokvalificiranih zaposlenika te podupiranjem cjeloživotnog učenja zaposlenih u subjektima maloga gospodarstva.

5. **Pametna specijalizacija** je novi koncept politike inovacija osmišljen kako bi se promicalo učinkovito djelotvorno korištenje investicija u istraživanje. Cilj je potaknuti regionalne inovacije u cilju postizanja gospodarskog rasta i prosperiteta, omogućujući da se regije usredotočite na njihove prednosti. Strategija pametne specijalizacije treba biti izgrađena na čvrstim analizama regionalnih sredstava i tehnologije. To bi također trebalo uključivati analizu potencijalnih partnera u drugim regijama.

6. **Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014. – 2020.) -** bazira se na osiguravanju uvjeta za ostvarenje tri glavna cilja: borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu; sprječavanje nastanka novih kategorija siromašnih, kao i smanjenja broja siromašnih i socijalno isključenih osoba; uspostava koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Pritom je potrebno istaknuti da je anti diskriminacijska politika polazni princip u ostvarenju navedenih prioriteta i ciljeva. Strateška područja sadrže nekoliko glavnih strateških aktivnosti te načine njihove provedbe koje će se detaljnije razraditi u okviru trogodišnjeg programa provedbe na nacionalnoj razini, a koji će zahtijevati izradu odgovarajućih dokumenata na regionalnoj i lokalnoj razini. Dokument zastupa aktualnu europsku i međunarodnu politiku i sadrži poveznice s europskim i međunarodnim dokumentima ovoga karaktera te planira korištenje europskih i međunarodnih fondova za realizaciju dijela predviđenih strateških aktivnosti.

7. **Strateški plan ministarstva uprave za 2014.-2016. – glavni ciljevi ovog strateškog područja su: un**aprijediti sustav javne uprave, izgraditi korisnički usmjerenu upravu, unaprijediti stručnost i kvalitetu u pružanju upravnih usluga, unapređenje kvalitete javnih usluga kroz djelotvornu primjenu ICT-a u radu javne uprave.

8. **Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020. - nacrt –** glavni ciljevi ovog programa odnose se na promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podršku mobilnosti radne snage, promicanje socijalne uključenosti, borbu protiv siromaštva i svake diskriminacije, ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje, jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave.

9. **Operativni programi za razdoblje 2007. – 2013. godine** – usklađuju investicijske prioritete i mjere Republike Hrvatske u prošlom programskom razdoblju u sektorima prometa, okoliša, regionalne konkurentnosti i ljudskih potencijala. Strategija razvoja grada Zaboka usklađena je s mjerama u operativnim programima i fokusira se na poboljšanje komunalne infrastrukture, uspostavu održivog prometnog sustava, razvoj ljudskih potencijala i ustanova za obrazovanje te promiče učinkovitu javnu upravu.

10. **Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj. 2014. – 2020. –** akcijski plan predstavlja niz mjera i aktivnosti koje će se provoditi za postizanje zadanih ciljeva: poboljšanje usklađenosti i umreženosti javnih politika, poboljšanje sustavne podrške poduzetništvu žena, uvođenje poduzetništva žena u cjelokupnu institucionalnu infrastrukturu te promocija poduzetništva žena.

11. **Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013. -** izazovi brzog razvoja novih znanja i tehnologija, čestih promjena na tržištu rada i sve veće potražnje za visoko kvalificiranom radnom snagom, demografskog starenja stanovništva, procesa globalizacije i pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji kao središnji prioritet nameću razvoj društva temeljenog na znanju i procesu cjeloživotnog učenja. Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013. oslanja se i na načela i ciljeve Lisabonske deklaracije Obrazovanje i stručno usavršavanje do 2010. godine iz 2000. godine koja poziva zemlje članice na osuvremenjivanje obrazovnih sustava kako bi Europska unija postala najkonkurentnija i najdinamičnija ekonomija utemeljena na znanju. Europski prioriteti i strategije razvoja strukovnog obrazovanja potvrđeni su i u Kopenhaškoj deklaraciji (2002.), Izjavama iz Maastrichta (2004.) i Helsinkija (2006). Ciljevi donošenja S*trategije razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013.* su: odrediti pravce razvoja strukovnog obrazovanja i načina njihove realizacije, utvrditi parametre promjena strukovnog obrazovanja, uspostaviti mehanizme sustavnog praćenja i ostvarivanja ciljeva, promicati jednaka prava i uvjete učenja za sve, promicati strukovno obrazovanje i osposobljavanje, unaprijediti kvalitetu strukovnog obrazovanja te izgraditi mehanizme usporedivosti i priznavanja hrvatskih strukovnih kvalifikacija u Europi (Europski kvalifikacijski okvir).

12. **Program ruralnog razvoja 2014. – 2020. -** definira način na koji će se dostići ciljevi Zajedničke poljoprivredne politike, a odnose se na konkurentnost poljoprivrede, održivo gospodarenje resursima i uravnotežen razvoj ruralnih područja.

13. **Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske –** predstavlja smislen i planski razvoj prometnog sektora u Republici Hrvatskoj, a obuhvaća 6 prethodno izrađenih sektorskih prometnih strategija od kojih su za Lokalnu razvojnu strategiju grada Zaboka bitne – ceste, željeznica, zračni promet, javna gradska, prigradska i regionalna mobilnost.

14. **Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2020. godine** – svrha *Nacionalne strategije za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020. godine* je postići djelotvornije promicanje i zaštitu prava djece u Republici Hrvatskoj kroz provedbu postojećih međunarodnih i nacionalnih standarda na području prava djece, promovirajući cjeloviti i integrativni pristup pravima djece. Ciljevi su: unaprijediti brzinu i učinkovitost postupka prema djeci koja se javljaju kao počinitelji kaznenih djela te osigurati njihovo primjereno sudjelovanje i informiranost tijekom kaznenog postupka, unaprijediti zaštitu i ostvarivanje prava djece žrtava kaznenih djela te osigurati njihovu primjerenu informiranost i sudjelovanje tijekom kaznenog postupka, unaprijediti položaj djece u prekršajnim postupcima i učinkovitost rada prekršajnih sudova, sustavno pratiti učinkovitost i razvijati indikatore učinkovitosti primijenjenih kaznenopravnih sankcija prema djeci, unaprijediti rad kaznenih i prekršajnih sudova u području praćenja izvršavanja izrečenih sankcija prema djeci koja su počinila kazneno djelo ili prekršaj, te osigurati provođenje postavljenih standarda kvalitete sukladno zakonskim propisima, sustavno unapređivati modalitete izvršavanja sankcija i programe intervencija prema djeci, unaprijediti obiteljsko-pravno zakonodavstvo i praksu u odnosu na aktivno sudjelovanje i mogućnost izražavanja mišljenja djeteta u pitanjima koja se na njega neposredno odnose, sustavno unapređivati kompetencije svih stručnjaka pravne i izvanpravne struke koji su uključeni u pravosudne postupke u kojima sudjeluju djeca, te u izvršavanju kaznenopravnih sankcija.

15. **Strateški plan razvoja palijativne skrbi u Republici hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2016. godine -** izrađen je prema Bijeloj knjizi o standardima i normativima za hospicijsku i palijativnu skrb u Europi - Preporuke Europskog udruženja za palijativnu skrb, te preporuke Rec (2003) 24 Povjerenstva ministara Vijeća Europe državama članicama o organiziranju palijativne skrbi; Palijativna skrb u Hrvatskoj predstavlja integrirani model skrbi čiji su temeljni nositelji postojeći elementi sustava zdravstvene zaštite na primarnoj i bolničkoj razini, te socijalne skrbi (ustanove, centri, socijalni radnici…). Sustav palijativne skrbi primarno se ne uspostavlja kao novi/dodatni sustav, već se ustrojava prenamjenom postojećih prostornih resursa, osnaživanjem i osposobljavanjem profesionalaca, te uspostavljenjem novih procedura i standarda rada. Ukoliko prenamjenama i unapređenjima postojećih resursa nije moguće osigurati kvalitetnu palijativnu skrb, mogu se razviti dopunski ili novi sustavi i modeli. Palijativna skrb kontinuirano i partnerski uključuje djelovanje drugih sektora koji mogu doprinijeti boljoj skrbi za korisnike usluga palijativne skrbi (volonteri, civilno društvo, obrazovni sustav, religijske zajednice, profitni sektor itd.). Organizacija palijativne skrbi uključuje, potiče i podržava sve oblike vertikalne i horizontalne suradnje, te snažno intersektorsko povezivanje. Kriteriji za određivanje potrebe za palijativnom skrbi moraju biti jedinstveni u cijeloj Hrvatskoj. Standardi i normativi za rad s palijativnim pacijentima trebaju biti drugačiji u odnosu na skrb za ostale pacijente, ali bez negativnog utjecaja na pravednost u korištenju zdravstvene zaštite. Odluka o obliku palijativne skrbi koji će se osigurati donosi se na osnovu više kriterija: potrebe bolesnika, mogućnosti liječenja u kući/dnevnoj bolnici/ustanovi, postojećim uslugama, potrebama obitelji itd. Posebna pažnja i oblici palijativne skrbi posvećuju se vulnerabilnim skupinama poput djece, psihijatrijskih bolesnika, stanovništva u demografski ugroženim područjima, zatvorenika, itd.

16. **Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. –** krovni dokument koji utvrđuje kontekst, viziju, prioritete, ciljeve i ključne mjere u zdravstvu Republike Hrvatske u predstojećem razdoblju. Vremenski obzor do 2020. godine odabran je jer pruža dovoljno vremena za provedbu i vrednovanje strateških mjera, a podudara se i s ključnim strateškim dokumentima Europske unije (EU) i Svjetske zdravstvene organizacije (SZO). Strateški razvojni pravci su: poboljšanje povezanosti i kontinuiteta u zdravstvu, ujednačavanje i poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite, povećanje učinkovitosti i djelotvornosti zdravstvenog sustava, povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite te poboljšanje pokazatelja zdravlja.

17. **Strateški plan razvoja javnog zdravstva 2013. – 2015. –** Nacionalna strategija razvoja zdravstva definira jačanje preventivne aktivnosti uz istaknute mjere povećanja udjela izdvajanja za preventivne programe i aktivnosti. Uzimajući u obzir ostale prioritete Nacionalne strategije razvoja zdravstva, prioriteti razvoja javnog zdravstva 2013. – 2015. su: promicanje zdravlja, prevencija bolesti i upravljanje preventivnim aktivnostima, utjecaj okoliša i rada na zdravlje, informatizacija javnozdravstvenog sustava, razvoj analitičkih javnozdravstvenih kapaciteta, reorganizacija sustava uz uspostavu funkcionalne mreže javnozdravstvene djelatnosti, razvoj zdravstvene komponente sustava za rano uzbunjivanje i djelovanje na prijetnje zdravlju (EWRS).

Na regionalnoj razini, Strategija je usklađena sa strateškim dokumentima:

1. **Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije 2011. – 2014.** - županijska razvojna strategija je temeljni planski dokument namijenjen planiranju održivog društveno-gospodarskog razvoja svake županije. Smjernice poboljšanja kvalitete života i poticanje zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja, predočeni su u sva 4 cilja razvoja Krapinsko-zagorske županije.

2. **Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije 2012. – 2016**. – ovim programom djelovanja za mlade definiraju se aktivnosti usmjerene na podupiranje razvoja u području obrazovanja i informatizacije, zapošljavanja i poduzetništva, socijalne politike, zdravstvene zaštite, aktivnog sudjelovanja mladih u društvu, izgradnja civilnog društva i volonterskog rada, kulture mladih i slobodnog vremena te mobilnosti, informiranja i savjetovanja. Program usmjerava aktivnosti u socijalno poduzetništvo, ekologiju, kulturu i ravnopravnost te održivi razvoj.

3. **Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – 2015. godine na području Krapinsko-zagorske županije -** ovim se planom promiče ravnopravnost spolova kao temeljna ustavna vrednota te se u skladu s tim osmišljavaju aktivnosti koje će rezultirati podizanjem znanja i svijesti o ljudskim pravima žena i ravnopravnosti spolova s naglaskom na projekte usmjerene na pružanje pomoći ženama žrtvama nasilja, ženama s invaliditetom i pripadnicama nacionalnih manjina. U dijelu tržišta rada i poduzetništva, potpomagat će se aktivnosti usmjerene na unapređenje konkurentnosti žena na tržištu rada te ojačati poduzetništvo žena. Poticat će se veće sudjelovanje muškaraca u brizi oko djece i ojačati institucionalna skrb za djecu te starije i nemoćne članove/ice obitelji.

4. **Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu za Krapinsko-zagorsku županiju –** akcijski plan usmjeren je na pružanje socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku kroz aktivnosti udomiteljstva, te osnivanje mobilnih timova za ranu intervenciju te edukacijsko.-

rehabilitacijskih skupina za djecu predškolske dobi. Usporedo s ovim aktivnostima, osmišljene su aktivnosti i za stare i nemoćne u vidu osnivanja savjetovališta za oboljele, dnevnih centara te promicanje volonterstva u pružanju socijalnih usluga. Akcijski plan predviđa i aktivnosti za dugotrajno nezaposlene osobe u vidu osnivanja klubova podrške, osmišljavanja novih oblika zapošljavanja i promoviranje socijalnog poduzetništva.

5. **Strategija održivog korištenja energije Krapinsko-zagorske županije -** prihvaća koncept održivog razvitka Županije u cilju zaštite njezinih ljudskih i prirodnih resursa; usmjerava se na strateško poticanje korištenja obnovljivih izvora kao domaćih, sigurnih i čistih izvora energije; pruža kontinuiranu podršku učinkovitom korištenju energije u svim sektorima ljudskog djelovanja - zgradarstvu, prometu, industriji, poljoprivredi te se usuglašava s institucionalnim i zakonskim okvirima na nacionalnoj i EU razini.

6. **Strateški okvir županijskog plana za zdravlje -** pet javnozdravstvenih prioriteta Krapinsko-zagorske županije su: javnozdravstveno nekontrolirana voda za piće, visoki postotak konzumenata alkoholnih pića kod srednjoškolske i osnovnoškolske populacije, depopulacija, prevencija bolesti cirkulacijskog sustava i neadekvatna skrb o starijim osobama. Glavni ciljevi su: pojačati preventivu u djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, raditi na ranom otkrivanju i dijagnosticiranju bolesti te putem sredstava javnog priopćavanja, predavanja i na druge načine propagirati promociju zdravlja i zdravog načina života.

VII. INSTITUCIONALNI OKVIR PROVEDBE STRATEGIJE

Lokalna razvojna strategija grada Zaboka izrađena je temeljem poštivanja načela partnerstva i suradnje. U izradi dokumenta sudjelovale su sve strukture i predstavnici interesnih skupina iz grada Zaboka – predstavnici gradskog vijeća, gradonačelnik, djelatnici gradske uprave, predstavnici obrazovnog, civilnog, poduzetničkog, kulturnog i zdravstvenog sektora. Uspostavljeno je Partnersko vijeće za izradu i praćenje provedbe strategije koje je grupirano prema područjima razvoja. Predstavnici svakog sektora u Partnerskom vijeću predstavljaju i glavno tijelo za praćenje i provedbu Strategije.

Institucionalni okvir Strategije predstavljaju svi glavni dionici lokalnog i regionalnog razvoja koji svojim usmjerenim djelovanjem i koncentracijom sredstava doprinose ostvarenju postavljenih ciljeva. Glavni dionici, njihova uloga u pripremi, provedbi i praćenju Strategije prikazana je u tablici u nastavku. Institucionalni ustroj funkcionirat će unutar postojećih struktura stvaranjem vertikalnih i horizontalnih veza kojima se kanaliziraju informacije i izvori prema jasno definiranim i artikuliranim potrebama i mogućnostima, a poštujući međusobne odnose javnih politika, operativnog područja – strukture koja upravlja provedbom i područje ostalih dionika koje uključuje najveći broj interesnih skupina koje će imati svoju ulogu u provedbi projekata i aktivnosti kako bi se uravnotežili prostorni i sektorski zahtjevi.

DIONIK	ULOGA U PRIPREMI	ULOGA U PROVEDBI	ULOGA U PRAĆENJU I OCJENI PROVEDBE
GRADSKO VIJEĆE	Redovito prima izvješća o tijeku pripreme Strategije, sudjeluje u procesu javne rasprave te potvrđuje i usvaja dokument	Provodi aktivnosti komunikacijskog plana, diseminira postignute rezultate, animira ciljne skupine za usmjereno i ciljano djelovanje, inicira i sudjeluje u provedbi projekata, potvrđuje i usvaja akcijski plan.	Prima i usvaja izvješća o provedbi, nadzire i kontrolira provedbu, razmatra rezultate i učinke provedbe u odnosu na postavljene ciljeve te inicira i priprema dopune i izmjene akcijskog plana i izmjene Strategije.
GRADONAČELNIK	Sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, usvaja predložene mjere razvoja, predlaže potrebne izmjene i nadopune. Komunicira sa gradskim vijećem i upoznaje ih o tijeku izrade strategije.	Potvrđuje akcijski i komunikacijski plan Strategije i priprema za usvajanje na sjednici gradskog vijeća, inicira i sudjeluje u pripremi i provedbi razvojnih projekata te usvaja predložene projekte. Provodi aktivnosti zadane komunikacijskim planom.	Daje prijedloge za izradu Akcijskog plana, inicira projekte i realizaciju projektnih ideja, promovira postignute rezultate, vrši monitoring nad ispunjavanjem zadanih ciljeva te predlaže dodatne mjere u slučaju neispunjavanja zadanog cilja.
GRADSKA UPRAVA	Organizira i sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, prikuplja	Zadaci u provedbi su: • redoviti pregledi stanja	Priprema izvješća o provedbi strategija, prikuplja potrebne

	potrebne podatke za situacijsku i SWOT analizu, prikuplja podatke o indikatorima te u suradnji s Partnerskim vijećem izrađuje plan razvojnih prioriteta i ostale dijelove Strategije.	prema zadanim indikatorima i ocjenjivanje utjecaja provedenih mjera na razvoj • pregled, praćenje i ocjena napretka strategije u skladu s utvrđenim ciljevima Strategije i Akcijskim planom • priprema akcijskog plana za svaku godinu • koordinacija rada Partnerskog vijeća, gradonačelnika i gradskog vijeća.	podatke, daje kvantitativnu i kvalitativnu ocjenu provedbe.
PARTNERSKO VIJEĆE GRADA ZABOKA	Sudjeluje na radionicama za izradu, ukazuje na mogućnosti razvoja i otvorene prijetnje. Identificira snage i slabosti lokalnog područja, usmjerava razvoj, daje prijedlog sadržaja strateških ciljeva i mjera.	Razmatra otvorena pitanja, daje mišljenje i prijedloge o značajnim pitanjima iz njihovog područja stručnosti. Sudjeluju u provedbi komunikacijskog plana.	Prati rezultate i razvojne učinke predloženih mjera te priprema podloge za izradu izvješća o provedbi Strategije.
GOSPODARSKI SUBJEKTI OBRAZOVNE I ZDRAVSTVENE USTANOVE ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA	Ove tri skupine predstavljaju glavne dionike izrade strategije. Sudjeluju u procesu javne rasprave, daju prijedloge i komentare.	Svojim djelovanjem i provedbom aktivnosti doprinose ostvarenju zadanih ciljeva.	Dostavljaju podatke o provedenim aktivnostima, iznosima ulaganja i sl. u skladu s postavljenim indikatorima.

VIII. PROVEDBA I PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE

Provedba Strategije temelji se na implementaciji predloženih aktivnosti / projekata unutar zadanih prioritetnih ciljeva i mjera. Provedba Strategije vrši se kroz više ključnih segmenata:

1. Aktivnosti, projekti, akcije koje planira i provodi grad Zabok kao jedinica lokalne samouprave u svrhu dostizanja zadanih ciljeva u predviđenom sedmogodišnjem razdoblju;
2. Projekti, programi i akcije kojima su nositelji jedinica regionalne samouprave, javna (državna tijela) i ustanove izvan ingerencije lokalne samouprave, a doprinose postizanju ciljeva
3. Aktivnosti i projekti ostalih glavnih dionika razvoja (civilnog sektora, gospodarski subjekata) koji su u skladu s postavljenim ciljevima i doprinose ostvarenju zadanih indikatora.

Za prvi od navedena tri segmenta provedbe izrađuje se Akcijski plan provedbe kojim se usklađuju ciljevi i prioriteti razvoja sa programskom i proračunskom klasifikacijom. Na taj način, Akcijski plan preuzima ulogu Plana razvojnih programa sukladno Zakonu o proračunu i predstavlja strateško-planski dokument koji stvara dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenata jedinice sa proračunskim planiranjem.

Drugi i treći segment provedbe prati se kroz stvaranje jedinstvene Baze projekata putem otvorenog poziva za dostavu projekata. Baza sadrži ključne podatke o planiranim investicijama, projektima i aktivnostima koje se planiraju provesti od strane šireg kruga dionika, a doprinijet će direktno postizanju navedenih indikatora.

Osim operativnog sustava provedbe i osmišljavanja alata kojima funkcionalno i koordinirano provodimo Strategiju, potrebno je uspostaviti sustav praćenja i izvještavanja koji se temelji na bazi u kojoj se nalaze podaci o ostvarenim rezultatima te na izvještajima koji na sažet i jasan način pružaju informacije o ostvarenim rezultatima. Svrha sustava praćenja i izvještavanja je osigurati dovoljno informacija za nositelje provedbe Strategije za donošenje ocjena o sljedećim ključnim elementima:

- uspješnosti postizanja postavljenih ciljeva za tekuće razdoblje,
- razlozima za eventualno nedostizanje postavljenih ciljeva te mogućim rješenjima,
- adekvatnosti planiranih resursa (materijalnih, ljudskih, financijskih) za dostizanje planiranih ciljeva, odnosno prijedlozima za eventualnim realokacijama resursa,
- relevantnosti planiranih prioriteta i mjera s obzirom na eventualne promijenjene okolnosti odnosno temeljem iskustava iz provedbe,
- financijskoj učinkovitosti provedbe mjera, i
- uspješnosti procesa partnerstva s ključnim socio-ekonomskim dionicima.

Iskustvo i istraživanja pokazuju da mnogi strateški planovi nisu implementirani upravo zbog toga što nisu izrađeni kvalitetni napori da bi se oni operacionalizirali. Stoga, kako bi se maksimalno umanjila pojavnost ovog rizika, Strategija propisuje i načine provedbe i praćenja:

1. financijski okvir provedbe strategije baziran na planiranim iznosima proračuna Grada Zaboka (plan za tekuću godinu i naredne tri fiskalne godine) i procjena ostalih (vanjskih) sredstava – iz nacionalnih, regionalnih izvora, EU fondova i drugih izvora,
2. prijedlog akcijskog plana kojeg svake godine izrađuje grad Zabok u procesu planiranja proračuna za narednu godinu, a odnosi se na strukturirani pregled aktivnosti Grada s jasno definiranim indikatorima za pojedinu stavku akcijskog plana i projekcijama do 2020. godine,
3. prijedlog izgleda Baze projekata i opis načina prikupljanja projekata,
4. sustav praćenja provedbe – financijski i kvalitativno.

1.14. FINANCIJSKI OKVIR PROVEDBE

Indikativni financijski plan je jedan od najvažnijih upravljačkih alata za operativno upravljanje implementacijom strategije i sektorskih razvojnih planova. Dobar financijski plan ostvaruje tri osnovne funkcije:

- omogućuje pravovremeno sagledavanje očekivanih izdataka realizacije strategije i planova, te njihovo korigiranje i prilagođavanje raspoloživim financijskim izvorima;
- omogućuje sustavno i pravodobno planiranje i osiguravanje potrebnih izvora financiranja;
- omogućuje pravodobno i kvalitetno uključivanje financiranja implementacije razvojne strategije i planova u planiranje gradskog proračuna, ali i drugih proračuna na čiju se financijsku potporu računa u implementaciji programa.

Stoga, plan mora biti prilagođen trogodišnjem ciklusu proračunskog planiranja, koji podrazumijeva detaljno planiranje za prvu narednu godinu i orijentacijski za preostale dvije, sa stalnim ponavljanjem ovog načela. Upravo ova veza sa planiranjem gradskog proračuna, ali i sa ostalim izvorima financiranja, čini indikativni financijski plan ključnim alatom za planiranje i praćenje financiranja implementacije strategije.

Ključne podloge za pripremu indikativnog (trogodišnjeg) financijskog plana predstavljaju:

» Akcijski plan provedbe
» okvirne financijske konstrukcije za financiranje sektorskih razvojnih planova;
» procjena proračunskih mogućnosti i kreditnog potencijala
» procjena raspoloživih drugih izvora financiranja (domaći i europski fondovi, donatorska sredstva, sredstva javnih poduzeća i privatnog sektora, sredstva građana) i mogućnosti njihovog korištenja za sufinanciranje implementacije prioritetnih projekata i mjera.

Osnovna struktura indikativnog financijskog plana predstavljena je u PRILOGU 2.

Uz to, indikativni financijski plan može se prikazati i kao skup prioritetnih projekata i mjera, bez sektorske podjele, prikazujući prvenstveno vezu sa relevantnim strateškim ciljevima, kako je prikazano u priloženom primjeru.

Sumiranjem financijskih iznosa za svaku godinu, dolazi se do zbirnog pregleda izdataka po godinama i izvorima financiranja. Financiranje se zatim usklađuje sa dinamikom gradskih proračunskih prihoda i rashoda, kao i prema raspoloživosti ostalih financijskih izvora, prebacivanjem izdataka između godina, mjera i projekata i/ili izvora financiranja.

1.15. PROVEDBA

Provedba Strategije vrši se pomoću Akcijskog plana provedbe Strategije te jedinstvene Baze projekata Grada Zaboka. Akcijski plan implementacije daje pregled prioritetnih projekata i mjera, uključujući njihove veze sa strateškim i sektorskim ciljevima, kao i najbitnije elemente za njihovu implementaciju. Kao takav, on objedinjuje projekte i mjere iz sva tri sektorska razvojna plana čija bi implementacija trebala započeti u narednih tri do pet godina. Temelj Akcijskog plana implementacije predstavljaju sintetski prikazi sektorskih razvojnih planova, u kojima je predstavljena hijerarhija sektorskih ciljeva, programa i projekata, sa odgovarajućim indikatorima te vezama sa strateškim ciljevima i intersektorskim relacijama. Informacije koje tu nedostaju (vrijeme implementacije, nositelji implementacije, ciljne grupe) izvode se posredno iz definiranih ciljeva i indikatora, te iz odgovarajućih projektnih obrazaca.

Akcijski plan provedbe Strategije izrađuje se i usvaja zajedno sa proračunom za narednu fiskalnu godinu, a prema obrascu u PRILOGU 3. Za aktivnosti i mjere čija realizacija započinje u prvoj godini, u odgovarajućem formatu sažeto se navode elementi važni za planiranje i praćenje njihove implementacije: naziv programa / aktivnosti, proračunska klasifikacija, plan financijskih sredstava za narednu godinu te projekcije za naredne dvije, pokazatelji rezultata, polazne vrijednosti u baznoj godini (godini sastavljanja Akcijskog plana) te ciljane vrijednosti za tri godine.

Osnova za pripremu Akcijskog plana je koordinacija među glavnim dionicima lokalnog razvoja koji su navedeni u institucionalnom okviru. Nositelj pripreme Akcijskog plana su službenici gradske uprave uz intenzivnu suradnju sa Partnerskim vijećem i predstavničkim tijelom Grada.

Akcijski plan usvaja se zajedno sa usvajanjem prijedloga proračuna na sjednici gradskog vijeća.

1.16. USPOSTAVA BAZE PROJEKATA

Drugi segment provedbe Strategije predstavlja uspostavljanje jedinstvene Baze projekata. Baza projekata pruža uvid u aktivnosti i projekte glavnih dionika lokalnog razvoja (gospodarskih subjekata, javih tvrtki, institucija, županije, civilnog sektora i sl.) koji doprinose ostvarenju zadanih ciljeva Strategije.

Baza projekata uspostavit će se po usvajanju Strategije od strane gradskog vijeća te će kontinuirano pratiti i nadopunjavati tijekom cijelog programskog razdoblja. Baza se ne uspostavlja radi financiranja navedenih projekata, već se provodi isključivo s ciljem sustavnog pregleda aktivnosti na području grada Zaboka, a vlasništvo nad projektnim idejama će se u potpunosti poštivati. Preporučljivo je da projektni prijedlozi imaju veći krug korisnika, odnosno širu ciljanu skupinu te veći utjecaj na razvoj zajednice.

Poziv za dostavu projektnih prijedloga objavljuje se jednom godišnje. Projektni prijedlozi prikupljaju se putem jedinstvenog obrasca (PRILOG 4) te se izrađuje pregled svih zaprimljenih projekata (PRILOG 5). Ujedno, jednom godišnje traži se izvješće nositelja projekata prijavljenih u bazu o eventualnoj promjeni statusa projekta.

Analiza baze projekata provodi se obzirom na:

1. Sektor projekta,
2. Vrijednost projekta,
3. Organizacijski oblik nositelja projekta,
4. Tehničku pripremljenost projekta,
5. Fazu u kojoj se projekt nalazi.

Ovakva analiza baze projekata sastavi je dio Narativnog izvješća o provedbi Strategije (PRILOG 6).

1.17. IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI

Dva su cilja izvještavanja o provedbi Strategije:

1. prikazivanje provedenih razvojnih mjera u jednoj kalendarskoj godini,
2. prikaz postignutih rezultata provedenih razvojnih mjera pomoću zadanih indikatora.

Izvješće se sastoji od financijskog (PRILOG 5) i narativnog dijela (PRILOG 6). U financijskom izvještaju se ukratko opisuje koje su sve razvojne mjere poduzete u izvještajnom razdoblju te se daje kratak izvještaj o financiranju provedbe skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju. To znači da se opisuju ukupno planirana sredstva za ostvarivanje skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju te utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju prema izvorima financiranja (državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, pomoći Europske unije, javna poduzeća, ostali izvori (javno-privatna partnerstva, koncesije, sredstva privatnog sektora), ukupno). Drugi dio financijskog izvješća sastoji se od izvještaja o pokazateljima rezultata - opisni i tablični dio. U opisnom se dijelu ukratko opisuju postignuti konkretni rezultati provedenih razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju pomoću pokazatelja rezultata[3]. Za svaku mjeru koja je identificirana u Strategiji odabran je jedan do tri pokazatelja rezultata. Tablični dio sumarno prikazuje pokazatelj rezultata, njegov opis, jedinicu mjere, izvor podatka, polaznu vrijednost u baznoj godini te trenutnu vrijednost u izvještajnom razdoblju i ciljanu vrijednost za naredno razdoblje.

Narativni dio izvješća o provedbi sastoji se od sumarnog prikaza provedenih mjera i ocjeni izvršenja planiranih sredstava. U narativnom dijelu opisuju se glavni dionici koji su sudjelovali u provedbi i sastavljanju izvješća te realizacija planiranih sredstava i postignuti zadani pokazatelji rezultata prema grupama mjera.

U Tablici 6 dan je pregled indikatora po pojedinim prioritetima – tablica je sastavni dio narativnog izvješća. Izvješće (financijsko i narativno) sastavlja se temeljem izvršenja proračuna za godinu za koju se sastavlja se temeljem prikupljenih podataka o investicijama i pokazateljima rezultata, a ne kasnije od 30.06. tekuće godine za prethodnu godinu. Izvješće usvaja Partnersko vijeće za pripremu i provedbu Strategije te gradsko vijeće.

[3] Pokazatelj rezultata najčešće mjeri konkretno postignuće u fizičkim ili monetarnim jedinicama kao npr., broj osoba koje su prošle trening.

TABLICA 6 – INDIKATORI PROVEDBE LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE GRADA ZABOKA

PRIORITETNI CILJ	MJERA	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2013.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
KONKURENTNO GOSPODARSTVO BAZIRANO NA REGIONALNOM LIDERSTVU U PODUZETNIŠTVU,URBANOM TURIZMU TE ODRŽIVOM RURALNOM RAZVOJU	1.1. Razvoj poslovnog okruženja i poduzetničke strukture	Produktivnost poduzetnika (ukupni prihod / broj zaposlenih)	000 kuna	Fina	0,585	1
		Popunjenost poslovne zone	%	Grad Zabok	29%	75%
		Stupanj izgrađenosti cestovne i komunalne infrastrukture u zoni	%	Grad Zabok	40%	75%
		Broj poduzetnika u zoni	Broj	Grad Zabok	93	150
		Broj novorealiziranih investicija	Broj	Grad Zabok	4	20
		Broj programa za financijsku potporu poduzetničkih programa	Broj	Grad Zabok	4	8
		Broj sudionika edukacija za poduzetnike	Broj	Grad Zabok	13	80
	selektivnih oblika turizma i profiliranje destinacije kao centra urbane	Broj gospodarskih subjekata iz turizma	Broj	Fina / HGK ŽK Krapina	34	60
		Broj projekata udruga u sektoru turizma	Broj	Grad Zabok	2	6
		Broj smještajnih kapaciteta	Broj	TZ KZŽ, TZ grad Zabok	62	150
		Broj noćenja	Broj	TZ KZŽ, TZ grad Zabok	n/a	15000
	1.3. Održiv ruralni razvoj područja	Površina neobrađenog obradivog poljoprivrednog zemljišta	ha	APRRR	4241,44	2000
		Broj sudionika edukacija za ruralni razvoj	Broj	Grad Zabok	0	100
		Broj projekata sufinanciranih kroz Program ruralnog razvoja	Broj	APRRR	0	10
		Broj projekata LAG-a	Broj	LAG Zagorje, grad Zabok	0	7

ODRŽIVI RAZVOJ ZAJEDNICE OSTVAREN SINERGIJOM ZNANJA, ISKUSTVA I KULTURE	2.1. Dostupan i kvalitetan sustav obrazovanja	Broj stipendija za učenike	Broj	Grad Zabok	0	50
		Broj stipendija za studente	Broj	Grad Zabok	50	50
		Iznos materijalnog ulaganja u objekte i opremu u školama i dječjim vrtićima	000 kuna	Škole	1.800	2.700
		Broj programa za obrazovanje odraslih	Broj	Škole / ustanove za obrazovanje odraslih	2	3
		Broj osoba uključenih u obrazovanje odraslih	Broj	Škole / ustanove za obrazovanje odraslih	18	40
		Broj učenika za koje se sufinancira prijevoz	Broj	Grad Zabok	150	150
	2.2. Poticanje zdravog života	Broj sportskih objekata (uključujući i dječja igrališta)	Broj	Grad Zabok	31	35
		Iznos investicija za uređenje postojećih sportskih i rekreativnih objekata	000 kuna	Grad Zabok, škole, udruge, sportska zajednica	160	200
		Kilometri izgrađene javne turističke infrastrukture (šetnice, biciklističke staze, planinarske staze, trim staze i sl.)	km	Grad Zabok, TZ KZŽ, TZ grada Zaboka	0,5	10
		Broj realiziranih projekata vezanih za poticanje zdravog života	broj	Grad Zabok, udruge, škole	3	7
		Broj sudionika edukacija na temu zdravog života	broj	Grad Zabok, udruge, škole	40	80

	2.3. Održivo umjetničko stvaralaštvo i participacija u kulturi	Broj programa OCD-a u sektoru kulture	Broj	Grad Zabok, udruge	60	70
		Broj kulturnih manifestacija	Broj	Grad Zabok, TZ KZŽ, TZ grada Zaboka	5	6
		Broj posjetitelja kulturnih manifestacija	Broj	Grad Zabok, TZ KZŽ, TZ grada Zaboka	2500	3000
		Iznos investicije za očuvanje / obnovu materijalnih kulturnih dobara	000 kuna	Grad Zabok, TZ KZŽ, TZ grada Zaboka	500	600
	2.4. Jednake mogućnosti i socijalna odgovornost u društvu	Broj korisnika socijalnih usluga	Broj	Grad Zabok, Centar za socijalnu skrb	25	25
		Broj objekata javne infrastrukture prilagođenih za osobe s invaliditetom	Broj	Grad Zabok	15	30
		Broj pomoćnika u nastavi	Broj	Škola	4	8
		Broj programa za pružanje socijalnih usluga	Broj	Grad Zabok, OCD, institucije	3	4
		Broj udruga koje pružaju socijalne usluge	Broj	Grad Zabok, OCD	4	5
		Broj mobilnih timova	Broj	Grad Zabok, OCD, institucije	2	3
	2.5. Učinkovita javna uprava	Broj korisnika e-uprave	Broj	Grad Zabok, gradske ustanove	0	30
		Veličina prostora ZJVP	m^2	ZJVP, Grad Zabok	0	1000
		Broj sati edukacija službenika javne uprave i djelatnika javnih tvrtki	Broj	Grad Zabok, javne tvrtke	250	400
		Broj službenih prigovora na rad gradske uprave	Broj	Grad Zabok, javne tvrtke	20	15

INFRASTRUKTURNO UREĐENO SREDIŠTE ZAGORJA	3.1. Održivo Upravljanje okolišem i prostorom	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša	Broj	Grad Zabok, Županija, javne i privatne tvrtke	2	3
		Broj dokumenata prostornog planiranja	Broj	Grad Zabok	5	8
		Broj kućanstava koja koriste OIE	Broj	Grad Zabok	21	100
		Broj gospodarskih subjekata koji koriste OIE	Broj	Grad Zabok	1	10
		Broj održanih radionica za zaštitu prirode i okoliša	Broj	Grad Zabok	10	30
	3.2. Modernizacija i izgradnja prometne infrastrukture	Broj saniranih klizišta	Broj	Grad Zabok, ŽUC, Županija	4	5
		Broj javnih parkirnih mjesta	Broj	Grad Zabok	110	250
		Broj pravilno označenih cestovnih pružnih prijelaza	Broj	Grad Zabok, HŽ	4	5
		Broj pravilno označenih pješačkih pružnih prijelaza			2	5
		Broj programa na Zagorskom aerodromu	Broj	Grad Zabok, Zagorski aerodrom	2	5
		Broj slijetanja na Zagorskom aerodromu	Broj	Grad Zabok, Zagorski aerodrom	95	200
		Duljina sanirane / modernizirane željezničke mreže	km	Grad Zabok, HŽ	0	5
		Duljina sanirane / modernizirane nerazvrstane ceste	km	Grad Zabok	7,5	10
		Duljina novoizgrađene ceste (lokalne, državne, županijske)	km	ŽUC, HC	0	8
		Duljina sanirane / modernizirane županijske ceste	km	ŽUC, Županija	1,8	5
		Duljina sanirane / modernizirane državne ceste	km	HC	0	8,5
		Duljina izgrađenog nogostupa	km	Grad Zabok	1	5

	3.3. Razvijena komunalna infrastruktura	Duljina izgrađene kanalizacijske mreže	km	Grad Zabok, javne tvrtke	48	87
		Duljina rekonstruirane / sanirane kanalizacijske mreže	km	Grad Zabok, javne tvrtke	0	5
		Količina pročišćene vode	m^3	Grad Zabok, javne tvrtke	0	400000
		Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu (kućanstva)	Broj	Grad Zabok, javne tvrtke	1860	3000
		Duljina magistralnog cjevovoda (vodoopskrba)	m	Grad Zabok, Zagorski vodovod	40095	45000
		Duljina opskrbnog cjevovoda (vodoopskrba)	m	Grad Zabok, Zagorski vodovod	127594	135000
		Količina obrađenog miješanog komunalnog otpada	t	Grad Zabok, RCGO	1966	1200
		Količina selektivnog otpada	t	Grad Zabok, RCGO	40	800
		Broj zelenih otoka	Broj	Grad Zabok, Županija	26	30
		Broj reciklažnih dvorišta	Broj	Grad Zabok	0	1

IX. KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA

Komunikacijska strategija, koja se opisuje u ovom dokumentu, odnosi se na promociju i koordiniranu provedbu aktivnosti, mjera i prioritetnih ciljeva zadanih u ovoj Strategiji. Grad Zabok kao nositelj i glavni autor Strategije, nositelj je i komunikacijskog plana diseminacije informacija o planiranim aktivnostima, provedenim akcijama i postignutim rezultatima. Osnovna svrha Komunikacijske strategije je davanje informacija i promoviranje programa i operacija. Informacije su upućene lokalnoj zajednici, glavnim dionicima i nositeljima razvoja.

Strategija ima sljedeće ciljeve:

- podići svijest u javnosti o izrađenoj Strategiji;
- informirati nositelje razvojnih mjera o njihovoj ulozi u provedbi Strategije;
- razviti administrativnu sposobnost za učinkovitu komunikaciju u okviru Strategije;
- osigurati transparentnost u provedbi Strategije;
- povezati osobe koje rade na informiranju i promidžbi programa i projekata kako bi se informacije što kvalitetnije kanalizirale kao i definirati ovlasti i odgovornosti osoba zaduženih za isto u pojedinim institucijama, a sukladno ulogama koje te institucije imaju u strukturi provedbe projekata.

Sve aktivnosti koje će se poduzimati u okviru Komunikacijske strategije pridržavat će se načela transparentnosti u komunikaciji te:

- informacije će bit prezentirane u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku
- aktivnosti će se temeljiti na usmjeravanju svih relevantnih poruka ciljanim skupinama
- ciljane skupine bit će uzete u obzir već prilikom razvijanja i korištenja komunikacijskih alata
- sve će aktivnosti biti komplementarne i konzistentne, te će težiti uspostavljanju nadopunjavajućih komunikacijskih alata i odašiljanju cjelovite poruke;
- uspostavit će se sistem praćenja i ažuriranja informacija, kako bi iste bile u tijeku s vremenom i potencijalnim promjenama situacije.

Kanali komunikacije obuhvaćaju glavne dionike unutar institucionalnog okvira te podrazumijevanju njihovu međusobnu suradnju i razmjenu iskustva te komunikaciju prema ciljanim skupinama.

Kanali komunikacije su:

1. Gradonačelnik – obavještava javnost o aktivnostima na provedbi Strategije sukladno definiranom akcijskom planu;
2. Gradske službe – pripremaju informacije za objavu u medijima (tiskani, elektronički), nadopunjavaju Strategiju relevantnim podacima kako bi oslikavala trenutnu situaciju;
3. Lokalno partnersko vijeće za izradu strategije – koristi informacije gradske uprave i gradonačelnika te informacije dobivene kroz izvješća o provedbi kako bi mogli diseminirati postignute rezultate koji doprinose ostvarenju zadanih razvojnih ciljeva;

4. Gradsko vijeće – sudjeluje u aktivnostima diseminacije rezultata i promociji Strategije kao krovnog razvojnog dokumenta Grada i lokalne zajednice
5. Dionici civilnog i privatnog sektora – unutar svojih organizacija / institucija diseminiraju informacije o aktivnostima / mjerama / ciljevima Strategije kako bi krajnji korisnici postali svjesni zajedničkog cilja koji se želi postići.

Ciljne skupine su dionici koji imaju aktivnu ulogu u ostvarenju ciljeva i mjera razvoja područja grada Zaboka. Ciljne skupine grupirane su u kategorije:

1. Javnost – važno je javnost upoznati sa predviđenim ciljevima razvoja grada Zaboka te dodanom vrijednosti koja će se stvoriti implementacijom predviđenih aktivnosti. Ova interesna skupina bit će upoznata sa Strategijom putem internetskih stranica Grada, društvenih mreža i medija. Mediji će također imati značajnu ulogu u prijenosu informacija ciljnoj skupini, posebno kroz objavu u
   regionalnom i lokalnom tisku te putem emisija i promidžbi na radiju i televiziji.
2. Mediji - služit će kao komunikacijski kanali za prijenos informacija, ne samo široj javnosti, nego i potencijalnim korisnicima. Komunikacija s medijima bit će proaktivna i uključivat će priopćenja za novinare, brošure, letke i obavijesti za novinare, za čiju pripremu će biti zadužen tim unutar gradske uprave.
3. Šira zajednica / potencijalni korisnici - osim institucija izravno uključenih u upravljanje i provedbu Strategije, potrebno je u provedbu uključiti širu zajednicu: privatni sektor i poslovne organizacije, sindikate, obrazovni, znanstveni i istraživački sektor, nevladin sektor. Ovo je ciljna skupina, čiji članovi mogu imati značajnu ulogu kod određivanja uspjeha provođenja Strategije. Za svaku podgrupu koja je uključena u ovaj segment ciljne skupine, razvija se prilagođena metoda komunikacije.
4. Partneri u provedbi – partneri u provedbi su obrtnička i gospodarska komora, Zavod za zapošljavanje, Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske, Zagorska razvojna agencija d.o.o., Centar za socijalnu skrb, Crveni križ, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije, Krapinsko-zagorska županija te svi ostali nosioci mjera definirani unutar pojedinog prioritetnog cilja.

Aktivnosti koje će se provoditi unutar Akcijskog plana Komunikacijske strategije prikazani su Tablicom 7.

TABLICA 7 - KOMUNIKACIJSKI AKCIJSKI PLAN

Aktivnost	Ciljana skupina	Metoda	Nositelj aktivnosti	Partneri	Trošak	Izvor troška	Vrijeme implementacije
Uspostava komunikacijske strukture koja doprinosi širenju informacija	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Definirati vizualni identitet Strategije u skladu s *brandingom* grada, implementirati ga na Internet stranicu, imenovati osobu za kontakt u slučaju upita	Grad Zabok, gradska uprava	Lokalno partnersko vijeće za izradu strategije	25.000,00 kuna	Lokalni proračun	Studeni 2014. – siječanj 2015.
Predstavljanje Strategije	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Organizirati javno predstavljanje strategije nakon njezina usvajanja, jednom polugodišnje organizirati sastanak vijeća za izradu radi utvrđivanja potrebe za izmjenama	Gradska uprava	Gradsko vijeće, Lokalno partnersko vijeće za izradu strategije	0,00	n/a	kontinuirano
Osigurati da sva tijela uključena u provedbu Strategije posjeduju	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u	Osigurati kanale komunikacije sa partnerima u provedbi Strategije koji će	Gradska uprava	Gradsko vijeće, Lokalno partnersko vijeće za izradu strategije	0,00	n/a	kontinuirano

potrebne alate kako bi mogla odgovoriti na sve komunikacijske i promidžbene zahtjeve	provedbi	osigurati protok svježih informacija vezanih za razvoj i postizanje ciljeva, prioriteta i mjera navedenih u Strategiji, organizirati jednu radionicu godišnje za predstavnike partnera kako bi ih se informiralo o novim metodama i komunikacijskim alatima					
Kreirati sažetak strategije kako bi bila čitljivija i dostupnija javnosti	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Kreirati sažetak strategije sa glavnim ciljevima razvoja koja će se lako diseminirati prema krajnjim korisnicima čime će se direktno utjecati na jačanje svijesti o zajedničkim ciljevima	Gradska uprava, Lokalno partnersko vijeće za izradu strategije	Gradsko vijeće	5.000,00 kuna	Lokalni proračun	Siječanj – ožujak 2015.

X. PRILOZI

PRILOG 1 – ČLANOVI LOKALNOG PARTNERSKOG VIJEĆA ZA IZRADU STRATEGIJE

IME I PREZIME	INSTITUCIJA / TVRTKA
Mario Mihovilić	Zagorski vodovod d.o.o.
Rajko Turk	Komunalno Zabok d.o.o.
Juraj Bradač	Zagorski metalac d.o.o.
Dijana Lovinčić -Crnković	DV Zipkica
Ozren Hanžek	CIAK d.o.o.
Bojana Birač	Gradsko vijeće Grada Zaboka, Pučko otvoreno učilište Zabok
Robert Črnjević	Meditex
Ratko Tuđa	NETeko d.o.o.
Božica Šarić	Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok
Hrvoje-Nikola Frgec	Turistička zajednica Grada Zaboka, HUNCUT d.o.o.
Jasenka Borovčak	Društvo naša djeca Zabok
Senka Jurina	Kulturno umjetničko društvo Zabok
Natalija Mučnjak	Zavod za javno zdravstvo KZŽ

Članovi projektnog tima Grad Zaboka:

IME I PREZIME	INSTITUCIJA / TVRTKA
Natalija Gretić	Grad Zabok
Marija Sinković	Grad Zabok
Ivana Belinić	Grad Zabok
Dušanka Mikulec Mikac	Grad Zabok
Danijel Tuđa	Grad Zabok
Zvjezdana Bobek	Grad Zabok

PRILOG 2 – INDIKATIVNI FINANCIJSKI OKVIR PROVEDBE STRATEGIJE

CILJ	PRIORITET	2015. GODINA		2016. GODINA		2017. GODINA		2018. GODINA		2019. GODINA		2020. GODINA		UKUPNO
		LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	
1.	1.1.	2.095.000	25.000.000	2.100.000	26.250.000	2.121.000	24.000.000	2.142.210	25.000.000	2.174.343	25.000.000	2.217.830	2.000.000	140.100.383
	1.2.	103.000	5.000.000	108.150	5.250.000	113.558	5.512.500	119.235	5.788.125	125.197	6.077.531	131.457	6.381.408	34.710.161
	1.3.	20.000	7.000.000	20.400	7.210.000	20.808	7.426.300	21.224	7.649.089	21.649	7.878.562	22.082	8.114.919	45.405.032
2.	2.1.	3.110.000	5.000.000	3.110.000	2.120.000	3.234.400	2.120.000	3.363.776	2.120.000	3.498.327	2.120.000	3.638.260	2.120.000	35.554.763
	2.2.	7.395.000	1.500.000	7.400.000	1.100.000	7.500.000	1.155.000	7.500.000	1.212.750	7.500.000	1.273.388	7.500.000	1.337.057	52.373.194
	2.3.	818.000	1.250.000	1.000.000	1.375.000	1.050.000	1.512.500	1.100.000	1.663.750	1.150.000	1.830.125	1.200.000	2.013.138	15.962.513
	2.4.	1.535.000	2.500.000	1.611.750	2.625.000	1.692.338	2.756.250	1.776.954	2.894.063	1.865.802	3.038.766	1.959.092	3.190.704	27.445.718
	2.5.	6.342.000	7.000.000	6.405.420	7.035.000	6.469.474	7.070.175	6.534.169	7.105.526	6.599.511	7.141.054	6.665.506	7.176.759	81.544.593
3.	3.1.	1.360.000	2.000.000	1.496.000	2.010.000	1.645.600	2.020.050	1.810.160	2.030.150	1.991.176	2.040.301	2.190.294	2.050.503	22.644.233
	3.2.	3.455.000	4.000.000	3.489.550	4.040.000	3.524.446	8.000.000	3.559.690	8.080.000	3.595.287	8.160.800	3.631.240	8.242.408	61.778.420
	3.3.	1.051.500	3.000.000	1.156.650	3.030.000	1.272.315	9.000.000	1.399.547	9.090.000	1.539.501	9.180.900	1.693.451	9.272.709	50.686.573
UKUPNO		27.284.500	63.250.000	27.897.920	62.045.000	28.643.938	70.572.775	29.326.965	72.633.453	30.060.793	73.741.426	30.849.211	51.899.603	568.205.583

PRILOG 3 – OBRAZAC AKCIJSKOG PLANA

CILJ	PRIORITET	PROGRAM / AKTIVNOST		FINANCIJSKA SREDSTVA			POKAZATELJ REZULTATA					
		Šifra aktivnosti / programa	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Naziv	Jedinica mjere	Trenutna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
1.	1.1.											
	1.2.											
	1.3.											
2.	2.1.											
	2.2.											
	2.3.											
	2.4.											

	2.5.											
3.	3.1.											
	3.2.											
	3.3.											

PRILOG 4 – TABLICA BAZE PROJEKATA

Naziv projekta	Nositelj	Procijenjena vrijednost projekta u kunama	Izvori financiranja	Procijenjeni početak i kraj projekta	Usklađenost sa strategijom	Faza

PRILOG 5 – OBRAZAC ZA PRIKUPLJANJE PROJEKATA

1. Osnovne informacije o projektu

Naziv projekta:	
Lokacija projekta:	
Očekivano trajanje projekta:	
Procjena vrijednosti projekta u HRK:	

2. Informacije o prijavitelju

Naziv prijavitelja:	
Osoba ovlaštena za zastupanje:	
Kontakt osoba:	
Adresa:	
Telefon/fax kontakt osobe:	
e-mail kontakt osobe:	
Web stranica:	

3. Opis projektne ideje

Kratak opis projektnih aktivnosti:	
Ciljevi projekta:	
Očekivani rezultati projekta (kvantificirati):	
Ciljane skupine:	
Krajnji korisnici projekta:	

4. Sektor projekta

Sektor projekta: (*odaberite jedno od ponuđenog*)	☐ gospodarstvo ☐ poljoprivreda ☐ turizam ☐ infrastruktura ☐ obrazovanje ☐ zaštita prirode i okoliš ☐ kultura ☐ sport ☐ razvoj civilnog društva ☐ ostalo (navesti što): _____

5. Projektni partneri

Naziv partnera:	
Uloga partnera u projektu:	

6. Sufinanciranje projektne ideje

Planirana struktura financiranja projekta:	☐ vlastita sredstva (__%) ☐ gradski/općinski proračun (__%) ☐ županijski proračun (__%) ☐ sredstva iz državnog proračuna i državnih ustanova (__ %) ☐ EU fondovi (__ %) ☐ sredstva iz drugih inozemnih izvora ☐ zajam/kredit (__ %) ☐ zaklade (__%) ☐ ostali izvori (__ %) (navesti koji) _____

7. Tehnička pripremljenost projektne prijave

Faza zrelosti projekta: *(odabrati jedno od ponuđenog)*	☐ provedba projekta je u tijeku ☐ u tijeku je priprema za provedbu projekta ☐ projekt je u potpunosti pripremljen za prijavu na izvore financiranja i provedbu ☐ projekt je tek u fazi idejnog rješenja – prijedlog
Zemljište/objekt je u vlasništvu prijavitelja	☐ Da ☐ Ne Ako nije, objasniti: _____ _____ _____
PROJEKTNA DOKUMENTACIJA – označiti sa „DA“ ukoliko postoji, označiti sa „NE“ ako ne postoji ili sa „n/p“ ukoliko nije potrebna	
Projektni zadatak	
Idejno rješenje	
Idejni projekt	
Lokacijska dozvola	
Glavni projekt	
Građevinska dozvola/potvrda glavnog projekta[4]	
Izvedbeni projekt	
Tehničke specifikacije	
Troškovnik za radove	
2-5 nacrta	

[4] Ukoliko prijavitelj ne posjeduje građevinsku dozvolu/potvrdu glavnog projekta mora dokazati da je kod ovlaštenog tijela podnio zahtjev za njeno izdavanje. Prijavitelj navedeno dokazuje zahtjevom za izdavanje građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta kojeg je podnio ovlaštenom tijelu iz kojeg mora biti jasno vidljivo da je zahtjev zaprimljen kao i datum zaprimanja zahtjeva.

Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta	
Studija izvedivosti	
Analiza troškova i koristi	
Procjena utjecaja zahvata na okoliš	
Akt nadležnog tijela o provedenom postupku ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	
Dokument kojim se dokazuje da je kod nadležnog tijela pokrenut postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	
Mišljenje konzervatora	

NAPOMENE:

- Prilikom ispunjavanja ovog obrasca koristite elektronski format
- Obrazac je nužno popuniti za svaku projektnu ideju (jedan prijavitelj može prijaviti više projektnih ideja)
- Poželjno je da projektni prijedlozi uključuju širi krug dionika i pozitivno utječu na razvoj zajednice
- Popunjene obrasce poslati na e-mail:

PRILOG 6 – OBRAZAC GODIŠNJEG FINANCIJSKOG i narativnog IZVJEŠĆA O PROVEDBI STRATEGIJE

R. Br.	PODRUČJE RAZVOJA	Mjere LRS	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju							Utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju						
			Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije	Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno	Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije	Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno
1.	Gospodarstvo	1.1.							0,00							0,00
		1.2.							0,00							0,00
		1.3.							0,00							0,00
UKUPNO 1.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Komunalna infrastruktura	3.2.							0,00							0,00
		3.3.							0,00							0,00
UKUPNO 2.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Društvene djelatnosti	2.1.							0,00							0,00
		2.2.							0,00							0,00
		2.3.							0,00							0,00
		2.4.							0,00							0,00
UKUPNO 3.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Zaštita okoliša, prostor i priroda	3.1.							0,00							0,00
UKUPNO 4.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Institucije	2.5.							0,00							0,00
UKUPNO 5.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO 1. + 2. + 3. + 4. + 5.			**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

PODRUČJE RAZVOJA	Mjere LRS	IZVJEŠTAJ O POKAZATELJIMA REZULATA PROVEDBE MJERA PREMA SKUPINAMA RAZVOJNIH PODRUČJA Pokazatelj rezultata	Jedinica mjere	Polazna vrijednost (2013.)	Ostvarena vrijednost 2014.	Ostvarena vrijednost 2015.	Ostvarena vrijednost 2016.	Ostvarena vrijednost 2017.	Ostvarena vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2019.	Ostvarena vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2020.
Gospodarstvo	1.1.	Produktivnost poduzetnika (ukupni prihod / broj zaposlenih)	000 kuna	0,585								1
		Popunjenost poslovne zone	%	29								75
		Stupanj izgrađenosti cestovne i komunalne infrastrukture u zoni	%	40								75
		Broj poduzetnika u zoni	Broj	93								150
		Broj novo realiziranih investicija	Broj	4								20
		Broj programa za financijsku potporu poduzetničkih programa	Broj	4								8
		Broj sudionika edukacija za poduzetnike	Broj	13								80
	1.2.	Broj gospodarskih subjekata u djelatnosti turizma	Broj	34								60
		Broj projekata udruga u sektoru turizma	Broj	2								6
		Broj smještajnih kapaciteta	Broj	62								150
		Broj noćenja	Broj	n/a								15000
	1.3.	Površina neobrađenog obradivog poljoprivrednog zemljišta	ha	4241,44								2000
		Broj sudionika edukacija za ruralni razvoj	Broj	0								100
		Broj projekata sufinanciranih kroz Program ruralnog razvoja	Broj	0								7
		Broj projekata LAG-a	Broj	0								10
Komunalna infrastruktura	3.2.	Broj saniranih klizišta	Broj	4								5
		Broj javnih parkirnih mjesta	Broj	110								250
		Broj pravilno označenih pružnih prijelaza	Broj	2								5
		Broj programa na Zagorskom aerodromu	Broj	2								5
		Broj slijetanja na Zagorskom aerodromu	Broj	95								200

		Duljina sanirane / modernizirane željezničke mreže	km	0								5
		Duljina sanirane / modernizirane nerazvrstane ceste	km	7,5								10
		Duljina novoizgrađene ceste (lokalne, državne, županijske)	km	0								8
		Duljina sanirane / modernizirane županijske ceste	km	1,8								5
		Duljina sanirane / modernizirane državne ceste	km	0								8,5
		Duljina izgrađenog nogostupa	km	1								5
	3.3.	Duljina izgrađene kanalizacijske mreže	km	48								87
		Duljina rekonstruirane / sanirane kanalizacijske mreže	m^3	0								5
		Količina pročišćene vode	m^3	0								400000
		Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu (kućanstva)	Broj	1860								3000
		Duljina magistralnog cjevovoda (vodoopskrba)	m^2	40095								45000
		Duljina opskrbnog cjevovoda (vodoopskrba)		127594								135000
		Količina obrađenog miješanog komunalnog otpada	t	1966								1200
		Količina selektivnog otpada	t	40								800
		Broj reciklažnih dvorišta		0								1
		Broj zelenih otoka	Broj	26								30
Društvene djelatnosti	2.1.	Broj stipendija za učenike	Broj	0								50
		Broj stipendija za studente	Broj	50								50
		Iznos materijalnog ulaganja u objekte i opremu u školama i dječjim vrtićima	000 kuna	1.800								2.700
		Broj programa za obrazovanje odraslih	Broj	2								3
		Broj osoba uključenih u obrazovanje odraslih	Broj	18								40
		Broj učenika za koje se sufinancira prijevoz	Broj	150								150
	2.2.	Broj sportskih objekata (uključujući i dječja igrališta)	Broj	31								35

		Iznos investicija a uređenje postojećih sportskih i rekreativnih objekata	000 kuna	160								200
		Kilometri izgrađene javne turističke infrastrukture (šetnice, biciklističke staze, planinarske staze, trim staze i sl.)	km	0,5								10
		Broj realiziranih projekata vezanih za poticanje zdravog života	broj	3								7
		Broj sudionika edukacija na temu zdravog života	broj	40								80
	2.3.	Broj programa OCD-a u sektoru kulture	Broj	60								70
		Broj kulturnih manifestacija	Broj	5								6
		Broj posjetitelja kulturnih manifestacija	Broj	2500								3000
		Iznos investicije za očuvanje / obnovu materijalnih kulturnih dobara	000 kuna	500								600
	2.4.	Broj korisnika socijalnih usluga	Broj	25								25
		Broj objekata javne infrastrukture prilagođenih za osobe s invaliditetom	Broj	15								30
		Broj pomoćnika u nastavi	Broj	4								8
		Broj programa za pružanje socijalnih usluga	Broj	3								4
		Broj udruga koje pružaju socijalne usluge	Broj	4								5
		Broj mobilnih timova	Broj	2								3
Zaštita okoliša, prostora i priroda	3.1.	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša	Broj	2								3
		Broj dokumenata prostornog planiranja	Broj	5								8
		Broj kućanstava koja koriste OIE	Broj	21								100
		Broj gospodarskih subjekata koji koriste OIE	Broj	1								10
		Broj održanih radionica za zaštitu prirode i okoliša	Broj	10								30
Institucije	2.5.	Broj korisnika e-uprave	Broj	0								30
		Veličina prostora i zemljišta	m^2	0								1000

		ZJVP										
		Broj sati edukacija službenika javne uprave i djelatnika javnih tvrtki	Broj	250								400
		Broj službenih prigovora na rad javnih službi	Broj	20								15

PRILOG 7 – MINIMALNI SADRŽAJ NARATIVNOG IZVJEŠĆA

Narativno izvješće o provedbi Lokalne razvojne strategije grada Zaboka sadrži:

1. Uvod
    a. Razdoblje za koje se izvještava
    b. Metodologija pripreme izvješća
    c. Izvore podataka

2. Sažetak financijskog učinka provedenih mjera

3. Sažetak izvješća o pokazateljima rezultata provedbe aktivnosti – ocjena provedbe obzorom na postavljeni akcijski plan te aktivnosti koje provode glavni dionici (definirani institucionalnim okvirom)

4. Ocjena potrebe za revizijom strateškog dokumenta

5. Ocjena suradnje glavnih dionika

6. Izvješće o Bazi projekata prema zadanim parametrima analize

7. Popis imena i prezimena osoba koje su sastavile izvješće

XI. POPIS KRATICA

HGK	Hrvatska gospodarska komora
HGK ŽK Krapina	Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Krapina
HOK	Hrvatska obrtnička komora
OKKZŽ	Obrtnička komora Krapinsko- zagorske županije
HUP	Hrvatska udruga poslodavaca
HZMO	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZ PU Krapina	Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područni ured Krapina
OC KZŽ	Obiteljski centar Krapinsko- zagorske županije
OSI	Osobe s invaliditetom
RLJP	Razvoj ljudskih potencijala
HRD	*Human Resources Development* – Razvoj ljudskih potencijala
ESF	*European Social Fund* - Europski socijalni fond
ERDF	*European Regional Development Fund* - Europski fond za regionalni razvoj
IPA	Instrument pretpristupne pomoći
CARDS	*Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation* - Pomoć Zajednice za obnovu, razvoj i stabilizaciju
OP	Operativni program
KZŽ	Krapinsko-zagorska županija
UO KZŽ	Upravni odjel Krapinsko – zagorske županije
NUTS	*Nomenclature of Territorial Units for statistics* - Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
EU	*European Union* - Europska unija
EZ	Europska zajednica

DZS	Državni zavod za statistiku
RRA	Regionalna razvojna agencija
CZSS	Centar za socijalnu skrb
Agencija	Zagorska razvojna agencija d.o.o.
ŽRS	Županijska razvojna strategija
LRS	Lokalna razvojna strategija
CLLD	*Community-Led Local Development* – Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice
LAG	Lokalna akcijska grupa
ESI	Europski strukturni fondovi
SMART ciljevi	S - *specific* (određen), S- *simple* (jednostavan), M - *measurable* (mjerljiv), M - *meaningful for you* (značajan za tebe) , A - *as if now* (kao da je u sadašnjosti), A - *achievable* (moguće ga je dostići) – A - *all areas of your life* (sva područja tvog života), R - *realistic* (realan), R - *responsible/ ecological* (odgovoran/ekološki), T - *timed* (vremenski određen), T - *toward what you want* (usmjeren prema onome što želiš)
KZA	Krapinsko-zagorski aerodrom
HAKOM	Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti
HERA	Hrvatska energetska regulatorna agencija
OCD	Organizacija civilnog društva
ZJVP	Zagorska javna vatrogasna postrojba
ARKOD	Nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela, evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u Republici Hrvatskoj
EWRS	*Early Warning and Response System*
RCGO	Regionalni centar za gospodarenje otpadom

XII. POPIS TABLICA I GRAFIKONA

Popis slika:

Slika 1 - Geografski položaj grada zaboka u makro okruženju 11
Slika 2 - Hotspot usluga, pokrivenost signalom 34

Popis grafikona:

Grafikon 1- Dobno-spolna piramida stanovništva grada zaboka 13
Grafikon 2 - Obrazovna struktura stanovništva grada Zaboka 16
Grafikon 3 - Aktivno stanovništvo grada zaboka, 2013. godina 17
Grafikon 4 - Zaposleni prema podacima HZMO - prema osnovi osiguranja 18
Grafikon 5 - Nezaposleni prema stručnoj spremi, 2013. godina 19
Grafikon 6 - Studenti prema vanjskim centrima 23
Grafikon 7 - Tvrtke prema veličini, grad zabok, 2013. godina 40
Grafikon 8 - Ostvarenje poreza na dohodak od 2009. do 2013. godine 40
Grafikon 9 - Lokacijski kvocijent za djelatnosti grada Zaboka u odnosu na RH i KZŽ, 2014. godina 42
Grafikon 10 - Obrti na području grada Zaboka, 2014. godina 43
Grafikon 11 - Ostvarenje proračuna prema godišnjem obačunu proračuna od 2002. do 2013. godine 49
Grafikon 12 - Predviđena raspodjela sredstava unutar plana razvojnih programa 2014. 50

Popis tabela:

Tablica 1 - Izvršenje programa socijalne skrbi Grada Zaboka, 2013. godina 25
Tablica 2 - Kulturno nasljeđe grada Zaboka 28
Tablica 3 - Podaci o udrugama - civilno društvo u gradu Zaboku i financiranje iz proračuna 2013. godine 30
Tablica 4 - Željeznička mreža na području grada Zaboka 31
Tablica 5 - Osnovni pokazatelji poduzetničke aktivnosti, 2012. i 2013. godina 39
Tablica 6 - Indikatori provedbe Lokalne razvojne strategije grada Zaboka 81
Tablica 7 - Komunikacijski akcijski plan 88